

Broj: 02-04-28640-3/24
Sarajevo, 16.05.2024. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka) i člana 210. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22) Vlada Kantona Sarajevo, na **24. sjednici održanoj 16.05.2024. godine**, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, broj: 27-04-04-23888/24 od 29.04.2024. godine koji se odnosi na informacije resornih ministarstava Vlade Kantona Sarajevo u vezi sa implementacijom Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019. - 2023. godine, koji je sastavni dio ovog zaključka.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, informativno.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo,
6. Ministarstva Kantona Sarajevo (11x) (putem Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo),
7. Evidencija,
8. A r h i v a.

**IZVJEŠTAJ MINISTARSTVA ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE I MLADE
KANTONA SARAJEVO KOJI SE ODNOSI NA INFORMACIJE RESORNIH
MINISTARSTAVA VLADE KANTONA SARAJEVO U VEZI SA IMPLEMENTACIJOM
STRATEGIJE PREMA MLADIMA KANTONA SARAJEVO ZA
PERIOD 2019 - 2023. GODINE**

Oblast mladih pripada po nadležnosti Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, uzimajući u obzir kategoriju mladih od 15 do 30 godina, što je propisano Zakonom o mladima Federacije Bosne i Hercegovine. Mladi predstavljaju iznimno važnu kategoriju društva, jer su nosioci i inicijatori promjena, kao i društvenu kategoriju koja utječe na dalji razvoj društva, posebno za razvoj jedne lokalne zajednice kao što je Kanton Sarajevo.

Članom 25. Zakona o mladima Federacije BiH, svi nivoi vlasti su obavezni kreirati i usvojiti strategiju prema mladima, koja predstavlja dokument institucija vlasti s programskim pristupom djelovanja prema mladima. Na prijedlog tadašnjeg Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo na Osmoj Radnoj sjednici održanoj 14.05.2019. godine, Skupština Kantona Sarajevo usvojila je Strategiju prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019 - 2023. godine, koja uključuje definisanje problema i potreba mladih, strateške pravce djelovanja te ciljeve strategije i mjere za realizaciju ciljeva strategije.

Radi lakšeg praćenja i implementacije Strategije, ovaj Izvještaj je izrađen na osnovu prijedloga usaglašenog jedinstvenog Akcionog plana za period 2019 - 2021. godine resornih ministarstava Vlade Kantona Sarajevo, koji je sastavni dio Zbirne informacije resornih ministarstava Vlade Kantona Sarajevo u vezi sa Tematskom sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo o pitanjima i statusu mladih Kantona Sarajevo, a koji je Vlada Kantona Sarajevo usvojila na 65. vanrednoj sjednici, održanoj 06.12.2019. godine.

S obzirom da je tadašnje Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade bio nosilac izrade i pripreme materijala „Strategija prema mladima za period 2019 - 2023. godine“ kao i implementacije Akcionog plana, a početkom 2021. godine nadležnost nad pitanjima mladih je preuzelo novoosnovano Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, koje je samim tim preuzelo i obavezu provođenja i praćenja Strategije. Naravno prenošenjem nadležnosti sa jednog na drugo ministarstvo je djelomično narušilo kontinuitet i učinkovitost praćenja i vrednovanja aktivnosti i mjera Strategije, jer su postojali izazovi novog ministarstva oko kadrovanja i njegovog

uspostavljanja. Za potrebe kvalitetnijeg uvida u trenutne potrebe mladih, Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo je Odlukom br: 11/05-30-42632-1/20, angažiralo Institut za razvoj mladih KULT da uradi Dopunu i ažuriranje Analize rezultata istraživanja potreba i problema mladih u Kantonu Sarajevo, koji je dostavljen ministarstvu krajem 2021. godine. Zahvaljujući ovoj analizi proces provođenja i praćenja Strategije je u punom potencijalu nastavljen u 2022. godine.

S obzirom da je rad sa mladima zasnovan na interesornom radu, Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo definisana je obaveza svakog resornog ministarstva da redovno provodi aktivnosti za mlade koje će doprinosti boljem položaju mladih u Kantonu Sarajevo, tako su u obavezi da izrade evaluacijske izvještaje o ishodima i učinkovitosti realiziranih i implementiranih aktivnosti.

Nosilac aktivnosti monitoringa i evaluacije Strategije treba biti zasnovan na praćenju i vrednovanju rezultata implementiranih mjera, kako bi se utvrdilo jesu li ostvareni predviđeni ishodi. U skladu sa navedenim, Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo je aktima broj: 27-04-04-1041/23 od 13.01.2023. godine i broj: 27-04-04-53898/23 od 28.12.2023. godine tražilo od resornih ministarstava Kantona Sarajevo, a koje su prilagođene zahtjevom sa nadležnostima svakog resornog ministarstva, da dostave informacije o realizovanim konkretnim aktivnostima sa naznačenim periodom provođenja i indikatorima uspjeha i aktivnosti koje nisu realizovane sa jasnim obrazloženjem zbog čega iste nisu implementirane za period 2019 - 2023 godine.

Tražene informacije su dostavili Ministarstvo za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo privrede, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice, Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša. Ministarstvo pravde i uprave, Ministarstvo finansija i Ministarstvo saobraćaja nisu imali zaduženja u provođenju evaluacijskog izvještaja kao i izrade akcionog plana sa mjerama i aktivnostima u skladu sa postavljenim ciljevima Strategije za period 2019 - 2023. godine.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo je na osnovu dostavljenih informacija resornih ministarstava, u formi tabelarnog prikaza objedinilo i izradilo Izvještaj koji se odnosi na informacije resornih ministarstava Vlade Kantona Sarajevo o svim realizovanim programskim i projektnim aktivnostima za mlade u periodu 2019 - 2023. godine.

TABELARNI PRIKAZ DJELOVANJA PO OBLASTIMA*Strateški ciljevi, željeni rezultati, mjere, period provođenja i realizacija aktivnosti***1. MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE**

Strateški ciljevi	Željeni rezultat	Mjere	Period	Osigurana sredstva u Budžetu KS (u KM)	Implementirana aktivnost	Utrošena sredstva
1. Mladima Kantona Sarajevo dostupno je kvalitetno obrazovanje nesmetano završavaju školovanje	1.1. Unaprijeđen kvalitet obrazovanja u srednjim školama i visokoškolskim ustanovama u skladu sa potrebama poboljšanja odgojno-obrazovnog sistema.	1.1.1. Revidiranje nastavnih planova i programa i analiziranje nastavnih sadržaja, njihove aktuelnosti, kvaliteta, obima i prilagodivosti društvenim, tehnološkim promjenama i tržišnim potrebama. 1.1.2. Unapređenje analize rezultata eksterne mature i postignutih rezultata učenika/studentata na kraju svake školske godine.	2022.	2022. 168.000,00	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u saradnji sa Institutom za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja u Kantonu Sarajevo provodi kurikularnu reformu. U okviru navedene reforme u 2022. godini pripremljeni su kurikulumi za gimnaziju, srednje stručno obrazovanje i obuku – III stepen, srednje stručno obrazovanje i obuku –IV stepen i za osnovnu školu.	2022. 168.000,00
			2022.	2022. 80.000,00	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja radi na sveobuhvatnoj analizi provođenja eksterne mature u posljednjih deset godina u cilju davanja preporuka za unapređenje samog procesa eksterne mature. Svake školske godine, nakon realizacije eksterne mature, rade se izvještaji o istoj.	2022. 80.000,00 (Navedena obezbjeđena sredstva i utrošena se odnose na cjelokupnu organizaciju eksterne mature)

					U 2022. godini, Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja je aktivno radio na pripremi jedinstvenog godišnjeg programa edukacije nastavnika te konačni prijedlog se očekuje u 2023. godini. U 2022. godini se intenzivno radilo na pripremi i realizaciji edukacija za nastavnike u okviru kurikularne reforme. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u saradnji sa UNICEF-om, je realizovalo niz edukacija za nastavnike putem webinara u skladu sa potrebama u navedenom periodu. Edukaciju je prošlo preko 4.000 nastavnika.	2022. 100.000,00	2022.	1.1.3. Unapređenje programa podrške i razvoja nastavnog osoblja.		2022. 11.466,00 (sredstva iz Budžeta) Utrošena projektna sredstva donirana od strane UNICEF-a u 2022. godini su 100.000,00 KM.
					U 2022. godini nije izvršena analiza stanja opreme za praktičnu nastavu u srednjim školama.	NE	2022.	1.2.1. Izvršiti analizu stanja opreme za praktičnu nastavu u srednjim školama i visokoškolskim ustanovama.	-	
					U 2022. . godine, srednje stručne škole u Kantonu Sarajevu su učestvovale u dosta pilot projekata koji su uključivali i revidiranje te unaprijeđenje nastavnih planova i programa. Pripremljen je i Nacrt Zakona o dualnom obrazovanju Kantona Sarajevo koji jasno definiše procenat praktične nastave u srednjim stručnim školama. Također, ovim Zakonom će biti povećana praktična nastava kod poslodavaca.	2020. 50.000,00	2022.	1.2.2. Revidirati i unaprijediti nastavne planove i programe uvrštavanjem više praktične nastave.	-	
								1.2. Povećan obim praktične nastave u formalnom obrazovanju.		

		1.2.3. Intenziviranje saradnje sa javnim, privatnim i nevladinim sektorom u cilju omogusavanja obavljanja praktične nastave.	2022.	NE	Od 2022. godine intenzivno se radi na izradi Zakona o dualnom obrazovanju Kantona Sarajevo koji podrazumjeva saradnju sa javnim, privatnim i nevladinim sektorom. U 2021. godini održana je i prva konferencija na kojoj je predstavljen Nacrt zakona o dualnom obrazovanju u Kantonu Sarajevo.	-
1.3. Smanjen broj mladih koji prijevremeno napuštaju sve nivoe obrazovanja	1.3.1. Unapređenje programa stipendiranja učenika/studenata u Kantonu Sarajevo.	2022.	<u>2022.</u> 350.000,00	U okviru programskih aktivnosti, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo stipendira učenike putem dva javna poziva: Javni poziv za dodjelu stipendija za talentovane/nadarene učenike koji se upisuju u prvi razred srednje škole KS i Javni poziv za dodjelu stipendija prvog, drugog i trećeg razreda srednjih stručnih škola u Kantonu Sarajevo. U šk. 2022/23., za deficitarna zanimanja, stipendiju je dobilo 320 učenika prvog, drugog i trećeg razreda i 9 talentovanih učenika.	<u>2022.</u> Deficitarna 320.000 KM Talentovana 22.500 KM	
	1.3.2. Uspostava baze podataka o stipendistima u Kantonu Sarajevo	2022.	NE	Navedana baza nije još uvijek uspostavljena s tim da Ministarstvo za odgoj i obrazovanje vodi evidenciju o učenicima koji su dobili stipendije.	-	
1.4. Razvijen je sistem podrške mladim talentovanim inovatorima i kreativcima te podrška razvoju njihovih znanja i vještina.	1.4.1. Uspostava registra mladih talentata/nadarenih mladih.	2022.	NE	Navedana baza nije još uvijek uspostavljena s tim da Ministarstvo za odgoj i obrazovanje vodi evidenciju o učenicima koji su dobili stipendiju po Javnom pozivu za talentovane/nadarene učenike.	Nisu utrošena sredstva za navedenu namjenu.	

		<p>1.4.2. Godišnji programi finansiranja/sufinansiranja talentovanih mladih/nadarenih mladih.</p>	<p>2022.</p>	<p>2022. 350.000,00 (stipendije učenicima i deficitarna italentovani učenici) 124.700,00 KM (takmičenja) 2022. – 180.000,00 (Juniorska balkansa matematička olimpijada) 2022. – 55.000,00 (organizacija i realizacija takmičenja učenika i učešća učenika na međunarodnim takmičenjima i takmičenjima)</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, svake godine, objavljuje Javni poziv za dodjelu stipendija za talentovane/nadarene učenike koji se upisuju u prvi razred srednje škole Kantona Sarajevo. Također, Ministarstvo je u 2022. godini dodijelilo priznanja učenicima osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo koji su školskoj 2021/22. godini osvojali nagrade na federalnim, državnim i međunarodnim takmičenjima, u različitim oblastima obrazovanja. Ukupan budžet za nagrade učenicima je ove godine iznosio 111.660 KM kao vid podrške ovim talentovanim mladim učenicima. Ukupno je 220 učenika nagrađeno. Ministarstvo je organizovalo i realizovalo Juniorsku balkansku matematičku olimpijadu za koju je utrošeno 180.000,00 KM te je za organizaciju i realizaciju takmičenja i učešća učenika na međunarodnim takmičenjima utrošilo 55.000,00 KM.</p>	<p>2022. – 22.500 KM (Javni poziv) 2022. – 119.500 KM (nagrade za takmičenja) 2022. – 180.000,00 KM (Juniorska balkanska i matematička olimpijada) 2022. - 55.000,00 KM (organizacija i realizacija takmičenja učenika i učešće učenika na međunarodnim takmičenjima)</p>
--	--	---	--------------	--	---	---

	<p>1.5. Uvođenje dodatka uz diplomu za sve nivoe obrazovanja koji odgovaraju evropskom referentnom okviru.</p>	<p>1.5.1. Promovisanje dodatka uz diplomu kao mjerodavnog pokazatelja znanja i vještina.</p>	<p>2022.</p>	<p>NE</p>	<p>U srednjim školama u Kantonu Sarajevo, javne isprave se izdaju u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu ovu oblast. U prethodnom periodu nije izvršena promjena istih u cilju uvođenja dodatka uz diplomu za učenike srednjih škola.</p>	<p>-</p>
<p>1.6. Uspostavljen sistem uključivanja osoba sa poteškoćama u razvoju u obrazovni sistem.</p>	<p>1.6.1. Izrada strateškog dokumenta ili pravilnika o inkluziji osoba sa poteškoćama u razvoju za sve nivoe obrazovanja.</p>	<p>2022.</p>	<p>Pravilnik o inkluzivnom obrazovanju donesen je u 2019. godini ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 32/19)</p> <p>Propisana uputstva za odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i djece/učenika u ustanovama osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije za ušenike sa teškoćama na području Kantona Sarajevo; školama/nastavnicima date smjernice za rad sa ušenicima sa teškoćama u razvoju</p> <p>Vlada KS je usvojila Program za interesorno unapređenje inkluzije u Kantonu Sarajevo u aprilu 2022. godini. Program predviđa zapošljavanje neophodnog stručnog kadra u školama, kao i uspostavljanje centara za rehabilitaciju i rehabilitaciju osoba s teškoćama pri domovima zdravlja u ovoj godini, te brojne druge aktivnosti za unapređenje života djece i odraslih sa invaliditetom i njihovih porodica. Vlada je bila zadužena da kreira ovaj program zaključkom sa tematske sjednice Skupštine KS u februaru ove godine, a doprinos njegovom kreiranju su dali i roditelji djece s teškoćama kao i predstavnici nadležnih institucija i struke.</p>			
<p>2. Mladim Kanton Sarajevo dostupan je obrazovni sistem</p>	<p>2.1. Unaprijeđena upisna politika i nastavni planovi i programi uskladeniji su sa potrebama i zahtjevima tržišta rada.</p>	<p>2.1.1. Izmjena nastavnih planova i programa u skladu sa najnovijim naučnim dostignućima i modernim trendovima.</p>	<p>2022.</p>		<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u saradnji sa Institutom za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja u Kantonu Sarajevo trenutno provodi kurikularnu reformu. U okviru navedene reforme, u 2022. godini, pripremljeni su kurikulumi za gimnaziju, srednje stručno obrazovanje i obuku – III stepen, srednje stručno obrazovanje i obuku – IV stepen i za osnovnu školu.</p>	<p>-</p>

<p>usklađen sa potrebama tržišta rada.</p>		<p>2.1.2. Upisne kvote i uvodenje novih smjerova u školama i na fakultetima uskladiti sa potrebama i zahtjevima potreba tržišta rada.</p>	<p>2022.</p>		<p>Na prijedlog Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Vlada Kantona Sarajevo donosi Odluku o kriterijima za prijem učenika u prvi razred srednjih škola Kantona Sarajevo i Konkurs za upis učenika u prvi razred srednjih škola sa području Kantona Sarajevo. U skladu sa potrebama i prijedlozima škola te sa brojem nastavnog kadra, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo određuje upisnu kvotu, a koju usvaja Vlada Kantona Sarajevo.</p>	<p>-</p>
		<p>2.2.1. Obavezno provodenje profesionalne orijentacije i savjetovanje mladih u školama Kantona Sarajevo.</p>	<p>2022.</p>	<p>NE</p>	<p>U srednjim školama, pedagozi u okviru svog godišnjeg programa rada, na časovima odjeljene zajednice, realizuju nekoliko časova na temu profesionalne orijentacije i savjetovanja mladih. Također, Nacrt zakona o dualnom obrazovanju u Kantonu Sarajevo predviđa profesionalnu orijentaciju.</p>	
<p>2.2. Razvijen program karijerne orijentacije, savjetovanja i informisanja mladih za srednje i visoko obrazovanje.</p>		<p>2.2.2. Unapređenje komunikacije među obrazovno-odgojnim ustanovama i roditeljima.</p>	<p>2022.</p>	<p>NE</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje, u cilju digitalizacije obrazovnih procesa, je uveo elektronsko vođenje odjeljene knjige (eDnevnik) u srednjim školama na području Kantona Sarajevo. Od školske 2021/22. godine, sve srednje škole vode samo eDnevnik. Jedan od ciljeva eDnevnika je i unapređenje komunikacije sa roditeljima jer isti omogućava direktno slanje poruka roditeljima. Također, Ministarstvo ima aktivnu komunikaciju sa Vijećem roditelja Kantona Sarajevo.</p>	
		<p>2.2.3. Uspostavljanje prakse u školama da se na kraju završenog nivoa obrazovanja kao rezultat karijernog savjetovanja, učenicima dostavlja</p>	<p>2022.</p>		<p>Nacrt Zakona o dualnom obrazovanju Kantona Sarajevo je predvidio navedenu aktivnost kao vrlo važan segment.</p>	

			preporuka za nastavak njihovog školovanja u kontekstu pokazanih znanja, vještina i iskazanih interesa.		
--	--	--	--	--	--

	<p>2.3. Uspostavljen sistem informisanja i saradnje sa srednjoškolskim i visokoškolskim ustanovama u pogledu programa finansiranja ideja i projekata za preduzetništvo kod mladih.</p>	<p>2.3.1. Promocija programa usmjerenih na preduzetništvo i samozapošljavanje mladih.</p>	<p>2022.</p>	<p>NE</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, u saradnji sa UNDP-om, uvelo nastavni predmet „Poduzetništvo“, kao pilot projekat, u dvije srednje škole na području Kantona Sarajevo: Srednja elektrotehnička škola i Srednja škola metalskih zanimanja. Namjera Ministarstva je da se isti uvede i u ostale srednje škole na području Kantona Sarajevo.</p>	<p>-</p>
<p>3. Mladi koriste neformalno obrazovanje i kako bi stekli znanja potrebna za veću konkurentnost na tržištu rada.</p>	<p>3.1. Poboljšan sistem podrške programima edukacije mladih kroz neformalno obrazovanje.</p>	<p>3.1.1. Dodjeljivanje grantova programima i projektima neformalnog obrazovanja mladih.</p> <p>3.1.2. Analizirati mogućnosti uspostavljanja normativa i standarda za neformalno obrazovanje.</p>	<p>2022.</p>	<p>100.000,00</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje svake godine raspisuje Javni poziv za sufinansiranje udruženja/neprofitnih organizacija za projekte za mlade iz Budžeta Kantona Sarajevo, sa pozicije Ministarstva.</p> <p>U 2022. godini, 29 organizacija je dobilo sufinansiranje raznovrsnih aktivnosti, programa i projekata namijenjenih mladima.</p> <p>Zakon o obrazovanju odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj:40/15 i 40/20) i Odluka o standardima i normativima za realizaciju programa obrazovanja odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 32/16, 27/21) definišu normative i standarde za realizaciju programa obrazovanja odraslih, za javne i privatne ustanove za obrazovanje odraslih koje su registrovane i imaju akreditovane programe.</p>	<p>2022. 100.000 KM</p>

		3.1.3. Izrada platforme/baze podataka o pružaocima usluga neformalnog obrazovanja u Kantonu Sarajevo.	2022.	NE	<p>Od 2019. godine, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, u saradnji sa DVV-om International, intenzivno radi na uspostavljanju informacionog sistema ISKOOM – Informacioni sistem za kontrolu obrazovanja odraslih i monitoring. ISKOOM je sistem koji omogućava kontrolu unosa polaznika obrazovanja odraslih, njihovo praćenje, izdavanje dokumenata te praćenje i kontrolu svih administrativnih poslova koji su dio obrazovnog procesa. ISKOOM predstavlja online platformu koja povezuje ključne aktere u sistemu obrazovanja odraslih stavljajući akcenat na mogućnost uvida u stanje na terenu u realnom vremenu, praćenje nastavnog procesa od upisa do finaliziranja programa obrazovanja odraslih te prikupljanje podataka neophodnih za strateško planiranje i izvještavanje.</p> <p>Zbog vanrednih okolnosti, sistem se nije mogao koristiti u 2022. godini te je u planu da upotreba istog krene sa 2023. godinom.</p>	-
4. Mladi koriste programe obrazovanja odraslih kao dopunsko znanje potrebno za veću konkurentnost na tržištu.	4.1.Mladi aktivnije koriste programe obrazovanja odraslih (dokvalifikacija, prekvalifikacija, dopunsko stjecanje znanja...)	4.1.1.Promocija obrazovanja odraslih i značaja prekvalifikacije, dokvalifikacije, dopunskog stjecanja znanja za zaposlenje.	2022.	NE	<p>Ustanove za obrazovanje odraslih koje su upisane u Registar Organizatora obrazovanja odraslih koji vodi Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i imaju akreditovane programe vrše obrazovanje odraslih i promociju istog. Posebno značajni i najviše zastupljeni su programi prekvalifikacije.</p>	-
		4.1.2. Promocija programa i centara obrazovanja odraslih registrovanih u Kantonu Sarajevo.	2022.	NE	<p>Ustanove za obrazovanje odraslih koje su upisane u registar koji vodi Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i imaju akreditovane programe vrše obrazovanje odraslih i promociju istog.</p>	-

						<p>Ustanove za obrazovanje odraslih vrše analizu i procjenu potreba tržišta rada te u skladu sa navedenim nude programe prekvalifikacije.</p> <p>U procesu donošenja planova obrazovanja odraslih obavezno se provode konsultacije s reprezentativnim socijalnim partnerima i pribavlja mišljenje zavoda za zapošljavanje, privrednih komora i drugih relevantnih organa uprave, institucija i tijela.</p> <p>Akreditirani programi se periodično evaluiraju i po potrebi inoviraju.</p>	-
		4.1.3. Usklađivanje programa, obrazovanja odraslih sa potrebama tržišta rada.	2022.	NE			
	4.2. Povećan broj mladih za 5% koji su prerano napustili obrazovanje, a koriste programe i centre obrazovanja odraslih u vidu cjeloživotnog učenja i doškoloavanja.	4.2.1.Promocija obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja i podrška mladima koji su ves ranije napustili sistem obrazovanja i mogućnostima koje obrazovanje odraslih nudi.	2022.	NE		Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo realizuje Program obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije nezaposlenih osoba.	-

<p>Osvrt na stanje u oblasti obrazovanja u dijelu koji se odnosi na mlade</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uspješno provođenje kurikularne reforme, počevši od školske 2022/2023. školske godine; - pripremljen Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, čije donošenje očekujemo u prvoj polovini 2024. godine; - pripremljen Prednacrt Zakona o dualnom obrazovanju u Kantonu Sarajevo, čije donošenje očekujemo u toku 2024. godine; - reforma srednjeg stručnog obrazovanja i obuke kroz izradu inoviranih nastavnih planova i programa se kontinuirano provodi uvođenjem novih zanimanja, pojedinačno u školama, a u skladu sa potrebama tržišta rada i iskazanog interesa poslodavaca; - reforma srednjeg stručnog obrazovanja, između ostalog, podrazumijeva i povećanje broja sati praktične nastave u skladu sa Prednacrtom Zakona o dualnom obrazovanju, kako bi učenici imali razvijene vještine kroz obrazovne programe za koje su se školovali; - registrovani organizatori obrazovanja odraslih u Kantonu Sarajevo provode, između ostalog, neformalne programe za usavršavanje i osposobljavanje.
---	--

2. MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE I MLADE

Strateški ciljevi	Željeni rezultati	Mjere	Period	Osigurana sredstva u Budžetu KS (u.KM)	Implementirana aktivnost	Utrošena sredstva
1. Jačanje ljudskih, tehničkih i administrativnih kapaciteta institucija, omladinskih udruženja i udruženja koja se bave pitanjima mladih	1.1.Jačanje kapaciteta mladih i studenata	1.1.1.Unapređenje programa stipendiranja studenata u Kantonu Sarajevo	2021.- 2023.	<p><u>2021.</u> 121.734,00</p> <p><u>2022.</u> 120.000,00</p> <p><u>2023.</u> 155.000,00</p>	Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo provodi svake godine Javni poziv za sufinansiranje troškova III ciklusa studija na Univerzitetu u Sarajevu dobitnicima priznanja "Zlatna značka Univerziteta u Sarajevu	<p>2021. 121.734,00</p> <p>2022. 118.285,00</p> <p><u>2023.</u> 155.000,00</p>
		1.1.2. Finansijska podrška projektima/programima studentskih organizacija i omladinskim udruženjima	2021- 2023.	<p><u>2021.</u> 105.000,00</p> <p><u>2022.</u> 130.000,00</p> <p><u>2023.</u> 114.000,00</p>	Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo provodi svake godine Javni poziv za sufinansiranje projekata za mlade udruženja/neprofitnih organizacija i projekata/programa iz Budžeta Kantona Sarajevo	<p>2021. 100.000,00</p> <p>2022. 125.728,51</p> <p>2023. 110.562,14</p>

				2022. 177,00 KM	Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo je provelo Javni poziv za dodjelu stipendija za studente Univerziteta u Sarajevu na studijskim programima deficitarnih zanimanja za djelatnost odgoja i obrazovanja u studijskoj 2022/2023. godini Ovo je Program stipendiranja raspisan samo u 2022. godini	2022. 177,00 KM
	1.1.3. Unapređenje programa stipendiranja studenata deficitarnih zanimanja u Kantonu Sarajevo	2022.	2022.	177,00 KM		
	1.1.4. Finansijska podrška projektima/programima za mlade istraživače/naučnike	2021. 2023	2021. 2022. 2023.	3.000.000,00 4.000.000,00 4.250.000,00	Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo provodi svake godine Javni poziv za sufinansiranje naučnoistraživačkih/umjetničkoistraživačkih i istraživačkorazvojnih projekata i programa iz Budžeta Kantona Sarajevo	2021-g 450.000,00 2023-g 250.000,00 2024-g 350.000,00
	1.1.5. Podrška projektima inkluzije - unapređenje inkluzije - Podrška Uredu za podršku studentima (s invaliditetom)Univerziteta u Sarajevu	2021. 2023.	2022. 2023.	50.000,00 50.000,00	Unaprijeđenje inkluzije - boravak studenata sa invaliditetom u Sportskom centru Bossina d.o.o. u Zaostrogu.	2022. 50.000,00 2023. 50.000,00

2. Promocija posjeta kulturnim institucijama u Kantonu Sarajevo	2.1. Koncept za mlade koji su napunili 18 godina, besplatne ulaznice za kulturne sadržaje sa ciljem da se mladima približe kulturni sadržaji našeg grada	2.1.1. Vaučeri za mlade	2022. - 2023.	2022. 70.000,00 2023. 70.000,00	Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo je u saradnji sa Ministarstvom kulture i sporta Kantona Sarajevo pokrenuo model popularizacije muzejskih i pozorišnih sadržaja	2022. 70.000,00 2023. 70.000,00
--	---	--------------------------------	------------------	--	---	--

3. MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

Strateški cilj	Željeni rezultat	Mjere	Period	Osigurana sredstva u Budžetu KS (u KM)	Potrebna dodatna sredstva u Budžetu KS (u KM)	Indikatori realizacije	Indikatori uspjeha
1. Mladi Kantona Sarajevo aktivno koriste sve raspoložive resurse zdravstvenog sistema.	1.1. Omogućen i su mehanizmi prilagođeni mladima koji pružaju kvalitetne informacije o zdravlju mladih kao i o pravima i obavezama u vezi sa korištenjem zdravstvene zaštite	1.1.1. Informisanje mladih o zdr. uslugama i zaštiti zdravlja mladih na njima prihvatljiv način	2020.-2023	2.000,00 KM	-	Mladi aktivno koriste zdravstvene usluge i upoznati su o svojim pravima	Procenat mladih u ukupnom broju pruženih zdravstvenih usluga
		1.1.2. Unapređenje pristupa zdravstvenog osoblja mladima na njima prihvatljiviji način.	2020.-2023	2.000,00 KM	-	Zdravstveni radnici su dodatno educirani za rad sa mladima	Procenat zdravstvenih radnika sa dodatnom edukacijom pristupa mladim kod pružanja zdr. usluga
	1.2. Mladima omogućeni programi za prihvatanje i usvajanje zdravih stilova života.	1.2.1. Izraditi programe promocije zdravih stilova života kod mladih.	2020.-2023	3.000,00 KM	-	Urađeni programi zdravih stilova života mladih	Broj implementiranih programa zdravih stilova života mladih
		1.2.2. izraditi priručnike i druge materijale za podizanje svijesti o zdravlju mladih	2020.-2023	3.000,00 KM	-	Urađeni priručnici	Podjeljeni priručnici po školama

	1.3. Programi prevencije spolno prenosivih bolesti i unapređenja seksualnog i reproduktivnog zdravlja mladih.	1.3.1. Izraditi programe prevencije spolno prenosivih bolesti.	2020.-2023	3.000,00 KM	-	Izradeni programi	Procenat preventivnih ginekoloških pregleda
		1.3.2. Sačiniti programe edukacije mladih vezano za prevenciju spolno prenosivih infekcija i unapređenje reproduktivnog zdravlja.	2020.-2023	3.000,00 KM	-	Izrada programa edukacije mladih	Implementacija programa edukacije mladih u školama
	1.4. Unaprijede ni mehanizmi podrške mladih, roditelja i nastavnika po pitanju mentalnog zdravlja mladih.	1.4.1. Sačiniti programe edukacije mladih, roditelja i nastavnika za unapređenje mentalnog zdravlja mladih uz razvijanje kapaciteta centara za mentalno zdravlje	2020.-2023	3.000,00 KM	-	Urađeni program edukacije	% Implementiranih programa edukacije
2. Mladi Kantona Sarajevu znaju na koji način mogu ostvariti kvalitetne i sigurne zdravstvene usluge u Kantonu Sarajevu.	2.1. Mladi Kantona Sarajevu ostvaruju pravo na zdravstveno osiguranje.	2.1.1. Sačiniti procjenu broja zdravstveno neosiguranih mladih osoba	2020.-2023	-	-	Sačinjena baza podataka o broju zdravstveno neosiguranih mladih osoba	Svi mladi imaju zdravstveno osiguranje
		2.1.2. Kreirati brošure o načinu ostvarivanja prava mladih na zdravstveno osiguranje.	2020.-2023	2.000,00 KM	-	Izrađene i distribuirane brošure	Mladi znaju kako ostvariti pravo na zdravstveno osiguranje

<p>3. Mladi su upoznati o potrebi samozaštite od štetnih utjecaja narkotičkih sredstava, alkohola drugih ovisnosti.</p>		<p>2.1.3. Osigurati finansijska sredstva za zdravstveno osiguranje svih mladih.</p> <p>2.1.4. Obrazovne ustanove informišu mlade o zakonskom roku prijave na biro za zapošljavanje Kantona Sarajevo</p> <p>3.1.1. Izrađen program prevencije</p>	<p>2020.-2023</p> <p>2020.-2023</p> <p>2020.-2023</p> <p>2020.-2023</p>	<p>2.000,00 KM</p> <p>-</p> <p>3.000,00 KM</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>Na osnovu sačinjene procjene iz 2.1.1.</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>Predložena finansijska sredstva za zdravstveno osiguranje svih mladih u Nacrtu Budžeta</p> <p>Informisanje maturnata o zakonskom roku prijave na biro za zapošljavanje Kantona</p> <p>Mladi informisani o učinku i zakonskim posljedicama konzumiranja opojnih psihoaktivnih supst.</p> <p>Pokrenuta inicijativa Ministarstva zdravstva KS za pojačan angažman nadležnih organa na kontroli ugostiteljskih objekata i poštivanja zakonskih obaveza (zabrana točenja alkohola i konzumiranja nargila kod malolj.osoba)</p>	<p>U Budžetu Kantona Sarajevo odobrena finansijska sredstva za zdravstveno osiguranje svih mladih</p> <p>Mladi su u zakonskom roku prijavljeni na biro za zapošljavanje i po tom osnovu ostvaraju pravo na zdravstveno osiguranje</p> <p>Smanjen % mladih koji koristi opojna sredstva</p> <p>Stalni inspekcijски nadzori i akcije MUP-a KS</p>
<p>3.1. Program prevencije narkomanije, alkoholizma i drugih ovisnosti</p>		<p>3.1.2. Pojačan angažman nadležnih organa na kontroli ugostiteljskih objekata i poštivanja zakonskih obaveza (zabrana točenja alkohola i konzumiranja nargila kod malolj.osoba)</p>	<p>2020.-2023</p>	<p>-</p>			

<p>4. Mladi aktivno koriste programe prevencije pretilosti i svjesni su dugoročnih problema koje pretilost donosi.</p>	<p>4.1. Smanjen broj mladih sa povećanom tjelesnom masom.</p>	<p>4.1.1. Promocija zdravih stilova života koji će doprinijeti zdravijim načinima života mladih. 4.1.2. Povećati tjelesnu aktivnost mladih kroz formalno i neformalno obrazovanje. 4.1.3. Izraditi brošure o ishrani i programe prevencije gojaznosti kod mladih u srednjim školama. 4.1.4. Donošenje Pravilnika o ishrani u osnovnim i srednjim školama KS.</p>	<p>2020.-2023</p>	<p>2.000,00 KM</p>	<p>-</p>	<p>Izrada programa zdravih stilova života mladih</p>	<p>Implementacija programa zdravih stilova života mladih</p>
<p>Programski ciljevi, mjere i aktivnosti u okviru Strategije za mlade kreirani su u suradnji sa nadležnim institucijama</p>	<p>1. „Mladi Kantona Sarajevo aktivno koriste sve raspoložive resurse zdravstvenog sistema” te izradu pratećih mjera: iz informisanje mladih, pružanje kvalitetne informacije prilagođene mladima, promocija zdravih stilova života, prevencija bolesti, prevencija ovisnosti 2. „Mladi Kantona Sarajevo znaju na koji način mogu ostvariti kvalitetne i sigurne zdravstvene usluge u Kantonu Sarajevo” 3. „Mladi su upoznati o potrebi samozaštite od štetnih utjecaja narkotičkih sredstava i konzumiranje opojnih droga” uz prateće mjere i organizaciju stručnih predavanja o učinku i zakonskim posljedicama konzumiranja opojnih psihoaktivnih supstanci, te pojačan angažman nadležnih organa na kontroli ugostiteljskih objekata. 4. „Mladi aktivno koriste programe prevencije pretilosti i svjesni su dugoročnih posljedica” uz izradu programa promocije zdravih stilova života, organizaciju stručnih predavanja te donošenje Pravilnika o ishrani u osnovnim i srednjim školama.</p>	<p>2020.-2023</p>	<p>1.000,00 KM</p>	<p>-</p>	<p>Izrađene i distribuirane po školama brošure o ishrani i prevenciji gojaznosti kod mladih u srednjim školama Pripremiti prijedlog Pravilnika o ishrani u osnovnim i srednjim školama KS.</p>	<p>Smanjen je broj mladih gojaznih osoba Pravilnik je donesen i primjenjuje se.</p>	

Evaluacija svih aktivnosti u izvještajnom periodu za navedene strateške mjere za mlade po zdravstvenim ustanovama i institucijama značajnim za provedbu istih uz generalnu napomenu da preliminarno planirana i preliminarnim izvještajem navedena finansijska sredstva nisu namjenski usmjerena niti utrošena, te su navedene aktivnosti sprovedene kao dio redovnih aktivnosti uz dodatni angažman postojećeg zdravstvenog kadra, opreme i sredstava - bez navedenog namjenskog utroška po planu „Strategije za mlade Kantona Sarajevo”.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je ustanovio da nije adekvatno upoznat o predmetnoj strategiji i aktivnostima, ali je u okviru obavljanja svojih redovnih djelatnosti prepoznao strateške ciljeve i mjere. U okviru Strategije za mlade, tri planirane aktivnosti prepoznate su kao nadležnosti Zavoda i to u slijedećim: informisanje mladih o zdravstvenim uslugama i zaštita zdravlja mladih na njima prihvatljiv način; sačiniti procjenu broja zdravstveno neosiguranih mladih osoba – pristup pravima i adekvatnim informacijama o istim; kreiranje brošura o načinu ostvarivanja prava mladih na zdravstveno osiguranje.

Što se tiče pristupa pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, isto je regulisano Zakonom o zdravstvenom osiguranju i podzakonskim propisima donesenim po osnovu ovog Zakona, te odredbom člana 19. ovog Zakona propisano je obavezno zdravstveno osiguranje za djecu od rođenja pa tokom trajanja redovnog školovanja, a najduže do 26. godine života. Za lica koja prije 26. godina završe redovno školovanje a nisu zaposlena, obavezno zdravstveno osiguranje je obezbjeđeno putem Službe za zapošljavanje uz prethodni uslov prijave lica u propisanom roku. Zakonodavstvo Kantona Sarajevo je prepoznalo potrebu usmjerenosti prema mladima, pa je tako kao olakšica za mlade koji nisu završili redovno školovanje do 26. godine starosti, Odlukom Skupštine Kantona Sarajevo kojom se uređuje visina stope doprinosa, te je propisana najniža stopa uplate mjesečnih doprinosa u iznosu od 20KM uz obavezno zdravstveno osiguranje studentima starijim od 26. godina a do navršanih 30 godina. Zavod je unutar provođenja vlastitih mjera a prepoznajući potrebu da se mladima prava iz zdravstvenog osiguranja približe i osiguraju poduzeo niz aktivnosti:

- ukidanje obaveze dostavljanja školske potvrde o redovnom školovanju, te je za 22.000 učenika osnovnog i srednjeg nivoa obrazovanja automatski obezbjeđen garantovan pristup uslugama zdravstvene zaštite

- upućena inicijativa ka Federalnom ministarstvu zdravstva za izmjenu Pravilnika o uvjetima, načinu i postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite, te zatražena izmjena zakonskih akata i nepovoljnih odredaba za ostvarivanje zdravstvene zaštite naročito za učenike i studente koji studiraju ili se stručno usavršavaju u inostranstvu. Internom Odlukom Upravnog odbora Zavoda, a do usvajanja podnesene inicijative, učenicima i studentima se izdaju obrasci sa periodom važenja od pola godine, kako bi se na takav način olakšao pristup pravima, te kroz uvođenje dvojezičnog obrasca.

- uspostavom saradnje sa Agencijom za identifikacione dokumente – IDDEA, olakšan je pristup pravima svim kategorijama osiguranih lica uslijed činjenice da se ne zahtjeva potvrda o prebivalištu (CIPS).

- definisani su posebni programi za osigurana lica, pri čemu je Zavod posebno senzibilan spram djece i mladih : pravo na senzore za kontinuirano mjerenje šećera u krvi omogućeno prvenstveno mladima do 26. godina a kasnije uz iznalazak finansijskih sredstava i za sve dobne skupine; obezbjeđeni lijekovi koji nisu pokriveni obavezim zdravstvenim osiguranjem: hormon rasta, lijekovi za juvenilni idiopatski artritis te specijalni programi: program enteralne prehrane, program liječenja ovisnosti sa Suboxone te u konačnici program podrške mladim parovima za ostvarivanje potomstva i van tjelesnu oplodnju.

- unaprijeđene web stranice i djelovanje putem društvenih kanala i mreža (otvoren FB korisnički račun i stranica) te otvaranje call centra su aktivnosti približavanja informacije o pravima mladih kao osiguranika kao i za sve ostale dobne skupine.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je u izvještajnom periodu a naročito tokom 2023 – 2023 poduzimao brojne aktivnosti usmjerene na olakšanje pristupa mladih osoba njihovim pravima iz zdravstvenog osiguranja, a sa druge strane ulagani su naponi kako bi se napor tih prava proširio uz napomenu da je generalni stav osiguravanje prava za sve dobne skupine .

Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo

Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo provodio je aktivnosti vezane za programske ciljeve i prateće mjere promociju zdravlja, u periodu od oktobra 2022. godine do juna 2023. godine u saradnji sa Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo realizovana su edukativna predavanja za sve učenike drugih, petih, šestih, sedmih, osmih i devetih razreda vezano za 11 javno - zdravstvenih tema. Dodatno , u sklopu promotivnih aktivnosti iz kalendara zdravlja za 2023. godinu prigodno i u skladu sa temom su obilježeni svi važni datumi, organizacijom predavanja ili radionica. (Svjetski dan zdravlja, Svjetski dan nepušenja, Svjetski dan srca, Svjetski dan HIV-a ..). Zavod za javno zdravstvo KS je u saradnji sa Ministarstvom zdravstva Kantona Sarajevo i Zavodom za zaštitu zdravlja žena i materinstva radio na promociji HPV vakcine , održane su brojne edukacije i radionice.

Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je izradio brojne letke, vodiče i brošure sa probranim temama i tekstovima koji su prilagođeni mladima te su kao takvi putem radionica ili drugih prigoda kao svako obilježavanje značajnih datuma u kalendaru zdravlja distribuirane ovoj populaciji. Za primjer dajemo Svjetski dan oralnog zdravlja sa temom „Budite ponosni na vaša usta” izrađene su dvije brošure, poster što je objavljeno na web stranici i Facebook stranici Zavoda. Također tokom januara, mjeseca borbe protiv raka grlića materice poseban fokus je stavljen na edukacije,, edukatino promotivni materijal sa infografikama o važnosti HPV imunizacije. Ostvarena su i brojna gostovanja na različitim TV kanalima, redovno gostovanje na TV Hayat u emisiji „Dobar dan” , za sve pomenute datume ili tokom navedenih aktivnosti.

Priprema zdravstveno promotivnih materijala na teme „Nasilje mladih, rizici i strategije prevencije nasilja” , „Naš um, naša prava” te druge već pomenute koje se u kontinuitetu distribuiraju i objavljuju na web stranici ili putem društvenih kanala.

Zavod je zajedno sa nadležnim Ministarstvom obrazovanja i odgoja Kantona Sarajevo ostvario saradnju sa školama sa ciljem edukacije. Od 79 osnovnih škola na području Kantona Sarajevo, edukacijom je bilo pokriveno ukupno 36 osnovnih škola te jedna srednja škola, Četrta gimnazija Ilidža. Predavači – edukatori su bili ljekari specijalisti različitih zdravstvenih disciplina. Ukupno je održano 194 predavanja a istim prisustvovalo oko 10.000 učenika, ukupno angažirano 14 specijalista medicine na različitim temama.

U skladu sa programskim ciljevima i mjerama, obrađene su slijedeće javno -zdravstvene teme:

1. Prevencija zloupotrebe psihoaktivnih supstanci kod mladih „Droga ,alkohol i mladi”
2. „Duhan i duhanski proizvodi – štetnosti po zdravlje”
3. „Pojam nasilja – nasilje u porodici i vršnjačko nasilje – kako ga prepoznati, kako djelovati”
4. „Okoliš i zdravlje” OKOLIŠKOLOGIJA
5. „Zdravi životni stil- značaj pravilne ishrane”
6. „Zdravi životni stil- značaj tjelesne aktivnosti”

7. „Zdravi životni stil- značaj odmora i sna za pravilan razvoj”

8. Seksualno i reproduktivno zdravlje mladih, seksualno prenosive bolesti

9. Zarazne bolesti, higijensko – epidemiološke mjere i značaj vakcinacije

10. Socijalne mreže i njihov uticaj na zdravlje

11. Oralno zdravlje i prevencija karijesa

Teme „Seksualno i reproduktivno zdravlje mladih”, „Seksualno prenosive bolesti, kontracepcija”, „HPV „Duhanski proizvodi i štetnost upotrebe”, nisu u potpunosti obrađene ili nisu dobro prihvaćene, te je imperativ za pronalazak adekvatnih načina za obradu ovih tema i približavanje mladima putem promotivnih kampanja ili kreiranjem posebnih radionica i aktivnosti.

JU Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo

Zavod za bolesti ovisnosti se bavi prevencijom, liječenjem i rehabilitacijom ovisnika o alkoholu, psihoaktivnim supstancama (drogama) i igrama na sreću. Za period 2019 -2023 obavljene su slijedeće aktivnosti u sklopu Strategije za mlade i akcionog plana:

- Održavanje stručnih predavanja o izazovima mladih u korištenju psihoaktivnih supstanci, posljedicama po tjelesno i psihičko zdravlje uključujući konzumacija i štetnost snusa i nargile.
- Upoznavanje mladih o potrebi da se zaštite od štetnih utjecaja narkotičkih sredstava i konzumiranja opojnih droga (podijeljeni pamfleti i promotivni materijali vezani za temu)
- Edukacija mladih sa ciljem prepoznavanja anksioznosti i depresije koje često prate adolescenciju i odrastanje, adolescentne krize.
- Upoznavanje mladih sa programima u liječenju bolesti ovisnosti.

Sve aktivnosti imaju za cilj upoznati mlade sa izazovima i rizicima te sa eventualnim problemima sazrijevanja. (anksioznost, depresija, adolescentna kriza).

JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo sa Centrom za mentalno zdravlje, Zavod za zaštitu zdravlja žena i materinstva Kantona Sarajevo, Zavod za zaštitu zdravlja studenata Kantona Sarajevo i Zavod za sportsku medicinu Kantona Sarajevo su ustanove koje su po primarnoj djelatnosti potpuno ili djelomično fokusirane na mlade tako da je svaki od ciljeva upravo i dio svakodnevnog rada i djelatnosti ovih institucija. Pored redovnih aktivnosti, obavljene su skining pregledi studenata, organizovana broja stručna predavanja za studente i srednjoškolce, a svaka ustanova ima ažurne web stranice sa probranim i ciljanim sadržajem.

Svaka od ovih ustanova je dodatno i prigodno organizirala edukacije na različite teme od seksualnog i reproduktivnog zdravlja, mentalnog zdravlja, zdravi stilovi života ili HPV vakcinacija. Sve ustanove ističu potrebu kontinuirane edukacije i kreiranje različitih događaja sa ciljem dizanja svijesti, bolje informiranosti, prevencije i promocije zdravlja.

4. MINISTARSTVO KOMUNALNE PRIVREDE, INFRASTRUKTURE, PROSTORNOG UREĐENJA, GRADENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA

Strateški cilj	Željeni rezultat	Period provođenja	Osigurana sredstva u Budžetu KS (u KM)	Indikatori realizacije	Indikatori uspjeha
<p>1. Odluka o subvencioniranju rješavanja stambenog pitanja mladih</p>	<p>Odlukom o subvencioniranju rješavanja stambenog pitanja mladih je ostvaren željeni rezultat da svi prijavljeni kandidati koji su ispunjavali uslove javnog poziva ostvare pravo na subvenciju</p>	<p>2021.- 2022.</p>	<p>2021. 1.000.000,00 KM</p> <p>2022. 5.110.000,00 KM</p>	<p>Odlukom Vlade Kantona Sarajevo o dodjeli sredstava za subvencioniranje rješavanja stambenog pitanja mladih</p>	<p>2020. 276 mladih je ostvarilo pravo na subvencije u iznosu od po 7.000,00 KM</p> <p>2022. 511 mladih ostvarilo pravo za subvencioniranje rješavanja stambenog pitanja mladih u iznosu od 10.000,00 KM</p>
<p>2. Izrada prijedloga Odluke o subvencioniranju dijela zakupnine stana ili kuće mladim u bračnoj ili vanbračnoj zajednici</p>	<p>U cilju implementacije progresivne natalitetne politike, kojom se obezbjeđuje podrška za one koji su kreditno sposobni i nemaju mogućnost da kroz kupovinu stambenog prostora riješe svoje stambeno pitanje</p>	<p>2022.</p>	<p>28.800,00 KM</p>	<p>Odlukom Vlade Kantona Sarajevo o subvencioniranju dijela zakupnine stana ili kuće mladim u bračnoj ili vanbračnoj zajednici</p>	<p>Dobitnici sredstava u isplaćenom iznosu po 1.200,00 KM za 24 kandidata</p>
<p>3. Odluka o uslovima i načinu predinvestiranja u poticajnu stanogradnju</p>	<p>Izgradnja stambeno-poslovnih objekata u Kantonu Sarajevo putem rješavanja stambenog pitanja mladih za kupovinu stana iz kreditnih sredstava Razvojne banke FBiH</p>	<p>2022.</p>	<p>2.150.000,00 KM</p>	<p>Odlukom o uslovima i načinu predinvestiranja u poticajnu stanogradnju i Odlukom o uslovima, kriterijima i postupku utvrđivanja liste reda prvenstva mladih za kupovinu stana po osnovu predinvestiranja u poticajnu stanogradnju</p>	<p>86 mladih je zaključilo ugovore o kupoprodaji stana, a Ministarstvo će cijenu stana subvencionirati u iznosu od 25.000,00 KM</p>

5. MINISTARSTVO PRIVREDE

Strateški cilj	Željeni rezultat	Mjere	Period	Predviđena sredstva u Budžetu KS (u KM)	Indikatori realizacije	Indikatori uspjeha
<p>1. Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata na području Kantona Sarajevo</p>	<p>Cilj je podstaći kreativne mlade pojedince s inovativnim i provedivim poslovnim idejama za pokretanje vlastitog biznisa na području Kantona Sarajevo</p>	<p>Ovim programom predviđeno je da se nezaposlenim mladima (zapošljavanje mladih osoba od 18 - 35 godina starosti) pruži podrška i finansijski poticaj za pokretanje start up poslovnog subjekta u skladu sa prihvaćenim biznis planom usklađenim sa ekonomskim standardima i smanjenje nezaposlenosti ove kategorije stanovništva.</p>	<p>2019. - 2023.</p>	<p>2023. 1.000.000,00</p> <p>2022. 1.000.000,00</p> <p>2021. 1.300.000,00</p> <p>2020. 1.300.000,00</p> <p>2019. 2.000.000,00</p>	<p>Nakon provođenja programa mlade osobe su osposobljenije da kreiraju i razvijaju poduzetničke vještine i započnu vlastiti biznis, olakša stvaranje i rast malih i srednjih preduzeća i time povećala zaposlenost</p>	<p>2023. 913.352,41 (zaključeni ugovori sa 43 korisnika)</p> <p>2022. 894.707,28 (zaključeni ugovori sa 42 korisnika)</p> <p>2021. 612.711,00 (zaključeni ugovori sa 34 korisnika)</p> <p>2020. 411.497,00 (zaključeni ugovori sa 23 korisnika)</p> <p>2019. 583.076,39 (zaključeni ugovori sa 41 korisnika)</p>

<p>2. Poticaj za unapređenje IT preduzetništva u svrhu zapošljavanja</p>	<p>Poticaj je namijenjen IT kompanijama koje treba da izvrše provođenje programa čime se omogućava poboljšanje kvaliteta znanja i upotrebe savremene informacijske tehnologije sa ciljem da se u kompanijama koje provedu program obuke izvrši zapošljavanje određenog broj mladih ili drugih nezaposlenih osoba koje su u skladu sa zahtjevima IT kompanija ispunili preduvjete za pohtadanje i uspješno završili predmetne obuke.</p>	<p>Ovim programom je predviđeno subvencioniranje troškova unapređenja i jačanja IT preduzetništva.</p>	<p>2023. 1.000.000,00</p> <p>2022. 1.000.000,00 (za preko 50 novozaposlenih osoba)</p> <p>2021. 500.000,00</p> <p>2020. 2.000.000,00</p> <p>2019. 300.000,00</p>	<p>Ovim programom predviđen je poticajni grant sredstava na osnovu Javnog poziva namijenjen IT kompanijama za provođenje programa interne obuke za grupe polaznika, prilagođavanje radu u IT kompaniji i osposobljavanju iz oblasti rada savremene IT kompanije.</p>	<p>2023. 99.176,26</p> <p>2022. 557.132,66</p> <p>2021. 306.015,84</p> <p>2020. 149.214,26 Od čega su 106.583,75 budžetska sred. i 42.630,51 UNFPA sredstva</p> <p>2019. 299.455,80</p>
---	---	--	---	--	--

<p>3. Poticaj za unapređenje preduzetništva u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije</p>	<p>Ovaj program omogućava poboljšanje kvaliteta znanja i vještina potencijalnih novih zaposlenika u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije, sa krajnjim ciljem da se tim u poslovnim subjektima koje provedu program obuke određenog broja mladih ili drugih nezaposlenih osoba izvrši zapošljavanje na minimalno godinu dana uz uslov da su navedeni subjekti ispunili preduslove za pohadanje i uspjeno završili predmetne obuke</p>	<p>Namjena odobrenih sredstava je da izvozno orijentisani subjekt nakon provedenog programa interne obuke i osposobljavanja kreira platformu za zapošljavanje polaznika obuke u skladu sa odobrenim poticajnim sredstvima</p>	<p>2022.</p>	<p>200.000,00 KM</p>	<p>Za realizaciju ovog programa prema Odluci Vlade KS o dodjeli poticajnih grant sredstava na osnovu Javnog poziva za podnošenje prijava za program "Poticaj za unapređenje preduzetništva u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije"</p>	<p>Za realizaciju ovog programa u 2022. godini dodjeljena su sredstva u iznosu: 52.265,46 KM.</p>
--	---	---	--------------	-----------------------------	---	--

<p>4. Poticaj za očuvanje tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo i edukacija mladih za obrtnička zanatska zanimanja i zapošljavanje</p>	<p>Mlade osobe od 18 do 35 godina starosti, koje u Kantonu Sarajevo samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost kao osnovnu djelatnost koja je definisana kao tradicionalni i stari zanat i mat će priliku ostvariti pravo na dodjelu poticajnih sredstava po osnovu Javnog poziva.</p>	<p>Ovim programom se neposredno osigurava mladima usvajanje ključnih vještina i kompetencija u obrtničkim zanimanjima i osigurati kvalitetni-obučeni kadrovi koji mogu pokrenuti zapošljavanje na neodređeno vrijeme ili za otvaranje vlastitog obrta.</p>	<p>2019. -</p> <p>2023. -</p>	<p>2023. 505.819,53</p> <p>2022. 368.614,83</p> <p>2021. 190.000,00</p> <p>2020. 200.000,00</p> <p>2019. 300.000,00</p>	<p>Ostvarenjajw prava na dodjelu poticajnih sredstava po osnovu Javnog poziva za finansiranje/sufinansiran je projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo</p>	<p>2023. 505.819,53</p> <p>2022. 368.614,83</p> <p>2021. 12.800,00</p> <p>2020. 151.800,00</p> <p>2019. 155.400,00</p>
<p>5. Poticaj razvoja ženskog poduzetništva</p>			<p>2019. -</p> <p>2023. -</p>	<p>2019. 150.000,00</p> <p>2021. 415.309,75</p> <p>2022. 500.000,00</p> <p>2023. 829.209,57</p>		<p>2019. 114.763,74</p> <p>2021. 265.597,93</p> <p>2022. 213.034,42</p> <p>2023. 829.209,57</p>

5. MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA – UPRAVA POLICIJE MUP-a

Aktivnosti policijskih službenika Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, u oblasti koje su proizašle iz obaveze u postupanju po Strategiji prema mladima Kantona Sarajevo, najveći fokus stavljaju na preventivni rad gdje Uprava policije nastoji da putem svojih raspoloživih mehanizama i resursa doprinese unapređenju i stvaranju povoljnog sigurnosnog ambijenta u društvu za sve njegove članove, a posebno za djecu i mlade kroz sljedeće aktivnosti:

- U toku 2023. godine, planirali i koordinirali te realizovali društveno odgovornu kampanju podizanja svijesti među učenicima srednjih škola u Kantonu Sarajevo pod nazivom „Oružje ne štiti, oružje ubija“, koja ima za cilj da informiše djecu i mlade o opasnostima i posljedicama koje uzrokuje upotreba vatrenog oružja. Kampanja je realizovana kroz prezentovanje osamnaest (18) edukativnih radionice pod nazivom “Oružje ne štiti, oružje ubija” za sedamstotinaipetnaest (715) učenika završnih razreda svih srednjih škola u Kantonu Sarajevo gdje su distribuirani promotivni materijali sa ključnim porukama kampanje dok su posteri sa primjerenim sadržajem postavljeni na vidljive dijelove škole. Isto tako, kampanja je objavljena i on-line na službenoj stranici MUP-a Kantona Sarajevo.
- kontinuirano provođenje edukacija za učenike završnih razreda srednjih škola u Kantonu Sarajevo, a koje se provode u skladu sa “Akcionim planom Kantona Sarajevo za provođenje strategije suprotstavljanja trgovini ljudima u BiH 2020. - 2023.” na temu „Borba protiv trgovine ljudima“. Ova vrsta aktivnosti ima značaja i kada je u pitanju Strategija prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina, te su dvadesettri (23) edukativne radionice na ovu temu održane za petstotinaisedamdesettri (573) učenika završnih razreda srednjih škola u Kantonu Sarajevo, kako bi ih se informisalo o trgovini ljudima i načinu kako da se zaštite.
- realizovali kampanju podizanje svijesti protiv upotrebe vatrenog oružja tokom novogodišnjih praznika u 2023. godini pod nazivom “Pucanj nije muzika, vatreno oružje nije muzički instrument”, koja je u sklopu projekta PILLAR koji Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH) realizuje u saradnji sa Koordinacionim odborom za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u BiH (SALW KO BiH) i policijskim agencijama u BiH, a ima za cilj podizanja svijesti građana o opasnostima koje predstavlja korištenje vatrenog oružja i da promovise odgovorno vlasništvo nad oružjem kroz različit set aktivnosti.
- realizovali kampanju podizanje svijesti protiv zloupotrebe pirotehničkih sredstava tokom novogodišnjih praznika u 2023. godini kroz realizaciju četrdesetčetiri (44) edukativne radionice za 2702 učenika osnovnih škola u Kantonu Sarajevo i četiri (4) edukativne radionice za 815 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.

Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo kroz svoje strateško opredjeljenje i planski rad obavlja aktivnosti koji se odnose na sigurnost mladih i djece

- kontinuirani rad na projektu „Projekat jačanja tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa u BiH“ provođenjem dvadesetičetiri (24) edukativne radionice s ciljem da se mladi upoznaju o posljedicama činjenja krivičnih djela i prekršaja za 797 učenika VI razreda osnovnih škola „Lopov uvijek bude otkriven“.
- U toku izvještajnog perioda, održano je stotinupedesetosam (158) edukativnih radionice „Djeca u saobraćaju“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 8998 učenika prvih i drugih razreda osnovnih škola, a u skladu sa naloženim aktivnostima iz „Smjernica za poboljšanje stanja sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo“.
- U toku izvještajnog perioda, održano je sedamdesetisedam (77) edukativnih radionica na temu „Stop vršnjačkom nasilju“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 2997 učenika osnovnih škola u Kantonu Sarajevo i dvadesetijedna (21) edukativna radionica za 1007 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, održano je stotinuosam (108) edukativnih radionica na temu „Cyberbullying“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 3951 učenika osnovnih škola u Kantonu Sarajevo i pet (5) edukativnih radionica za 260 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, održano je dvadesetosam (28) edukativnih radionice na temu „Stop drogama“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 725 učenika osnovne škole u Kantonu Sarajevo i četrnaest (14) edukativnih radionica za 606 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, održane su četiri (4) edukativne radionice na temu „Prevenција zloupotrebe pirotehničkih sredstava“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 815 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, održano je jedanaest (11) edukativnih radionica na temu „Prevenција maloljetničkog prijestupništva-prava i obaveze“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 703 učenika osnovnih škola u Kantonu Sarajevo i dvije (2) edukativne radionice za 220 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, policajci u zajednici su realizovali dvije (2) edukativne radionice na temu „Policajac moj prijatelj“ u saradnji sa nastavnim osobljem za 145 učenika osnovne škole u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, policajci u zajednici su izvršili posjetu više predškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo gdje su realizovali edukativne radionice na temu „Policajac moj prijatelj“ i “Dijete u saobraćaju” za oko 350 dječaka i djevojčica.
- U toku izvještajnog perioda, u službene prostorije policijske stanice Novi Grad organizovana i realizovana je posjete učenika osnovne škole kojom prilikom je održana edukativna radionica na temu “Policajac moj prijatelj” i “Dijete u saobraćaju” za 60 dječaka i djevojčica.

- Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo provodi aktivnosti koji se odnose na preventivni rad sa djecom i maloljetnicima u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo, policijski službenici vrše planski, redovne obilaskne škole, obavljaju razgovore sa menadžmentom škola, te prisustvuju multisektorskim sastancima sa roditeljima i drugim subjektima u cilju unapređenja povjerenja djece i mladih, roditelja i škole u policiju, rješavanja nastalih problema, a sve u cilju preventivnog djelovanja i sprječavanja krivičnih djela od strane djece.
  - Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je planirala i implementirala edukacije u osnovnim i srednjim školama na temu sigurnosti u saobraćaju i saobraćajnoj kulturi, kontinuirano održava i unaprijeđuje rad policajaca u zajednici sa vladinim i nevladinim organizacijama, implementira planove o edukativnim radionicama u saradnji sa Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, organizuje i sprovodi specijalističku obuku policijskih službenika iz oblasti rada policije u zajednici, planira i implementira javne kampanje u cilju podizanja svijesti građana na teme sigurnosti u saobraćaju, zloupotrebe droga, rodno zasnovanog nasilja i sl, planira i implementira projekte u saradnji sa organizacijama civilnog društva u cilju prevencije i suzbijanja svih oblika društveno neprihvatljivog ponašanja na području Kantona Sarajevo.
  - Kontinuirano saradnja sa JU Kantonalni centar za socijalni rad Kantona Sarajevo, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Kantonalnog Tužilaštva Kantona Sarajevo, predstavnicima akademske zajednice, različitih NVO, predstavnik osoba sa invaliditetom, predstavnik manjinskih grupa itd, kroz učestvovanje na okruglim stolovima, sastancima Koordinacionih tijela, te multisektorskih saradnji po pitanjima iz oblasti sigurnosti djece i mladih
  - Kontinuirano nastavljanje saradnje sa JU „Građevinsko-geodetska škola Sarajevo“, JU „Srednja mašinska škola“ na realizaciji projekta „Policija prijatelj škole“, gdje su realizovane edukativne radionice za učelnike navedenih srednjih škola, od strane policijskih službenika Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo na teme „Nasilje putem informativno komunikacijska tehnologije“ i „Šta je to trgovina ljudima“.
- Poticanje mladih da češće prijavljuju krivična djela i nasilje u njihovom okruženju kroz:**
- postavljanje materijala/plakata sa prigodnim sadržajima na javnim mjestima, a u cilju podizanja svijesti o svim društveno neprihvatljivim oblicima ponašanja kako bi se poboljšao proces detekcije i mehanizme zaštite od istog.
  - ostvarivanje neposrednih kontakata sa predstavnicima odgojno-obrazovnih ustanova u Kantonu Sarajevo, roditeljima, djecom i mladima radi što boljeg i efikasnije uspostavljanja i jačanja međusobnog povjerenja.

6. MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA

Mjera	Cilj / Željeni rezultat	Izdvojena novčana sredstva	Period	Realizacija aktivnosti
<p>1. Pravo na mjesečna novčana primanja - dječiji dodatak</p>	<p>Dječiji dodatak se isplaćuje djeci do završetka redovnog školavanja, a najkasnije do navršениh 27. godina života.</p>	<p>1.520.622,80 KM</p>	<p>2022.</p>	<p>Za period januar - decembar 2022. godine isplaćena je naknada za ukupno 966 djece RVI-a (mjesečni prosjek broja djece)</p>
<p>2. Uspostavljanje naprednijeg sistema stipendiranja mladih pripadnika porodica boračke populacije</p>	<p>Kontinuirano investiranje u obrazovanje kroz realizaciju prava na dodjelu stipendija za I, II i III ciklus Bolonjskog sistema studija, propisano Zakonom o dopunskim pravima boraca - branitelja BiH</p>	<p>cca 2,4 mil KM</p>	<p>2022.</p>	<p>Za školsku 2022/2023. godinu broj stipendija za srednjoškolsko obrazovanje i dodiplomski studij povećan sa 1.930 na 2.100 po 100,00 KM.</p> <p>Po prvi put uvedeno pravo na stipendiranje II i III ciklusa bolonjskog studija, i to 200 stipendija po 200,00 KM za master studij i 35 stipendija po 500,00 za treći ciklus studija.</p>

<p>3. Program mjera zapošljavanja braniteljske populacije</p>	<p>U cilju realizacije navedenih Programa Ministarstvo je objavilo</p> <p>- 3.1. Javni poziv za sufinansiranje poslodavaca sa područja Kantona Sarajevo sa zadatkom da provedenjem programa obuke, dokvalifikacije, prekvalifikacije ili zapošljavanjem već kvalifikovanih kadrova koji su prijavljeni na evidenciji nezaposlenih u Kantonu Sarajevo, zaposle pripadnike braniteljske populacije i članove njihovih porodica</p> <p>-3.2. Javni poziv za realizaciju mjere sufinansiranja održavanja postojeće zaposlenosti u boračkim zadrugama sa područja Kantona Sarajevo za 2023. godinu.</p>	<p>3.1. 495.000,00</p> <p>3.2. 174.380,00</p>	<p>2023.</p>	<p><i>Javni poziv za sufinansiranje poslodavaca - prijavilo se ukupno 52 poslodavca i zaposlena su 55 pripadnika braniteljske populacije i članova njihovih porodica na period od najmanje šest mjeseci.</i></p> <p><i>Javni poziv za realizaciju mjere sufinansiranja održavanja postojeće zaposlenosti u boračkim zadrugama - prijavilo se 10 zadruga za 82 radnika</i></p>
<p>4. Projekat "Vaučer za posao" kroz Program mjera zapošljavanja, implementirali Ministarstvo za boračka pitanja KS, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS i JU Služba za zapošljavanje KS.</p>	<p>Program koji je u 2023. godini, pored nezaposlenih članova porodica šehida (najčešće djeca šehida) i poginulih branitelja, obuhvatili i ratne vojne invalide i članove njihovih porodica, te maloljetne branitelje odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995. godine</p>	<p>oko 5,2 miliona KM</p>	<p>2023.</p>	<p>-</p>

<p>5. Uspostavljanje saradnje i protokola saradnje za rad s mladima boračkih porodica svih nadležnih institucija u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine</p>	<p>Obrazovne ustanove svojim pravilima ili drugim aktima utvrđuju način i uvjete za korištenje ovog prava, pa tako Zakon o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/22) članom 31. propisuje da studenti iz kategorije djece šehida i poginulih boraca, djece ratnih vojnih priznanja i odlikovanja, kao i djece bez oba roditelja, a koji imaju prijavljeno prebivalište u Kantonu Sarajevo, oslobođeni su plaćanja školarine, odnosno školuju se na teret Budžeta Kantona Sarajevo. Za ovu mjeru nisu bila potrebna niti su izdvajana sredstva iz Budžeta KS. Na osnovu odredbi gore navedenog, interni akti visokoškolskih institucija su usklađeni sa Zakonom o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH, a odredbe internih akata visokoškolskih institucija koje se odnose na prava pripadnika braniteljske populacije prilikom upisa na javne visokoškolske ustanove se u praksi primjenjuju.</p>
--	--

7. MINISTARSTVO ZA KULTURU I SPORT

Strateški cilj	Željeni rezultat	Mjere	Izdvojena novčana sredstva	Period	Indikator realizacije	Indikator uspjeha
<p>1. Mladi su zadovoljni kulturnim, umjetničkim i sportskim sadržajem u Kantonu Sarajevo</p>	<p>1.1. Mladi aktivnije sudjeluju u kulturnom, umjetničkom i sportskom životu.</p>	<p>1.1.1. Planiranje i provedba kulturnih, umjetničkih i sportskih sadržaja prilagoditi mladima.</p>	<p>200.000 KM</p>	<p>2019-2021</p>	<p>Rezultati pismenog izvještaja korisnika sadržaja, koji uključuju podatke korisnika sadržaja</p>	<p>Procjena utjecaja provedbe Programa sa ciljem ocjene relevantnosti, efektivnosti, održivosti i mjerjenja uticaja na stanje kulturnih i sportskih sadržaja.</p>

		1.1.2.Promocija kulturnog, umjetničkog i sportskog sadržaja za mlade.	500.000 KM	Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.-2023.	Izrađeni promotivni sadržaji na WEB stranici Ministarstva i javnih ustanova u cilju afirmacije značaja kulturnih, umjetničkih i sportskih sadržaja za mlade.	Povećana svijest mladih o pozitivnim efektima koji se postižu korištenjem ovih sadržaja. Sve relevantne institucije uključene u promociju.
		1.1.3.Podrška projektima mladih iz oblasti kulture, umjetnosti i sporta	500.000 KM	Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.-2023	Objavljen Javni poziv na WEB stranici Ministarstva i i dnevnom listu visokog tiraža.	Izvjешtaji o realizaciji podržanih projekata
		1.1.4.Saradnja sa odgojno-obrazovnim institucijama u cilju informisanja i promocije sadržaja iz oblasti kulture, sporta i umjetnosti mladima.	20.000 KM	Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.-2023	Uspostavljen stručni tim u odgojno – obrazovnim institucijama s ciljem promocije sadržaja iz oblasti kulture, sporta i umjetnosti mladima.	Uspostavljena saradnja rezultirala korištenjem ponuđenih sadržaja.

	<p>1.2.Poboljšana saradnja sa nevladinim organizacijama, udruženjima, sportskim klubovima i javnim ustanovama koje provode projekte za mlade.</p>	<p>1.2.1.Analiza projekata koji se provode sa mladima i za mlade u oblasti kulture, umjetnosti i sporta.</p>	<p>100.000 KM</p>	<p>2019.- 2020.</p>	<p>Rezultai analizirani i sačinjen izvještaj. Rezultati prezentirani putem WEB stranice Ministarstva i javnih ustanova</p>	<p>Povećana svijest mladih o pozitivnim efektima koji se postižu realizacijom projekata.</p>
		<p>1.2.2.Pružanje podrške nevladinim organizacijama, sportskim klubovima i javnim ustanovama iz oblasti kulture, sporta, umjetnosti, itd. koja se bave pitanjima mladih.</p>	<p>100.000 KM</p>	<p>Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.-2023.</p>	<p>Objavljen Javni poziv na WEB stranici Ministarstva i dnevnom listu visokog tiraža.</p>	<p>Izvještaji o realizaciji poodržanih projekata</p>
		<p>1.2.3.Unaprijediti podršku ženama u kulturi i sportu.</p>	<p>200.000 KM</p>	<p>Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.-2023.</p>	<p>Objavljen Javni poziv na WEB stranici Ministarstva i dnevnom listu visokog tiraža.</p>	<p>Izvještaji o realizaciji poodržanih projekata</p>

<p>2. Mladi aktivno učestvuju u kreiranju kulturnih, sportskih i umjetničkih sadržaja.</p>	<p>2.1. Mladi su aktivno uključeni u kreiranje kulturnih i sportskih sadržaja koji su namijenjeni mladima.</p>	<p>2.1.1. Kreirati bazu podataka o postojećim kulturnim, sportskim i umjetničkim prostorima i sadržajima koji su namijenjeni mladima.</p>	<p>100.000 KM</p>	<p>2019. - 2020.</p>	<p>Objedinjeni podaci u matrici buduće baze podataka.</p>	<p>Uspostavljena jedinstvena baza podataka.</p>
		<p>2.1.2. Osigurati prostore i sadržaje za mlade iz oblasti kulture, sporta i umjetnosti.</p>	<p>1.000.000 KM</p>	<p>2019. - 2021.</p>	<p>Izraditi kriterije za ustupanje prostora mladima.</p>	<p>Ustupljeni neiskorišteni prostori mladima.</p>
		<p>2.1.3. Promocija i unapređenje saradnje sa centrima za mlade.</p>	<p>100.000 KM</p>	<p>2019. - 2021.</p>	<p>Formiran stručni tim zadužen za promociju i unapređenje saradnje sa centrima za mlade.</p>	<p>Uspostavljen efikasan sistem saradnje.</p>
		<p>2.1.4. Promocija i osmišljavanje sportskih i kulturnih događaja koji su bliski mladima – ekstremni sportovi i omladinska subkultura (skateboard, snowboard, roller skates, koncerti, graffiti kultura i sl.)</p>	<p>80.000 KM</p>	<p>Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.-2023</p>	<p>Uspostavljen stručni tim zadužen za promociju i osmišljavanje sportskih i kulturnih događaja koji su bliski mladima.</p>	<p>Realizovani sportski i kulturni događaji.</p>

	<p>2.2. Povećana svijest mladih o značaju očuvanja kulturno-historijskog naslijeđa BiH</p>	<p>2.2.1. Provesti edukativne programe o značaju kulturno- historijskog naslijeđa u BiH.</p>	<p>30.000 KM</p>	<p>Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.- 2023.</p>	<p>Formiran stručni tim u odgojno - obrazovnim institucijama s ciljem promovisanja značaju kulturno-historijskog naslijeđa u BiH.</p>	<p>Povećana svijest o značaju kulturno-historijskog naslijeđa u BiH koja se reflektovala kroz znatno povećan broj posjeta ustanovama i institucijama kulture zaduženih za kulturno -historijsku baštinu, poput arhiva, muzeja i biblioteka.</p>
	<p>2.3. Mladi aktivnije koriste sportsko-rekreativne aktivnosti i programe</p>	<p>2.3.1. Provesti edukativne sportske radionice i promocija u odgojno-obrazovnim ustanovama.</p>	<p>30.000 KM</p>	<p>2019. - 2020.</p>	<p>Uspostavljen stručni tim u odgojno - obrazovnim institucijama s ciljem promovisanja sportko - rekreativnih aktivnosti i programa.</p>	<p>Znatno povećanje korisnika sportskog sadržaja.</p>
	<p>2.4. Mladi aktivnije učestvuju u kreiranju umjetničkih sadržaja u Kantonu.</p>	<p>2.4.1. Podrška i promocija organizacija i ustanova iz oblasti umjetnosti.</p>	<p>300.000 KM</p>	<p>Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.- 2023.</p>	<p>Objavljen Javni poziv na WEB stranici ministarstva i dnevnom listu visokog tiraža. Organizacije i ustanove iz oblasti umjetnosti imaju stalnu promociju na WEB stranici Ministarstva.</p>	<p>Sve relevantne institucije uključene u pružanju podrške projektima mladih.</p>

8. MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE

Strateški ciljevi	Željeni rezultati	Mjere	Period	Utrošena sredstva (u KM)	Implementirana aktivnost
1. Program mjera za podsticaj zapošljavanja	1.1. Kreiranje i finansiranje pojedinačnih podsticajnih mjera namjenjenih isključivo za mlade osobe	1.1.1. Program sufinansiranja zapošljavanja „Zlatna značka“	2022.	<u>2022.</u> 19.200,00 KM	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo u saradnji sa JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo radi na realizaciji programa mjera za podsticaj zapošljavanja i poboljšanje strukture zaposlenih odnosno pojedinačnih podsticajnih mjera koje su se realizovale u skladu sa Strategijom prema mladima u Kantonu Sarajevo
		1.1.2. Program sufinansiranja zapošljavanja mladih izošli iz sistema javne brige	2022.	<u>2022.</u> 9.600,00	Realizacija ovog programa za zapošljavanje 1 osobe iz ciljne skupine
		1.1.3. Program sufinansiranja zapošljavanja pripravnika VSS kod poslodavca sa većinskim	2022.	<u>2022.</u> 1.008.000,00	Realizacija ovog programa za 105 nezaposlenih osoba iz ciljne skupine

				privatnim vlasništvom				
				1.1.4. Program sufinansiranja zapošljavanja pripravnika VSS kod poslodavca iz javnog sektora	2022.	2022. 960.00, 00	Realizacija ovog programa za 100 nezaposlenih osoba iz ciljne skupine	
				1.1.5. Program sufinansiranja samozapošljavanja mladih nezaposlenih osoba do 35 godina života	2022.	2020. 1.288.000,00	Realizacija ovog programa za 70 nezaposlenih osoba iz ciljne skupine	
2. Programi posredstvom KJU „Porodično savjetovalište“	Cilj ima za jačanje kompetencija mladih za kvalitetan izbor partnera i izgradnju funkcionalnih partnerskih odnosa kao i prevencija porodične disfunkcionalnosti, ciljnoj grupi mladih u dobi od 18 do 30 godina			1. Programska aktivnost „Moj izbor“	2019. - 2023.	Nije navedeno	U okviru ove programske aktivnosti realizirano je ukupno 78 interaktivnih radionica kroz savjetodavni grupni rad i multimedijalne prezentacije, u kojima je učešće uzelo 140 mladih.	

	<p>Cilj ima prevenciju rizičnih, preddelinkventnih, delinkventnih oblika ponašanja i drugih sociopsiholoških problema i poteškoća kroz stručnu i profesionalnu pomoć i edukaciju djeci, roditeljima i nastavnicima, ciljna populacija su djeca, roditelji i nastavnici osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo</p>	<p>2. Programska aktivnost „Porodično u vašoj školi“</p>	<p>Nije navedeno</p>	<p>Aktivnosti realizirane u srednjim školama u ovom izvještajnom periodu su: 116 aktivnosti u kojima je učestvovalo 2451 mlada osoba. Realizirane teme: „Zajedništvo“, „Slika o sebi“, „Internet kao stil života“, „Nasilje u digitalnom okruženju“, „Cyberbullying“, „Prevenција ovisnosti“, „Nenasilna komunikacija“, „Odbacivanje u grupi vršnjaka“, „Imam problem – kako ga riješiti“, „Izbor partnera“ i „Cool je biti poseban“.</p>
	<p>Cilj ima prevenciju psihosocijalnih poteškoća kod studenata i mladih s invaliditetom, a ciljna grupa su im mladi i studenti s invaliditetom i njihove porodice</p>	<p>3. Programska aktivnost „Podrška mladima sa invaliditetom“</p>	<p>Nije navedeno</p>	<p>U saradnji sa Uredom za podršku studentima Univerziteta u Sarajevu, realizirano je sedam interaktivnih radionica sa 17 mladih osoba sa invaliditetom. Radionice su osmišljene i prilagođene populaciji mladih sa invaliditetom, a obrađene su sljedeće teme: „Socijalne vještine“, „Komunikacija“, „Nasilje“, „Rješavanje konflikta“, „Slika o sebi“ i „Zauzimanje za sebe“. Dakle, sa mladima se radilo na osvještavanju slike o sebi, pri čemu su procjenjivali i vlastito samopouzdanje kao značajni aspekt slike o sebi, te dobili savjete na koji način mogu raditi na povećanju samopouzdanja.</p>
	<p>Cilj je okupiti učenike iz različitih srednjih škola koji će u prirodnom ambijentu provesti vikend u razvijanju socijalnih vještina u svrhu prevencije</p>	<p>4. Programska aktivnost „Kamp za mlade“</p>	<p>Nije navedeno</p>	<p>S ciljem prevencije ovisnosti o internetu Kantonalna javna ustanova „Porodično savjetovalište“ realizira programsku aktivnost pod nazivom „Kamp za mlade“, gdje je realizirano je 90 aktivnosti sa 69 mladih iz različitih srednjih škola</p>

	<p>ovisničkih ponašanja, a ciljna grupa jesu učenici drugih i trećih razreda srednjih škola koji pokazuju znakove ovisnosti o internetu.</p>			<p>sa područja Kantona Sarajevo. Realizirane aktivnosti su podrazumijevale interaktivne radionice i pedagogiju doživljaja na otvorenom. Mladi su radili na unapređenju svojih komunikacijskih vještina, razvijanju načina rješavanja konflikta, razvijanju timskog duha i grupne povezanosti, zajedništva, saradnje, prevazilaženja stereotipa i predrasuda, povećanju vlastitog samopoštovanja i samopouzdanja, upoznavanju sa rizičnim faktorima koji vode u ovisnost, poticanja zdravih životnih navika, te su se upoznali sa važnošću i mogućnostima aktivnog provođenja slobodnog vremena bez interneta.</p>
	<p>Cilj ima spriječavanje negativnih psihosocijalnih posljedica uz podizanje kompetencija za traženje posla nezaposlenim osobama, a ciljna grupa su nezaposlene mlade osobe starosti od 18 do 30 godina.</p>	<p>5. Programska aktivnost „Program psihosocijalnog osnaživanja nezaposlenih osoba“</p>	<p>Nije navedeno</p>	<p>KJU „Porodično savjetovalište“ je u saradnji sa JU Služba za zapošljavanje KS realizirala aktivnost „Program psihosocijalnog osnaživanja nezaposlenih mladih osoba“. U ovom izvještajnom periodu realizirana su ukupno 54 susreta na kojima je učešće uzelo 69 mladih nezaposlenih osoba.</p>
<p>JU Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevo</p>	<p>U aspektu kreiranja programa i obuka direktne podrške mladih u riziku, realizovao je slijedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Radionice za učenike osnovnih i srednjih škola, koje imaju za cilj informisanje, izgradnju životnih vještina i promovisanje zdravih stilova življenja, te podizanje svijesti učenika o štetnosti korištenja psihoaktivnih supstanci. - Važan segment prevencije ovisnosti je edukacija roditelja. U saradnji sa školama organizovana su predavanja koja imaju za cilj prepoznavanje porodica pod povećanim rizikom od pojave zloupotrebe psihoaktivnih supstanci, kao i jačanje preventivnih potencijala porodice. - Ova ustanova realizira projekat „Program prevencije zloupotrebe psihoaktivnih supstanci kroz izgradnju životnih vještina primjenjujući koncept vršnjačke edukacije u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo“. Realizacija projekta u školi traje tokom cijele školske godine i podrazumijeva obuku vršnjačkih edukatora koji uz superviziju i praćenje realiziraju radionice za svoje vršnjake. Bitne komponente u okviru aktivnosti prevencije ovisnosti bile su: <ul style="list-style-type: none"> 1. edukacija vršnjačkih lidera - edukatora koji će provoditi edukaciju svojih vršnjaka, 			

	<p>te izrada edukativnih materijala koji imaju za cilj univerzalnu prevenciju ovisnosti.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. podrška pri razvoju odgojno-obrazovnog programa univerzalne prevencije u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo, 3. edukacija učenika osnovnih i srednjih škola s ciljem informisanja, izgradnje životnih vještina i promovisanje zdravih stilova življenja, te podizanja svijesti učenika o štetnosti korištenja psihoaktivnih supstanci, 4. uključivanje roditelja u proces edukacije s ciljem univerzalne prevencije ovisnosti.
<p>JU “Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo”</p>	<p>Unaprijeđeni su postojeći programi i kreirani novi programi zapošljavanja i samozapošljavanja za mlade u KS u skladu sa njihovim potrebama i prijedlozima. Veći broj zaposlenih mladih i veći broj registrovanih start up-ova od strane mladih osoba. Po Programu samozapošljavanja mladih do 35 godina u 2019 sredstva je dobilo i pokrenulo samostalni biznis 20 mladih osoba. Po programu zapošljavanja pripravnika u 2019 zaposleno je 150 mladih osoba. Po programu zapošljavanja pripravnika u 2020 godini zaposleno je 389 mladih osoba. Po programima zapošljavanja mladih u 2021 godini zaposlene su 92 osobe, a po programu samozapošljavanja 9 mladih osoba. Po programima zapošljavanja mladih u 2022. godini zaposleno je 1029 mladih dok je po programima samozapošljavanja mladih obuhvaćeno 70 mladih osoba. Po programima samozapošljavanja mladih u 2023 godini sredstva je dobilo 100 mladih osoba U 2023 godini osigurano je 1.840.000,00 čeka se još rebalans budžeta i ova sredstva biće znatno veća</p>
<p>Realizovane aktivnosti i programi za mlade</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Redizajnirani su programi zapošljavanja i samozapošljavanja mladih, te u odnosu na prethodni period sada postoji veći broj zaposlenih mladih i veći broj registrovanih start up-ova od strane mladih osoba. • Evidentna je veća informisanost mladih o servisima i mjerama koje podstiču njihovu samozapošljivost. Služba kroz individualna i grupna savjetovanja po biroima radi sa mladima i kreiraju se individualni planovi zapošljavanja i više savjetovanja kako brže doći do posla ili pokrenuti vlastiti biznis. Za ovu aktivnost su osigurana sredstva u iznosu od 2.000,00 KM sa Budžeta JU „Služba za zapošljavanje“ Kantona Sarajevo. • Prema posljednjim podacima značajan broj mladih osoba po isteku perioda sufinansiranja skoro 30% mladih zadržava i dalje samostalnu djelatnost dok jedan manji broj proširuje i prima nove radnike. • Izmjeren je učinak podsticajnih mjera Programa zapošljavanja i samozapošljavanja mladih. U godišnjim izvještajima o radu dati su podaci koliko mladih je ostalo u radnom odnosu po isteku perioda sufinansiranja, te koliko mladih je zadržalo samostalnu djelatnost, te prema naprijed navedenim podacima više njih nastavi sa radom u realnom sektoru. • Anketiran je veći broj poslodavaca sa područja Kantona Sarajevo. Istraživanje tržišta rada urađeno je za svaku godinu pojedinačno i informacije o istim su dostavljene Vladi KS na dalje postupanje. • Kreirana je podsticajna mjera dokvalifikacije i prekvalifikacije mladih. Bez obzira što postoje mnogi programi obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije mlade osobe rijetko učestvuju u istim i sa pravom možemo konstatovati da su slabo zainteresovani za ovaj vid podsticajnih mjera.

<p>Rekapitulacija i preventivnih aktivnosti za u okviru Strategije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uključen je veći broj mladih u Klubove za traženje posla i povećana je informisanost mladih o potrebama na tržištu rada, a isto se provodi u završnim razredima srednjih i osnovnih škola. • Radi se na profesionalnoj orijentaciji učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola u Kantona Sarajevo. Urađena je potpuna informisanost učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola u Kantona Sarajevo o deficitarnim i najtraženijim zanimanjima u Kantona Sarajevo. Uspostavljen je sistem i radi se sa pedagozima svih škola koji kasnije rade po odjeljenjima završnih razreda. • Kreirani su Programi sufinansiranja stručnog osposobljavanja i sticanja radnog iskustva mladih. Završen pripravnčki staž većeg broja mladih osoba. Javni pozivi su otvoreni do utroška sredstava tako da imamo situacije da se nemogu utrošiti sva raspoloživa sredstva. • Kreirani su Programi sufinansiranja zapošljavanja pripravnika. Završen pripravnčki staž većeg broja mladih osoba, a jedinica za saradnju sa poslodavcima u značajnoj mjeri je unaprijedili saradnju sa poslodavcima. • Kontinuirano se radi na uključivanju većeg broja mladih u Klubove za traženja posla i njihovoj informisanosti o potrebama na tržištu rada. Zbog pandemije sa corona virusom prestali su sa radom Klubovi za traženje posla i njihovo ponovno pokretanje planirano je u tekućoj godini. • Kreirani su Programi zapošljavanja mladih bez roditeljskog staranja, uključujući mlade sa posebnim potrebama. Zaposlen što veći broj mladih bez roditeljskog staranja, uključujući mlade sa posebnim potrebama. Po kreiranim programima zaposlene su samo 2 osobe jer nije bilo dovoljno interesa osoba iz te kategorije, a da se vode na evidenciji nezaposlenih u KS. • Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo je u okviru izmjena i dopuna Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom u Kantonu Sarajevo prepoznalo potrebu za drugačijim načinom regulisanja određenih prava iz oblasti zaštite porodice sa djecom, preciziranjem pojedinih zakonskih odredbi, te proširivanjem obima prava kao jednog od oblika podrške mladima. S tim u vezi, izmjenom člana 141. naprijed navedenog Zakona propisano je da pod uslovima za ostvarivanje prava na dječiji dodatak propisanim u Zakonu o materijalnoj podršci Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 52/22) djeca kojima nakon navršene 18. godine prestane pravo na dječiji dodatak, imaju pravo na dječiji dodatak za vrijeme redovnog studiranja ukoliko nastave redovno školovanje na nekoj od visokoškolskih ustanova na području Bosne i Hercegovine, a najkasnije do navršenih 27. godina. <p>- Broj radionica s ciljem prevencije ovisnosti za učenike u osnovnim i srednjim školama: 147</p> <p>- Broj srednjih škola u kojima su održane radionice: 8 (Srednja škola za saobraćaj i komunikacije, Srednja mašinska tehnička škola, Srednja poslovno komercijalna i trgovačka škola, Srednja građevinsko-geodetska škola, Srednja škola metalskih zanimanja)</p> <p>- Broj osnovnih škola u kojima su održane radionice: 3 (OŠ „ Osman Nuri Hadžić“, Treća osnovna škola, OŠ „Pofalici“)</p> <p>- Broj predavanja za roditelje: 3 (Srednja mašinsko tehnička škola, Srednja građevinsko-geodetska škola, Srednja škola za saobraćaj i komunikacije)</p> <p>- Broj predavanja za Nastavnička vijeća: 2</p> <p>- Broj škola uključenih u aktivnosti povodom „Dječije nedjelje“: 1 (Treća osnovna škola)</p> <p>- Broj škola uključenih u projekat vršnjačke edukacije: 2 (OŠ „Džemaludin Čaušević“ i Četvrta osnovna škola - Hrasnica)</p>
---	--

ZAKLJUČAK

Kreiranje politika prema mladima, jačanje institucionalnih mehanizama za podršku mladima u Kantonu Sarajevo mora biti prioritet u budućem radu nadležnih vlasti Kantona Sarajevo te da se mladima omogući aktivno učestvovanje u kreiranju svih politika prema mladima.

Strateški dokument djeluje u svim oblastima omladinskog sektora i to: obrazovanje, zapošljavanje, socijalna, zdravstvena i preventivna zaštita mladih te reproduktivno zdravlje, slobodno vrijeme mladih, izgradnja civilnog društva i volonterstvo, mobilnost i saradnju među mladima, informiranje i savjetovanje mladih, omladinski turizam i mobilnost, aktivizam mladih u oblasti kulture, sporta, estetike itd., rad sa mladima sa posebnim potrebama, i druga pitanja od interesa za ovu kategoriju društva.

Iz prethodno navedenog možemo uočiti da je oblast mladih izuzetno kompleksna i da je međuresorna saradnja itekako značajno u sistemskoj krizi o mladima. Itekako je bitno da resori koji su nadležni za druge oblasti koje su prethodno navedene, aktivno rade na aktivnostima rješavanja problema i potreba mladih u svakoj od oblasti.

Bitno je reći da su sva resorna ministarstva u Vladi Kantona Sarajevo imenovale službenike koji su ostvarivali kontinuiranu saradnju sa Sektorom za mlade u Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade s ciljem unapređenja zajedničkog djelovanja u oblasti mladih u Kantonu Sarajevo. Također je ostvaren značajan napredak u provođenju politika prema mladima, mladi su postali aktivni partneri u svim procesima, resorna ministarstva uvode posebne programe za mlade, uspostavljena je dobra i adekvatna komunikacija i kanali saradnje sa mladima. Očekujemo da će se ovaj trend i dalje razvijati te da će kod implementacije Strategije prema mladima 2024 - 2028. godine zaživjeti u punom potencijalu.

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, kao koordinirajuće tijelo, kontinuirano radi na unapređenju saradnje sa ostalim resornim ministarstvima, kako bi se ova oblast sistemski uredila kroz detaljno definisane aktivnosti i strateške dokumente provođenja aktivnosti prema mladima.

Očekuje se da će u narednom periodu resorna ministarstva Vlade Kantona Sarajevo kroz godišnje izvještaje o radu, posebnim poglavljem prikazivati realizaciju politika prema mladima Kantona Sarajevo u okviru svog resora, da će u svakom ministarstvu biti prikazana finansijska izdvajanja kroz redovne aktivnosti za mlade, a ne samo programske i projektne aktivnosti što je trenutno slučaj. Da će se voditi računa da planirane aktivnosti ne budu pretjerano ambiciozno postavljene te da ih nije moguće implementirati.

Da postoji dobro razvijen mehanizam monitoringa i evaluacije budućih aktivnosti za mlade, kao i akcijskih planova koji bi iz strategija trebali proizaći, te je potrebno definirati vremenski okvir u kojem će se ciljevi i mjere proizašle iz Strategije prema mladima Kantona Sarajevo realizirati, vodeći računa da se odaberu oni problemi koji se zaista i mogu riješiti u definiranom vremenskom okviru i uz osigurana sredstva u budžetu. Evaluaciju smo zasnovali na rezultatima resornih ministarstava u odnosu na planirane, tekuće i završene mjere i aktivnosti kako bi odredili njihovu relevantnost, efektivnost i efikasnost, uticaj i održivost koja je prikazana u Izvještaju.

Plan je da Strategija prema mladima Kantona Sarajevo za period 2024 - 2028. godine bude zasnovana na razvijanju saradnje, komunikacije i koordinacije sa svim uključenim akterima koji na direktan ili indirektan način doprinose unapređenju položaja i stanja mladih u Kantonu Sarajevo uz kontinuirano praćenje i evaluaciju rada i realizovanih ciljeva u tom procesu.

Broj: 27-04-04-23888/24
Sarajevo, 29.04.2024. godine

Prof. dr. Adna Mesihović

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo

Tel: + 387 (0) 33 562-029

Web: <http://mon.ks.gov.ba>, E-mail: info@mon.ks.gov.ba

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Science, Higher Education and Youth

Broj: 27-04-04-53898-5/23
Sarajevo, 28.12.2023. godine

С П Р Е М Л Е Н О
03-01-2024
potpis

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE
- OVDJE -

PREDMET: Informacija u vezi implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019 - 2023. godine, traži se,-

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, kao nadležno ministarstvo, nosilac je aktivnosti monitoringa i evaluacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019 - 2023. godine. Pozivajući se na Zbirnu informaciju resornih ministarstava Vlade Kantona Sarajevo u vezi sa Tematskom sjedinicom Skupštine Kantona Sarajevo o pitanjima i statusu mladih Kantona Sarajevo broj: 11/05-49-42702/19 od 06.12.2019. godine, potrebno je da se očitujete na dio prijedloga usaglašenog jedinstvenog akcionog plana za 2019 - 2021. godine, koji se odnosi na vaše resorno ministarstvo. Prijedlog akcionog plana predstavlja sastavni dio ovog akta.

Imajući u vidu činjenicu da je u skladu sa Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo definisana obaveza svakog resornog ministarstva da izradi evaluacijski izvještaj o ishodima i učinkovitosti realiziranih i implementiranih aktivnosti, potrebno je da Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo dostavite informaciju o realizovanim konkretnim aktivnostima sa naznačenim periodom provođenja i indikatorima uspjeha za period 2019 - 2023. godine.

Također, potrebno je da Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, dostavite informaciju o aktivnostima, koje nisu realizovane sa jasnim obrazloženjem zbog čega iste nisu implementirane.

U smislu prednjeg, potrebno je da Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, u cilju evaluacije, dostavite tražene informacije **najkasnije do 22.01.2024. godine.**

Prilog: kao u tekstu.

MINISTRICA

Prof. dr. Adna Mesihović

Dostaviti:

1. Naslovu
2. A/a.

Pripremila: stručna saradnica za podršku mladima Nina Tirić
Kontrolisala: pomoćnica ministricе Mersiha Kolčaković

**PRIJEDLOG USAGLAŠENOG JEDINSTVENOG AKCIONOG PLANA
ZA PERIOD 2019-2021. GODINA SVIH RESORNIH MINISTARSTAVA
VLADE KANTONA SARAJEVO**

1.2. TABELARNI PRIKAZ: Rad, zapošljavanje i preduzetništvo mladih

Strateški ciljevi, rezultati, mjere, period provođenja, nadležna institucija za provođenje mjera te partneri u provedbi i realizaciji aktivnosti navedeni su u Tabeli 2. u nastavku:

Tabela 2.:

Strateški ciljevi	Željeni rezultati	Mjere	Period	Nadležna institucija	Partneri u provedbi	Osigurana sredstva u Budžetu KKS (u KM)	Potrebna dodatna sredstva u Budžetu KKS (u KM)	Indikator realizacije	Indikator uspjeha
1. Mladi Kantona Sarajevo koriste program i sredstva namijenjena zapošljavanju i samozapošljavanju mladih.	1.1. Unaprijediti postojeće programe zapošljavanja i samozapošljavanja a za mlade u Kantonu Sarajevo.	1.1.1. Uključivanja mladih u dizajniranje programa zapošljavanja i samozapošljavanja za mlade u Kantonu Sarajevo.	2019.-2020.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo	JU „Služba za zapošlj.“ Kantona Sarajevo	Tekuća sredstva iz budžeta JU „Služba za zapošljavanje“ Kantona Sarajevo	NE	Unaprijedeni postojeći programi i kreirani novi programi zapošljavanja i samozapošljavanja za mlade u KS u skladu sa njihovim potrebama i prijedlozima.	Veći broj zaposlenih mladih i veći broj registrovanih start up-ova od strane mladih osoba.
		1.1.2. Izraditi izvještaj o potrebama tržišta rada radi usklađivanja upisnih politika u školama.	2019.-2020.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo	JU „Služba za zapošlj.“ Kantona Sarajevo	Tekuća sredstva iz budžeta JU „Služba za zapošljavanje“ Kantona Sarajevo	NE	Sacinjten Izvještaj o potrebama tržišta rada.	Upisan veći broj učenika u srednje škole koje obrazuju kadrove za deficitarna zanimanja.

<p>2. Mladi u Kantonu Sarajevo imaju dostupne i efikasne programe zapošljavanja i samozapošljavanja mladih.</p>	<p>2.1. Uspostavljen je efikasniji monitoring programa zapošljavanja i samozapošljavanja mladih.</p>	<p>2.1.1. Ocjenjivanje učinaka svih realizovanih programa zapošljavanja i samozapošljavanja mladih.</p>	<p>2019.-2020.</p>	<p>Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo</p>	<p>JU“ Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo</p>	<p>Osigurati sredstva u budžetu JU “Služba za zapošljavanje “Kantona Sarajevo</p>	<p>10.000,00</p>	<p>Izmišljeni učinak podsticajnih mjera Programa zapošljavanja i samozapošljavanja mladih. Konstantan monitoring i ocjenjivanje učinaka podsticajnih mjera Programa zapošljavanja i samozapošljavanja mladih.</p>	<p>Povećan broj mladih koji koriste programe zapošljavanja i samozapošljavanja.</p>
<p>3. Mladi Kantona Sarajevo putem programa prekvalifikacije i dokvalifikacije mijenjaju zanimanje za ona koja su potrebna tržištu rada.</p>	<p>3.1. 15% mladih nezaposlenih osoba koristi dostupne programi obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije.</p>	<p>3.1.1. Unapređenje znanja i vještina kod mladih za povećanje zapošljivosti.</p>	<p>2019.-2020.</p>	<p>Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo</p>	<p>JU“ Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo,</p>	<p>Osigurati sredstva u budžetu JU “Služba za zapošljavanje “Kantona Sarajevo</p>	<p>1.000.000,00</p>	<p>Kreirana podsticajna mjera dokvalifikacije i prekvalifikacije mladih.</p>	<p>Povećan broj osposobljenih mladih u skladu sa potrebama tržišta rada.</p>
<p>3.1.2. Informisanje mladih o potrebama na tržištu rada.</p>	<p>3.1.2. Informisanje mladih o potrebama na tržištu rada.</p>	<p>3.1.2. Informisanje mladih o potrebama na tržištu rada.</p>	<p>2019.-2020.</p>	<p>Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo</p>	<p>JU“ Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo,</p>	<p>Tekuća sredstva iz budžeta JU “Služba za zapošljavanje “Kantona Sarajevo</p>	<p>NE</p>	<p>Promocija potreba tržišta rada mladima. Uključivanje većeg broja mladih u Klubove za traženje posla.</p>	<p>Veći broj informisanih mladih o potrebama na tržištu rada.</p>

	3.2. Uspostavljen je sistem profesionalnog usmjerenja mladih u Kantonu Sarajevo.	3.2.1. Započeti uspostava sistema školskog/professionalnog usmjerenja u osnovnim, srednjim školama i visokoškolskim ustanovama.	2019.-2020.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo Ministarstvo Privrede Kantona Sarajevo	Tekuća sredstva iz budžeta JU „Služba za zapošljavanje“ Kantona Sarajevo	NE	Uspostavljen sistem profesionalne orijentacije učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola u KS. najtraženijim zanimanjima u KS.	Potpuna informisanost učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola u KS o deficitarnim i najtraženijim zanimanjima u KS.
4. Mladi u Kantonu Sarajevo imaju olakšan pristup stjecanju radnog iskustva i prilike za obavljanje pripravnčkog staža u javnom i privatnom sektoru.	4.1. Povećan broj mladih koji nakon završenog školovanja lakše dolaze do radnog iskustva i obavljanja pripravnčkog staža.	4.1.1. Podizanje svijesti kod mladih o značaju stručnog osposobljavanja i stjecanja radnog iskustva.	2019.-2020.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo	JU“ Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo,	Osigurati sredstva u budžetu JU „Služba za zapošljavanje“ Kantona Sarajevo	1.000.000,00	Kreirani Programi sufinansiranja stručnog osposobljavanja i sticanja radnog iskustva mladih.	Povećan broj mladih sa završenim pripravnčkim stažem.
		4.1.2. Poboljšana saradnja poslodavaca i mladih koji se vode na evidenciji nezaposlenih u omogućavanju pripravnčkog staža i stjecanja radnog iskustva mladih.	2019.-2020.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo	JU“ Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo,	Osigurati sredstva u budžetu JU „Služba za zapošljavanje“ Kantona Sarajevo	3.000.000,00	Kreirani Programi sufinansiranja zapošljavanja pripravnika.	Povećan broj mladih sa završenim pripravnčkim stažem.

		4.1.3. Kreiranje programa osposobljavanja mladih za aktivno traženje posla.	2019.- 2020.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo	JU“ Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo,	Tekuća sredstva iz budžeta JU „Služba za zapošljavanje“ Kantona Sarajevo	NE	Kreirani programi za osposobljavanje mladih za aktivno traženje posla i uključen je veći broj mladih u Klubove za traženja posla.	Povećan broj informisanih mladih o potrebama na tržištu rada.
4.2. Smanjen broj nezaposlenih mladih bez roditeljskog staranja.	4.2.1. Poticajne mjere poslodavcima koji će zapošljavati mlade bez roditeljskog staranja, uključujući mlade sa posebnim potrebama.	2020.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo	JU“ Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo,	Osigurati sredstva u budžetu JU „Služba za zapošljavanje“ Kantona Sarajevo	1.000.000,00	Kreirani Programi zapošljavanja mladih bez roditeljskog staranja, uključujući mlade sa posebnim potrebama.	Povećan broj zaposlenih mladih bez roditeljskog staranja, uključujući mlade sa posebnim potrebama.	
5. Mladi Kantona Sarajevo pokreću vlastite biznise i prepoznaju značaj samozaposljavao ja kao način ostanaka u državi.	5.1. Unaprijediti finansijsku podršku mladima za pokretanje startup biznisa.	5.1.1. Uspostaviti sistem pružanja podsticaja mladima prilikom pokretanja startup biznisa u okviru postojećih programa poticaja za preduzetništvo.	Na god. nivou, tokom perioda 2019.-2021.	Ministarstvo Privrede Kantona Sarajevo	Ukupno na godišnjem nivou: 200.000,00 3x200.000,00	NE	Uspostavljen sistem pružanja podsticaja mladima prilikom pokretanja startup biznisa i analizirani su rezultati monitoringa implementacije sredstava, rezultati utvrđeni direktnim obilaskom korisnika "terenu" i pismeni izvještaji korisnika poticajnih sredstava, koji uključuju podatke korisnika poticajnih sredstava i odgovarajućih institucija (PIO/MIO, ZZO itd.)	Povećan broj mladih koji su pokrenuli startupe. Procjena utjecaja provedbe Programa evaluacijom godišnjeg plana sa ciljem ocjene relevantnosti, efektivnosti, održivosti, efikasnosti i inženjera utjecaja na stanje male privrede u Kantonu Sarajevo.	

	5.2. Uspostavljen je sistem pružanja finansijske podrške mladim ženama za preduzetništvo.	5.2.1. Uspostaviti sistem pružanja podrške mladim ženama prilikom pokretanja startup biznisa u okviru postojećih programa poticaja za preduzetništvo.	Na god. nivou, tokom perioda 2019.-2021.	Ministarstvo Privrede Kantona Sarajevo	-	Ukupno: 450.000,00 Ukupno na godišnjem nivou: 150.000,00 3x150.000,00	NE	Rezultati monitoringa implementacije sredstava, rezultati utvrđeni direktnim oblasnom korisnika na "terenu" i pismeni izvještaji korisnika poticajnih sredstava, koji uključuju podatke korisnika poticajnih sredstava i odgovarajućih institucija (PIO/MIO, ZZO itd.)	Procjena utjecaja provedbe Programa evaluacijom godišnjeg plana sa ciljem ocjene relevantnosti, efektivnosti, održivosti, efikasnosti i mjerenja utjecaja na stanje male privrede u Kantonu Sarajevo.
6. Mladi Kantona Sarajevo imaju razvijene preduzetničke kompetencije i preduzetničku kulturu.	6.1. Uspostavljen je sistem pružanja stručne podrške mladima za preduzetništvo.	6.1.1. Ojačati preduzetničke kompetencije mladih putem projekata obrazovanja za preduzetništvo u Kantonu Sarajevo.	Na god. nivou, tokom perioda 2019.-2021.	Ministarstvo Privrede Kantona Sarajevo	-	Ukupno: 516.000,00 KM Ukupno na godišnjem nivou: 172.000,00 3x172.000,00	NE	Rezultati monitoringa implementacije sredstava, rezultati utvrđeni direktnim oblasnom korisnika na "terenu" i pismeni izvještaji korisnika poticajnih sredstava, koji uključuju podatke korisnika poticajnih sredstava i odgovarajućih institucija (PIO/MIO, ZZO itd.)	Procjena utjecaja provedbe Programa evaluacijom godišnjeg plana sa gljeb ocjene relevantnosti, efektivnosti, održivosti, efikasnosti i mjerenja utjecaja na stanje male privrede u Kantonu Sarajevo.

	6.2.Mladi prepoznaju značaj preduzetništva u razvoju njihovih karijere.	6.2.1.Promocija preduzetništva kod mladih i isjecanje značaja i mogućnosti koje nudi.	Na god. nivou, tokom perioda 2019.-2021.	Ministarstvo Privrede Kantona Sarajevo	-	Ukupno: 300.000,00 Ukupno na godišnjem nivou: 100.000,00 3x100.000,00	NE	Rezultati monitoringa implementacije sredstava, rezultati utvrđeni direktnim obilaskom korisnika na "terenu" i pismeni izvještaji korisnika poticajnih sredstava, koji uključuju podatke korisnika poticajnih sredstava i odgovarajućih institucija (PIO/MIO, ZZO itd.)	Procjena utjecaja provedbe Programa evaluacijom godišnjeg plana sa ciljem ocjene relevantnosti, efektivnosti, održivosti, etičnosti i mjerenja utjecaja na stanje male privrede u Kantonu Sarajevo.
--	---	---	--	--	---	---	----	---	---

1.3. TABELARNI PREGLED: Socijalna briga mladih

Strateški ciljevi, rezultati, mjere, period provedenja, nadležna institucija za provedenje mjera te partneri u provedbi i realizaciji aktivnosti navedeni su u Tabeli 3. u nastavku:

Tabela 3.

Strateški ciljevi	Željeni rezultati	Mjere	Period	Nadležna institucija	Partneri u provedbi	Osipnana sredstva i budžet (u KM)	Potrebna dodatna sredstva i budžet (u KM)	Indikator realizacije	Indikator uspjeha	
1. Mladina Kantona Sarajeva omogućen/poštiji uvjeti za rješavanje stambenog pitanja.	1.1. Povećan broj mladih koji su pod povoljnijim uvjetima riješili stambeno pitanje.	1.1.1. Kofinancirano provođenje postojećih programa za stambeno zbrinjavanje mladih i iznalaženje novih modela.	Na godišnjem nivou, perioda 2019-2021.			2019. 2.653.000,00	2020. 553.000,00	2021. 553.000,00	Donesena Odluka o subvencioniranju i usvajanju stambenog pitanja mladih; obezbjeđena sredstva za subvencioniranje aplikacija.	Povećan broj mladih koji aplikiraju na program za subvencioniranje stambenog zbrinjavanja.
						1.1.2. Donošenje kriterija za podršku mladim braćim parovima, visokoobrazovanim mladima, mladima sa posebnim potrebama, mladima iz sebiđskih porodica, pri kofinanciranju prvostupnja ili kuće po uvjetima pristupačnim za mlade.	Na godišnjem nivou, perioda 2019-2021.			

		1.1.3. Promocija programa za rješavanje stvarbenog pitanja mladih	Na god. nivou, tokom perioda 2019-2021.					Promocija izvršena putem web stranice Ministarstva, internetskih portala i pisanih medija te društvi kanala koje koriste mladi	Povećan broj aplikacija na programu subvencioniranja rješavanja stvarbenog pitanja mladih.
2.1.1.3. Promocija programa za rješavanje stvarbenog pitanja mladih	2.1.1.3. Promocija programa za rješavanje stvarbenog pitanja mladih	2020.							
2.1.2. Informisanje mlade populacije o pravima dešnjim zakonom.	2.1.2. Informisanje mlade populacije o pravima dešnjim zakonom.	2020.							
2.1.1.3. Promocija programa za rješavanje stvarbenog pitanja mladih	2.1.1.3. Promocija programa za rješavanje stvarbenog pitanja mladih	2020.							

Bitisri navedenu mjeru te prioritarno uspostaviti definisane programe.

	<p>2.1.3. Kreiranje programa i obuka direktne podrške mladih u riziku.</p> <p>Obrazloženje: Termin „iz osjetljivih grupa“ preširok je pojam. Ažurniji bi bio „u riziku“ iz razloga što se u ovom terminu misli na mlade koji su zbog uticaja različitih faktora skloni ponajprije koja imaju široke posljedice na njihovo psihofizičko zdravlje.</p>	2020.	<p>1.) KJU "Odgovorni centar Kantona Sarajevo"</p> <p>2.) Općina usungova, Terapijska zajednica Kantona Sarajevo</p> <p>3.) KJU "Porodično savjetovanište" i KJU Dom za djecu bez roditeljskog staranja</p> <p>4.) KJU Dom za djecu bez roditeljskog staranja</p>	<p>1.) Osigurati sredstva u budžetu KJU "Odgovorni centar Kantona Sarajevo"</p> <p>2.) Osigurana sredstva u budžetu JU "Terapijska zajednica-Kampus Kantona Sarajevo" za jedan dio aktivnosti</p> <p>3.) Osigurana sredstva u KJU "Porodično savjetovanište"</p> <p>4.) Osigurati sredstva u budžetu KJU Dom za djecu bez roditeljskog staranja</p>	<p>1.) 50.000,00</p> <p>2.) 100.000,00</p> <p>3.) NE</p> <p>4.) 100.000,00</p>	<p>Kreirani programi i obuke direktne podrške mladim u riziku.</p>	<p>Povećan broj mladih u riziku koji koriste programe i obuke direktne podrške.</p> <p>Smanjen broj mladih koji su skloni ponajprije koja imaju široke posljedice na njihovo psihofizičko zdravlje.</p>
--	---	-------	---	---	--	--	---

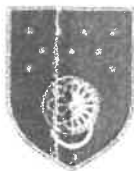
	<p>2.2. Unaprijediti međusektorska saradnja svih učesnika prema mladima u sistemima socijalne zaštite, obrazovanja, zapošljavanja, zdravlja, prostornog uređenja i pružatelja socijalnih usluga na svim nivoima.</p>	<p>2.2.1. Uspostava interesnog stručnog tijela za razvoj i podršku programima namijenjenim mladima u socijalnoj potrebi.</p>	2020.	<p>Ministarstvo za rad, mirovinsko osiguranje i socijalnu zaštitu Kantonalni ministarstvo Kantonalni ministarstvo Kantonalni ministarstvo</p>	Kantonalni ministarstva	NIE	NIE	<p>Uspostavljeno interesno stručno tijelo za razvoj i podršku programima namijenjenim mladima u socijalnoj potrebi.</p>	<p>Uspostavljeni programi podrške namijenjeni mladima u socijalnoj potrebi.</p>
<p>3. Mladi u stanju socijalne potrebe imaju jednake uvjete za adekvatan rast, razvoj, odgoj i obrazovanje.</p>	<p>3.1. Uspostaviti sistem uključivanja djece koja su isključena iz procesa srednjeg i visokog obrazovanja zbog lošeg socijalnog statusa.</p>	<p>3.1.1. Unapređenje mehanizama i kriterijne programima obnove vanjskih i unutrašnjih skola i nastavnika za mlade u stanju socijalne potrebe.</p>	2020.	<p>Ministarstvo za rad, mirovinsko osiguranje i socijalnu zaštitu Kantonalni ministarstvo Kantonalni ministarstvo</p>	<p>Kantonalni ministarstva Kantonalni ministarstva Kantonalni ministarstva</p>	<p>Kantonalni ministarstva Kantonalni ministarstva Kantonalni ministarstva</p>	<p>100.000,00,</p>	<p>Sačinjeni akti kojima se reguliše plaćanje vanrednog školovanja za mlade u stanju socijalne potrebe koji mogu nastaviti školovanje uz obezbijeđenu finansijsku podršku.</p>	<p>Smatranje mladih iz kategorije socijalne potrebe nakon prekida školovanja nastavljaju vanredno školovanje i osposobljavaju se za samostalan život.</p>
	<p>3.2. Mladima u stanju socijalne potrebe dostupni programi finansijske podrške.</p>	<p>3.2.1. Unapređenje programa dječje sredstava mladima iz porodica u stanju socijalne potrebe.</p>	2020.	<p>Ministarstvo za rad, mirovinsko osiguranje i socijalnu zaštitu Kantonalni ministarstvo Kantonalni ministarstvo</p>	<p>Kantonalni ministarstva Kantonalni ministarstva Kantonalni ministarstva</p>	<p>Kantonalni ministarstva Kantonalni ministarstva Kantonalni ministarstva</p>	<p>NIE</p>	<p>100.000,00,</p>	<p>Sačinjeni akti kojima se reguliše plaćanje vanrednog školovanja za mlade u stanju socijalne potrebe koji mogu nastaviti školovanje uz obezbijeđenu finansijsku podršku.</p>

Kazniti i analizirati mehanizme sufinansiranja školovanja i stipendija za mlade u stanju socijalne potrebe.

		3.2.2. Kreiranje programa za zapošljavanje mladih koji su članovi porodica u stanju socijalne potrebe.	2020.	Ministarstvo za rad, općine i socijalnu politiku, Republika Srpska, Kanton Sarajevo	JU „Služba za zapošljavanje e Kantona Sarajevo“	Osigurati sredstva u budžetu JU „Služba za zapošljavanje “Kantona Sarajevo	1.000.000,00	Kreirana podsticajna mjera za zapošljavanje mladih koji su članovi porodica u stanju socijalne potrebe.	Povećan broj zaposlenih mladih koji su članovi porodica u stanju socijalne potrebe.
	3.3. Povećan broj mladih bez roditeljskog staranja koji su stambeno zbrinuti.	3.3.1. Subvencioniranje mladih bez roditeljskog staranja od strane nadležnih vladinih institucija.	2020.	Ministarstvo za rad, općine i socijalnu politiku, Republika Srpska, Kanton Sarajevo	Razmotriti i analizirati mogućnosti subvencioniranja mladih bez roditeljskog staranja.				
	3.3.2. Ostvarivanje saradnje sa organizacijama civilnog društva koja se bave podrškom mladim bez roditeljskog staranja.	3.3.2.1. Uspostavljanje saradnje i protokola saradnje za rad s mladima braćakih porodica svih nadležnih institucija u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca i braćakih pripadnika Bosne i Hercegovine.	2019-2020.	Ministarstvo za rad, općine i socijalnu politiku, Republika Srpska, Kanton Sarajevo	Ustanove socijalne zaštite i organizacija ma civilnog društva koja se bave podrškom mladim bez roditeljskog staranja	NE	NE	Uspostavljena saradnja sa organizacijama civilnog društva koja se bave podrškom mladim bez roditeljskog staranja.	Realizovane konkretne aktivnosti za mlade bez roditeljskog staranja u saradnji sa organizacijama civilnog društva.
4. Mladi iz braćakih porodica imaju jednake mogućnosti za bolji ekonomsko-socijalni status.	4.1. Puta primjena Zakona o dopunskim pravima boraca i braćakih pripadnika Hercegovine prilikom upisa na javne visokoškolske ustanove.	4.1.1. Uspostavljanje saradnje i protokola saradnje za rad s mladima braćakih porodica svih nadležnih institucija u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca i braćakih pripadnika Bosne i Hercegovine.	Na god. nivou, tokom petnaest godina 2019-2021.	Ministarstvo za rad, općine i socijalnu politiku, Kanton Sarajevo	Organizacije i udruženja u Sarajevu	NE	NE	Interim akti visokoškolskih institucija usklađeni sa Zakonom o dopunskim pravima boraca i braćakih pripadnika Hercegovine	Određeni interim. akta visokoškolskih institucija koje se odnose na prava pripadnika braćake populacije prilikom upisa na javne visokoškolske ustanove se u praksi primjenjuju.

4.2. Unaprijeđiti sistem stipendija za mlade pripadnike porodica boracke populacije.	4.2.1. Uspostavljanje naprednijeg sistema stipendiranja mladih pripadnika porodica boracke populacije.	Na god. nivou, tokom perioda 2019-2021r.	Ministarstvo za boracka pitanja Kantona Sarajeva	Fond "Ike"	1.737.000 na godišnjem nivou;	NE	Uspostavljen napredniji sistem stipendiranja mladih pripadnika porodica boracke populacije.	Povećanje broj dodijeljenih stipendija za pripadnike boracke populacije.
4.3. Izraditi Program mjera za zapošljavanja boracke populacije u Kantonu Sarajevu kroz mjeru podrške pojedincima zadrugarima ili sufinansiranja.	4.3.1. Definiranje kriterija za početak i zapošljavanje šehidske djece i drugih pripadnika drugih porodica boracke populacije.	Na god. nivou, tokom perioda 2019-2021.	Ministarstvo za boracka pitanja Kantona Sarajeva	JU "Služba za zapošljavanje" Kantona Sarajeva	300.000,00 na godišnjem nivou	NE	Definirani kriteriji za početak zapošljavanja šehidske djece i drugih pripadnika boracke populacije institucijama koje su u skladu sa članom 23. Zakona dužne dati prioriteta u određenim kategorijama.	Povećan broj zaposlene šehidske djece i drugih pripadnika u odnosu na period koji je prethodio donošenju Aktionog plana.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry for Science, Higher Education and Youth

Broj: 27-04-04-1041/23
Sarajevo, 13.01.2023.godine

OTPREMLJENO

13-01-2023

potpis

- X Ministarstvo za odgoj i obrazovanje ✓
- X Ministarstvo pravde i uprave ✓
- Ministarstvo privrede ✓
- Ministarstvo saobraćaja
- X Ministarstvo finansija
- Ministarstvo zdravstva -
- Ministarstvo kulture i sporta ✓
- Ministarstvo za boračka pitanja ✓
- Ministarstvo unutrašnjih poslova ✓
- Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjelice ✓
- Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša ✓

PREDMET: Informacija u vezi implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godine, traži se, -

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, kao nadležno ministarstvo, nosilac je pripreme i izrade Strategije prema mladima Kantona Sarajevo, kojom je definisana obaveza svakog resornog ministarstva da izradi akcioni plan i definiše mjere i aktivnosti u skladu sa postavljenim ciljevima Strategije.

Na osnovu naprijed navedenog, potrebno je da Ministarstvu dostavite izvještaj o realizaciji i implementaciji akcionih planova za 2022. godinu, baziran na konkretnim mjerama i aktivnostima, definisanim odgovornostima, realnim vremenskim rokovima i očekivanim rezultatima i ciljevima kroz uključivanja svih relevantnih institucija i ustanova.

S obzirom da se planira proces izrade Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2024 - 2027. godine, neophodno je da nam dostavite vaš plan aktivnosti i mjera u rješavanju problema mladih i poboljšanju njihovog statusa u Kantonu Sarajevo za 2023. godinu.

U smislu prednjeg, potrebno je da Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, u cilju evaluacije, dostavite tražene informacije najkasnije do 06.02.2023. godine.

MINISTRICA

Prof. dr. Aleksandra Nikolić

Pripremila: Nina Tirić, stručni saradnik za podršku mladima
Kontrolisala: Mersiha Kolčaković, pomoćnica ministricе za mlade

Dostaviti:

1. Naslovu
2. a/a

27
253
PB.19

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-04-34-53898-13/23
Sarajevo, 10.1.2024. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE I MLADE
n/r prof.dr. Adne Mesihović, ministrica
-ovdje-

PREDMET: Informacija u vezi sa implementacijom Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019-2023.

Cijenjena,

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje (u daljem tekstu: Ministarstvo) je zaprimilo akt Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade u kojem se traži dostavljanje informacije o aktivnostima koje su provedene u periodu od 2019-2023. godine u okviru Strategije prema mladima Kantona Sarajevo.

Također, potrebno je da se očitujemo na dio prijedloga usaglašenog jedinstvenog akcionog plana za period 2019-2021.godine.

U vezi sa navedenim, obavještavamo Vas sljedeće:

Ministarstvu je dostavljen prijedlog usaglašenog jedinstvenog akcionog plana za period 2019-2021. godina te nam nije najjasnije da li je prijedlog dobio formu konačno utvrđenog dokumenta za navedeni period.

Također, s obzirom da su u toku aktivnosti na donošenju Strategije za mlade u Kantonu Sarajevo, čiji je nosilac Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade te da je ovo ministarstvo, na zahtjev predstavika radne grupe za obrazovanje, dostavilo tražene podatke za izradu nove strategije, u dilemi smo iz kojeg razloga se u ovom trenutku, aktom Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade, traže navedeni podaci.

Dostavljamo generalni osvrt na stanje u oblasti obrazovanja u dijelu koji se odnosi na mlade:
-uspješno provođenje kurikularne reforme, počevši od školske 2022/2023. školske godine;
-Pripremljen Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, čije donošenje očekujemo u prvoj polovini 2024. godine;

- pripremljen Prednacrt Zakona o dualnom obrazovanju u Kantonu Sarajevo, čije donošenje očekujemo u toku 2024. godine;
- reforma srednjeg stručnog obrazovanja i obuke kroz izradu inoviranih nastavnih planova i programa se kontinuirano provodi uvođenjem novih zanimanja, pojedinačno u školama, a u skladu sa potrebama tržišta rada i iskazanog interesa poslodavaca;
- reforma srednjeg stručnog obrazovanja, između ostalog, podrazumijeva i povećanje broja sati praktične nastave u skladu sa Prednacrtom Zakona o dualnom obrazovanju, kako bi učenici imali razvijene vještine kroz obrazovne programe za koje su se školovali;
- registrovani organizatori obrazovanja odraslih u Kantonu Sarajevo provode, između ostalog, neformalne programe za usavršavanje i osposobljavanje.

Ministarstvo nastavlja kontinuirano provoditi procese u oblasti obrazovanja, u skladu sa svojim nadležnostima, uz napomenu da se reformski procesi mogu kvalitetno provoditi samo uz multisektorski pristup i spremnost na promjene.

U tom smislu očekujemo da će i Strategija prema mladima u Kantonu Sarajevo, čije je donošenje u toku, ponuditi nova rješenja i uključiti različite sudionike koji će biti zaduženi za jasno navedne procese sa realnim vremenskim okvirima za realizaciju.

S poštovanjem,

Dostavljeno: Naslovu
Arhivi

297
AB-3

02.02.2023.g

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-05/01-34-1041-3/23
Sarajevo, 2.2.2023. godina

Kanton Sarajevo
Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade

n/r Prof.dr. Aleksandra Nikolić, ministrica

PREDMET: Implementacija Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019-2023.
godina – Informacija, *dostavlja se*

Poštovana,

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je zaprimilo Vaš akt broj: 27-04-04-1041/23, a u vezi dostavljanja informacije o implementaciji Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019-2023. godina.

S tim u vezi, u prilogu dostavljamo tabelarni pregled implementiranih aktivnosti u 2022. godine koji je pripremljen u skladu sa Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019-2023. godini i Zbirne informacije resornih ministarstava Vlade Kantona Sarajevo broj: 11/05-49-42702/19 od 6.12.20219. godine.

S poštovanjem,

Dostaviti:
- Naslovu
- a/a

2

1.1. TABELARNI PRIKAZ: Obrazovanje i nauka mladih

Strateški ciljevi, rezultati, mjere, period provođenja, nadležna institucija za provođenje mjera te partneri u provedbi i realizaciji aktivnosti navedeni su u Tabeli 1. u nastavku:

Tabela 1.

Strateški ciljevi	Željeni rezultati	Mjere	Period	Nadležna institucija	Partneri u provedbi	Osigurana sredstva u Budžetu KS (u KM)	Implementirana aktivnost	Utrošena sredstva
1. Mladima Kantona Sarajevo dostupno je kvalitetno obrazovanje i nesmetano završavaju školovanje.	1.1. Unaprijeđeno obrazovanje u kvalitetnijem srednjim školama i visokoškolskim ustanovama u skladu sa potrebama poboljšanja odgojno-obrazovnog sistema.	1.1.1. Revidiranje nastavnih planova i programa i analiziranje nastavnih sadržaja, njihove aktuelnosti, kvaliteta, obima i prilagodivosti društvenim, tehnološkim promjenama i tržišnim potrebama.	2022.	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje i Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja u Kantonu Sarajevo	Srednje škole i Univerzitet	<u>2022.</u> 168.000,00	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u saradnji sa Institutom za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja u Kantonu Sarajevo trenutno provodi kurikularnu reformu. U okviru navedene reforme, u 2022. godini, pripremljeni su kurikulumi za gimnaziju, srednje stručno obrazovanje i obuku – III stepen, srednje stručno obrazovanje i obuku – IV stepen i za osnovnu školu.	<u>2022.</u> 168.000,00
		1.1.2. Unapređenje analize rezultata eksterne mature i postignutih rezultata učenika/studentata na kraju svake školske godine.	2022.	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	Osnovne škole	<u>2022.</u> 80.000,00	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja radi na sveobuhvatnoj analizi provođenja eksterne mature u posljednjih deset godina u cilju davanja preporuka za unapređenje samog procesa eksterne mature. Svake školske godine, nakon realizacije	<u>2022.</u> 80.000,00 (Navedena obezbjeđena sredstva i utrošena se odnose na cjelokupnu organizaciju eksterne mature)

		<p>1.1.3. Unapređenje programa podrške i razvoja nastavnog osoblja.</p>	2022.	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje i Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja</p>	<p>Srednje škole i Univerzitet</p>	<p><u>2022.</u> 100.000,00</p>	<p>U 2022. godini, Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja je aktivno radio na pripremi jedinstvenog godišnjeg programa edukacije nastavnika te konačni prijedlog se očekuje u 2023. godini.</p> <p>U 2022. godini se intenzivno radilo na pripremi i realizaciji edukacija za nastavnike u okviru kurikularne reforme.</p> <p>Utrošena projektna sredstva donirana od strane UNICEF-a</p> <p>Također, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, u saradnji sa UNICEF-om, je realizovalo niz edukacija za nastavnike putem webinara u skladu sa potrebama u navedenom periodu. Edukaciju je prošlo preko 4.000 nastavnika.</p> <p>U 2022. godini nije izvršena analiza stanja opreme za praktičnu nastavu u srednjim školama.</p>	<p>2022. 11.466,00 KM (sredstva iz Budžeta)</p>
	<p>1.2.1. Izvršiti analizu stanja opreme za praktičnu nastavu u srednjim školama i visokoškolskim ustanovama.</p>	2022.	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje</p>	<p>Srednje škole i Univerzitet</p>	<p>NE</p>		/	
	<p>1.2. Povećan obim praktične nastave u formalnom obrazovanju.</p>	2022.	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje i Institut za razvoj</p>	<p>Srednje škole i Univerzitet</p>	<p><u>2022.</u> 50.000,00</p>	<p>U 2022. godine, srednje stručne škole u Kantonu Sarajevu su učestvovala u dosta pilot projekata koji su uključivali i revidiranje te unaprijeđenje nastavnih planova i programa. Pripremljen je i Nacrt Zakona o dualnom obrazovanju</p>	/	

			<p>preduniverzitetnog obrazovanja</p>	<p>Nevladin sektor JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo</p>	<p>NE</p>	<p>Kantona Sarajevo koji jasno definiše procenat praktične nastave u srednjim stručnim školama. Također, ovim Zakonom će biti povećana praktična nastava kod poslodavaca.</p>	<p>/</p>
	<p>1.2.3.Intenziviranje saradnje sa javnim, privatnim i nevladinim sektorom u cilju omogućavanja obavljanja praktične nastave.</p>	<p>2022.</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Institut za razvoj predumi verzitetnog obrazovanja</p>	<p>Nevladin sektor JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo</p>	<p>NE</p>	<p>Od 2022. godine intenzivno se radi na izradi Zakona o dualnom obrazovanju Kantona Sarajevo koji podrazumjeva saradnju sa javnim, privatnim i nevladinim sektorom. U 2021. godini održana je i prva konferencija na kojoj je predstavljen Nacrt zakona o dualnom obrazovanju u Kantonu Sarajevo.</p>	<p>/</p>

	1.3. Smanjen broj mladih koji prijevremeno napuštaju sve nivoe obrazovanja.	1.3.1. Unapređenje programa stipendiranja učenika/studenata u Kantonu Sarajevo.	2022.	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	-	2022. 350.000,00	U okviru programskih aktivnosti, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo stipendira učenike putem dva javna poziva: Javni poziv za dodjelu stipendija za talentovane/nadarene učenike koji se upisuju u prvi razred srednje škole KS i Javni poziv za dodjelu stipendija prvog, drugog i trećeg razreda srednjih stručnih škola u Kantonu Sarajevo. U šk. 2022/23., za deficitarna zanimanja, stipendiju je dobilo 320 učenika prvog, drugog i trećeg razreda i 9 talentovanih učenika.	2022. Deficitarna 320.000 KM Talentovana 22.500 KM
1.3.2. Uspostava baze podataka o stipendistima u Kantonu Sarajevo.		Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	-	NE	Navedena baza nije još uvijek uspostavljena s tim da Ministarstvo za odgoj i obrazovanje vodi evidenciju o učenicima koji su dobili stipendije.	/		

<p>1.4. Razvijen je sistem podrške mladim talentovanim inovatorima i kreativcima te podrška razvoju njihovih znanja i vještina.</p>	<p>1.4.1. Uspostava registra mladih talenata/nadarenih mladih.</p>	<p>2022.</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje</p>	<p>-</p>	<p>NE</p>	<p>Navedana baza nije još uvijek uspostavljena s tim da Ministarstvo za odgoj i obrazovanje vodi evidenciju o učenicima koji su dobili stipendiju po Javnom pozivu za talentovane/nadarene učenike.</p>	<p>Nisu utrošena sredstva za navedenu namjenu.</p>
---	--	--------------	--	----------	-----------	---	--

		<p>1.4.2. Godišnji programi finansiranja/sufinansiranja talentovanih mladih/nadarenih mladih.</p>	<p>2022.</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje</p>	<p>2022. – 22.500 KM</p> <p>350.000,00 KM (stipendije učenici i deficitarni talentovani učenici)</p> <p>124.700,00 KM (takmičenja)</p> <p>2022. – 180.000,00 KM (Juniorska balkanska matematička olimpijada)</p> <p>2022. – 55.000,00 KM (organizacija i realizacija takmičenja učenika na međunarodnim takmičenjima)</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, svake godine objavljuje Javni poziv za dodjelu stipendija za talentovane/nadarene učenike koji se upisuju u prvi razred srednje škole Kantona Sarajevo.</p> <p>Također, Ministarstvo je u 2022. godini dodjelo priznanja učenicima osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo koji su školskoj 2021/22. godini osvojali nagrade na federalnim, državnim i međunarodnim takmičenjima, različitim oblastima obrazovanja.</p> <p>Ukupan budžet za nagrade učenicima je ove godine iznosio 111.660 KM kao vid podrške ovim talentovanim učenicima. Ukupno je 220 učenika nagrađeno.</p> <p>Ministarstvo je organizovalo i realizovalo i Juniorsku balkansku matematičku olimpijadu za koju je utrošeno 180.000,00 KM te je za organizaciju i realizaciju takmičenja učenika i učešća učenika na međunarodnim takmičenjima utrošilo 55.000,00 KM.</p>
--	--	---	--------------	--	---	---

		<p>takmičenj a učenika i učešća učenika na međunar odnim takmičenj ima)</p>						
	<p>U srednjim školama u Kantonu Sarajevo, javne isprave se izdaju u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu ovu oblast. U prethodnom periodu nije izvršena promjena istih u cilju uvođenja dodatka uz diplomu za učenike srednjih škola.</p>		<p>Visokoškolske ustanove Srednje škole Univerziteti</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje</p>	<p>2022.</p>	<p>1.5.1.Promovisan je dodatka uz diplomu kao mjerodavnog pokazatelja znanja i vještina.</p>	<p>1.5. Uvođenje dodataka uz diplomu za sve nivoe obrazovanja koji odgovaraju evropskom referentnom okviru.</p>	<p>/</p>

	<p>1.6. Uspostavljen sistem uključivanja osoba sa poteškoćama u razvoju u obrazovni sistem.</p>	<p>1.6.1. Izrada strateškog dokumenta ili pravilnika o inkluziji osoba sa poteškoćama u razvoju za sve nivoe obrazovanja.</p>	<p>2022.</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje</p>	<p>-</p>	<p>Pravilnik o inkluzivnom obrazovanju donesen je u 2019. godini ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 32/19)</p> <p>Propisana uputstva za odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i djece/učenika u ustanovama osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije za učenike sa teškoćama na području Kantona Sarajevo; školama/nastavnima date smjernice za rad sa učenicima sa teškoćama u razvoju</p> <p>Vlada KS je usvojila Program za interesorno unapređenje inkluzije u Kantonu Sarajevo u aprilu 2022. godini. Program predviđa zapošljavanje neophodnog stručnog kadra u školama, kao i uspostavljanje centara za rehabilitaciju i rehabilitaciju osoba s teškoćama pri domovima zdravlja u ovoj godini, te brojne druge aktivnosti za unapređenje života djece i odraslih sa invaliditetom i njihovih porodica. Vlada je bila zadužena da kreira ovaj program zaključkom sa tematske sjednice Skupštine KS u februaru ove godine, a doprinos njegovom kreiranju su dali i roditelji djece s teškoćama kao i predstavnici nadležnih institucija i struke.</p>
<p>2. Mladim Kantona Sarajevo dostupan je obrazovni sistem</p>	<p>2.1. Unaprijeđena upisna politika i nastavni planovi i programi usklađeni su</p>	<p>2.1.1. Izmjena nastavnih planova i programa u skladu sa najnovijim naučnim dostignućima i modernim trendovima.</p>	<p>2022</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje i Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja</p>	<p>JU „Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo“</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u saradnji sa Institutom za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja u Kantonu Sarajevo trenutno provodi kurikularnu reformu. U okviru navedene reforme, u 2022. godini, pripremljeni su kurikulumi za gimnaziju, srednje stručno obrazovanje i obuku – III stepen, srednje stručno obrazovanje i obuku – IV stepen i za osnovnu školu.</p>

<p>uskladen sa potrebama tržišta rada.</p>	<p>sa potrebama i zahtjevima tržišta rada.</p>	<p>2.1.2. Upisne kvote i uvođenje novih smjerova u školama i na fakultetima uskladiti sa potrebama i zahtjevima potreba tržišta rada.</p>	<p>2022.</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje</p>	<p>JU „Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo“ Privredna komora Kantona Sarajevo Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo</p>	<p>NE</p>	<p>Na prijedlog Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Vlada Kantona Sarajevo donosi Odluku o kriterijima za prijem učenika u prvi razred srednjih škola Kantona Sarajevo i Konkurs za upis učenika u prvi razred srednjih škola sa području Kantona Sarajevo. U skladu sa potrebama i prijedlozima škola te sa brojem nastavnog kadra, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo određuje upisnu kvotu, a koju usvaja Vlada Kantona Sarajevo.</p>	<p>/</p>
--	--	---	--------------	--	--	-----------	--	----------

	<p>2.2. Razvijen program karijerne orijentacije, savjetovanja i informisanja mladih za srednje i visoko obrazovanje.</p>	<p>2.2.1. Obavezno provođenje profesionalne orijentacije i savjetovanje mladih u školama Kantona Sarajevo.</p>	2022.	<p>Ministarstvo obrazovanja, nauke i mlade Kantona Sarajevo</p>	<p>JU „Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo“ Privredna komora Kantona Sarajevo</p>	NE	<p>U srednjim školama, pedagozi u okviru svog godišnjeg programa rada, na časovima odjeljenske zajednice, realizuju nekoliko časova na temu profesionalne orijentacije i savjetovanja mladih. Također, Nacrt zakona o dualnom obrazovanju u Kantonu Sarajevo predviđa profesionalnu orijentaciju.</p>	/
	<p>2.2.2. Unapređenje komunikacije među obrazovno-odgojnim ustanovama i roditeljima.</p>	2022.	<p>Ministarstvo obrazovanja i Inštitut za razvoj preduimver ziteškog obrazovanja</p>	<p>Srednje škole Vijeća roditelja Kantona Sarajevo</p>	NE	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje, u cilju digitalizacije obrazovnih procesa, je uveo elektronsko vođenje odjeljenske knjige (eDnevnik) u srednjim školama na području Kantona Sarajevo. Od školske 2021/22. godine, sve srednje škole vode samo eDnevnik. Jedan od ciljeva eDnevnika je i unapređenje komunikacije sa roditeljima jer isti omogućava direktno slanje poruka roditeljima. Također, Ministarstvo ima aktivnu komunikaciju sa Vijećem roditelja Kantona Sarajevo.</p>	/	

	<p>2.2.3. Uspostavljanje prakse u školama da se na kraju završenog nivoa obrazovanja kao rezultat karijernog savjetovanja, učenicima dostavlja preporuka za nastavak njihovog školovanja u kontekstu pokazanih znanja, vještina i iskazanih interesa.</p>	2022.	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	<p>Nacrt Zakona o dualnom obrazovanju Kantona Sarajevo je predvidio navedenu aktivnost kao vrlo važan segment.</p>
--	---	-------	--	--

	<p>2.3. Uspostavljen sistem informisanja i saradnje sa srednjoškolskim i visokoškolskim ustanovama u pogledu programa finansiranja ideja i projekata za preduzetništvo kod mladih.</p>	<p>2.3.1. Promocija programa usmjerenih na preduzetništvo i samozapošljavanje mladih.</p>	<p>2022.</p>	<p>Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo</p>	<p>JU „Služba za zapošlj. Kantona Sarajevo“</p>	<p>NE</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, u saradnji sa UNDP-om, uvelo nastavni predmet „Poduzetništvo“, kao pilot projekat, u dvije srednje škole na području Kantona Sarajevo: Srednja elektrotehnička škola i Srednja škola metalskih zanimanja. Namjera Ministarstva je da se isti uvede i u ostale srednje škole na području Kantona Sarajevo.</p>	<p>/</p>
<p>3. Mladi koriste neformalno obrazovanje kako bi stekli znanja potrebna za vesu konkurentnost na tržištu rada.</p>	<p>3.1. Poboļjšan sistem podrške programima edukacije mladih kroz neformalno obrazovanje.</p>	<p>3.1.1. Dodjeljivanje grantova i projektima neformalnog obrazovanja mladih. 3.1.2. Analizirati mogućnosti uspostavljanja normativa i standarda za neformalno obrazovanje.</p>	<p>2022.</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje</p>	<p>Nevladin sektor</p>	<p>100.000,00</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje svake godine raspisuje Javni poziv za sufinansiranje udruženja/neprofitnih organizacija za projekte za mlade iz Budžeta Kantona Sarajevo, sa pozicije Ministarstva. U 2022. godini, 29 organizacija je dobilo sufinansiranje raznovrsnih aktivnosti, programa i projekata namijenjenih mladima. Zakon o obrazovanju odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj:40/15 i 40/20) i Odluka o standardima i normativima za realizaciju programa obrazovanja odraslih („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 32/16, 27/21) definišu normative i standarde za realizaciju programa obrazovanja odraslih, za javne i privatne ustanove za obrazovanje odraslih koje su</p>	<p>2022. – 100.000 KM</p>

					<p>registrovane i imaju akreditovane programe.</p>	
<p>3.1.3. Izrada platforme/baze podataka o pružiocima usluga neformalnog obrazovanja u Kantonu Sarajevo.</p>	<p>2022.</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje</p>	<p>Nevladin sektor</p>	<p>NE</p>	<p>Od 2019. godine, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, u saradnji sa DVV-om International, intenzivno radi na uspostavljanju informacionog sistema ISKOOM – Informacioni sistem za kontrolu obrazovanja odraslih i monotoring. ISKOOM je sistem koji omogućava kontrolu unosa polaznika obrazovanja odraslih, njihovo praćenje, izdavanje dokumenata te praćenje i kontrolu svih administrativnih poslova koji su dio obrazovnog procesa. ISKOOM predstavlja online platformu koja povezuje ključne aktere u sistemu obrazovanja odraslih stavljajući akcent na mogućnost uvida u stanje na terenu u realnom vremenu, praćenje nastavnog procesa od upisa do finaliziranja programa obrazovanja odraslih te prikupljanje podataka neophodnih za strateško planiranje i izvještavanje. Zbog vanrednih okolnosti, sistem se nije mogao koristiti u 2022. godini te je u planu da upotreba istog krene sa 2023. godinom.</p>	<p>/</p>

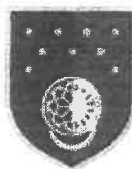

	4.1.1. Mladi koriste programe obrazovanja odraslih kao dopunsko znanje potrebno za vesu konkurentnost na tržištu.	4.1.1. Promocija obrazovanja odraslih i značaja prekvalifikacije, dokvalifikacije, dopunskog stjecanja znanja za zaposlenje.	2022.	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	Centri registrovani za obrazovanje odraslih	NE	Ustanove za obrazovanje odraslih koje su upisane u Registar Organizatora obrazovanja odraslih koji vodi Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i imaju akreditovane programe vrše obrazovanje odraslih i promociju istog. Posebno značajni i najviše zastupljeni su programi prekvalifikacije.	
4. Mladi koriste programe obrazovanja odraslih kao dopunsko znanje potrebno za vesu konkurentnost na tržištu.	4.1. Mladi aktivnije koriste programe obrazovanja odraslih (dokvalifikacija, prekvalifikacija, dopunsko stjecanje znanja...)	4.1.2. Promocija programa i centara obrazovanja odraslih registrovanih u Kantonu Sarajevo.	2022.	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	Centri registrovani za obrazovanje odraslih	NE	Ustanove za obrazovanje odraslih koje su upisane u registar koji vodi Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i imaju akreditovane programe vrše obrazovanje odraslih i promociju istog.	
	4.1.3. Uskladjivanje programa, obrazovanja odraslih sa potrebama tržišta rada.	2022.	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Privredna komora Kantona Sarajevo Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo	NE	Ustanove za obrazovanje odraslih vrše analizu i procjenu potreba tržišta rada te u skladu sa navedenim nude programe prekvalifikacije. U procesu donošenja planova obrazovanja odraslih obavezno se provode konsultacije s reprezentativnim socijalnim partnerima i pribavlja mišljenje zavoda za zapošljavanje, privrednih komora i drugih relevantnih organa uprave, institucija i tijela. Akreditirani programi se peorodično evaluiraju i po potrebi inoviraju.	/	

	<p>4.2. Povećan broj mladih za 5% koji su prerano napustili obrazovanje, a koriste programe i centre obrazovanja odraslih u vidu cjeloživotnog učenja i doškovanja.</p>	<p>4.2.1. Promocija obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja i podrška mladima koji su ves ranije napustili sistem obrazovanja i mogusnostima koje obrazovanje odraslih nudi.</p>	<p>2022.</p>	<p>Ministarstvo za odgoj i obrazovanje</p>	<p>JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“</p>	<p>NE</p>	<p>Služba za zapošljavanje Kantona / Sarajevo realizuje Program obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije nezaposlenih osoba.</p>
--	---	--	--------------	--	--	-----------	---

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Health

Broj: 10-33-27-04-53898-6/23
Sarajevo, 15.03.2024.godine

**MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE
I MLADE KANTONA SARAJEVO**

- Ovdje -

PREDMET: Informacija - *dostavlja se,*

Poštovani,

Vezano za Vaš akt broj:27-04-53898-6/23 od 28.12.2023.godine, a prema podacima kojima raspolaže ovo ministarstvo i podacima dostavljenim od strane ustanova u nadležnosti Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, vezano za aktivnosti usmjerene prema mladima, obavještavamo Vas o slijedećem:

- objektivne okolnosti izazvane pandemijom COVID-19 diktirale su rad javno zdravstvenim ustanovama od 17.03.2020. godine kada je zvanično proglašena epidemija pa sve do sredine 2023. godine. Takve izvanredne okolnosti su onemogućile potpunu implementaciju strateških mjera pošto su javno zdravstvene ustanove i osoblje bile fokusirane na borbu sa COVID19, te obavljanje zdravstvene djelatnosti u skladu sa naloženim higijensko epidemiološkim instrukcijama kako to nalažu epidemijske mjere, važne kako po pacijenta tako i uposlenike.
- javno zdravstvene ustanove su suočene sa kontinuiranim nedostatkom zdravstvenog kadra različitih profila. Kadrovski deficit onemogućava izvođenje redovne zdravstvene djelatnosti u nekim segmentima, te je ujedno i realna nemogućnost angažmana na kreiranim strateškim ciljevima za mlade. Takve okolnosti diktiraju realne ciljeve kao prioritete prvenstveno u smjeru strateškog zapošljavanja neophodnog i nedostajućeg zdravstvenog kadra.
- nakon ukidanja propisanih instrukcija za postupanje u vanrednim epidemiološkim uslovima, u periodu 2022/2023 intenzivno su realizirane programske aktivnosti(predavanja, radionice)

Programski ciljevi, mjere i aktivnosti u okviru Strategije za mlade kreirani su u suradnji sa nadležnim institucijama, a to su:

1. „Mladi Kantona Sarajevo aktivno koriste sve raspoložive resurse zdravstvenog sistema” , te izradu pratećih mjera: informisanje mladih, pružanje kvalitetne informacije prilagođene mladima, promocija zdravih stilova života, prevencija bolesti, prevencija ovisnosti
2. „Mladi Kantona Sarajevo znaju na koji način mogu ostvariti kvalitetne i sigurne zdravstvene usluge u Kantonu Sarajevo”

3. „Mladi su upoznati o potrebi samozaštite od štetnih utjecaja narkotičkih sredstava i konzumiranje opojnih droga” uz prateće mjere i organizaciju stručnih predavanja o učinku i zakonskim posljedicama konzumiranja opojnih psihoaktivnih supstanci, te pojačan angažman nadležnih organa na kontroli ugostiteljskih objekata

4. „Mladi aktivno koriste programe prevencije pretilosti i svjesni su dugoročnih posljedica” uz izradu programa promocije zdravih stilova života, organizaciju stručnih predavanja te donošenje Pravilnika o ishrani u osnovnim i srednjim školama.

Navedene mjere i aktivnosti po dostavljenim informacijama, a imajući u vidu činjenično stanje vanrednim okolnostima epidemijom COVID -19 i nedostatkom zdravstvenog kadra, realizirane su strateške mjere u skladu sa specifičnostima zdravstvene djelatnosti ustanove i profilom pacijenata s obzirom na dob, spol, starost, te opremljenost i kadrovski kapacitet. Slijedeće zdravstvene ustanove su dale najveći angažman : Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo, Zavod za sportsku medicinu Kantona Sarajevo, Zavod za zaštitu zdravlja studenata Kantona Sarajevo i Zavod za zaštitu zdravlja žena i materinstva Kantona Sarajevo. Nažalost, JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo zajedno sa Centrom za mentalno zdravlje nije objektivno mogao ispoštovati planirane aktivnosti u potpunom planiranom kapacitetu a sve zbog velikog priliva pacijenata tokom COVID 19. Navedena ustanova se želi uključiti u sve planirane aktivnosti u narednom periodu uz očekivanje pozitivnog ishoda rješenja neophodnih kadrova.

Slijedeća evaluacija je pregled svih aktivnosti u izvještajnom periodu za navedene strateške mjere za mlade po zdravstvenim ustanovama i institucijama značajnim za provedbu istih uz generalnu napomenu da preliminarno planirana i preliminarnim izvještajem navedena finansijska sredstva nisu namjenski usmjerena niti utrošena, te su navedene aktivnosti sprovedene kao dio redovnih aktivnosti uz dodatni angažman postojećeg zdravstvenog kadra, opreme i sredstava – bez navedenog namjenskog utroška po planu „Strategije za mlade Kantona Sarajevo”.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je ustanovio da nije adekvatno upoznat o predmetnoj strategiji i aktivnostima, ali je u okviru obavljanja svojih redovnih djelatnosti prepoznao strateške ciljeve i mjere. U okviru Strategije za mlade, tri planirane aktivnosti prepoznate su kao nadležnosti Zavoda i to u slijedećim: informisanje mladih o zdravstvenim uslugama i zaštita zdravlja mladih na njima prihvatljiv način; sačiniti procjenu broja zdravstveno neosiguranih mladih osoba – pristup pravima i adekvatnim informacijama o istim; kreiranje brošura o načinu ostvarivanja prava mladih na zdravstveno osiguranje.

Što se tiče pristupa pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, isto je regulisano Zakonom o zdravstvenom osiguranju i podzakonskim propisima donesenim po osnovu ovog Zakona, te odredbom člana 19. ovog Zakona propisano je obavezno zdravstveno osiguranje za djecu od rođenja pa tokom trajanja redovnog školovanja, a najduže do 26. godine života. Za lica koja prije 26. godina završe redovno školovanje a nisu zaposlena, obavezno zdravstveno osiguranje je obezbjeđeno putem Službe za zapošljavanje uz prethodni uslov prijave lica u propisanom roku. Zakonodavstvo Kantona Sarajevo je prepoznalo potrebu usmjerenosti prema mladima, pa je tako kao olakšica za mlade koji nisu završili redovno školovanje do 26. godine starosti, Odlukom Skupštine Kantona Sarajevo kojom se uređuje visina stope doprinosa, te je propisana najniža stopa uplate mjesečnih doprinosa u iznosu od 20KM uz obavezno zdravstveno osiguranje studentima starijim od 26. godina a do navršenih 30 godina. Zavod je unutar provođenja vlastitih mjera a

prepoznajući potrebu da se mladima prava iz zdravstvenog osiguranja približe i osiguraju poduzeo niz aktivnosti:

- ukidanje obaveze dostavljanja školske potvrde o redovnom školovanju, te je za 22.000 učenika osnovnog i srednjeg nivoa obrazovanja automatski obezbjeđen garantovan pristup uslugama zdravstvene zaštite

- upućena inicijativa ka Federalnom ministarstvu zdravstva za izmjenu Pravilnika o uvjetima, načinu i postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite, te zatražena izmjena zakonskih akata i nepovoljnih odredaba za ostvarivanje zdravstvene zaštite naročito za učenike i studente koji studiraju ili se stručno usavršavaju u inostranstvu. Internom Odlukom Upravnog odbora Zavoda, a do usvajanja podnesene inicijative, učenicima i studentima se izdaju obrasci sa periodom važenja od pola godine, kako bi se na takav način olakšao pristup pravima, te kroz uvođenje dvojezičnog obrasca.

- uspostavom saradnje sa Agencijom za identifikacione dokumente – IDDEA, olakšan je pristup pravima svim kategorijama osiguranih lica uslijed činjenice da se ne zahtjeva potvrda o prebivalištu (CIPS).

- definisani su posebni programi za osigurana lica, pri čemu je Zavod posebno senzibilan spram djece i mladih : pravo na senzore za kontinuirano mjerenje šećera u krvi omogućeno prvenstveno mladima do 26. godina, a kasnije uz iznalazak finansijskih sredstava i za sve dobne skupine; obezbjeđeni lijekovi koji nisu pokriveni obavezanim zdravstvenim osiguranjem: hormon rasta, lijekovi za juvenilni idiopatski artritis; specijalni programi: program enteralne prehrane, program liječenja ovisnosti sa Suboxone te u konačnici program podrške mladim parovima za ostvarivanje potomstva i vantjelesnu oplodnju.

- unaprijeđenje web stranice i djelovanje putem društvenih kanala i mreža (otvoren FB korisnički račun i stranica) te otvaranje call centra su aktivnosti približavanja informacije o pravima mladih kao osiguranika kao i za sve ostale dobne skupine.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je u izvještajnom periodu a naročito tokom 2023 – 2023 poduzimao brojne aktivnosti usmjerene na olakšanje pristupa mladim osoba njihovim pravima iz zdravstvenog osiguranja, a sa druge strane ulagani su naporu kako bi se napor tih prava proširio uz napomenu da je generalni stav osiguravanje prava za sve dobne skupine .

Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo

Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo provodio je aktivnosti vezane za programske ciljeve i prateće mjere za promociju zdravlja, u periodu od oktobra 2022. godine do juna 2023. godine u saradnji sa Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, realizovana su edukativna predavanja za sve učenike drugih, petih, šestih, sedmih, osmih i devetih razreda vezano za 11 javno - zdravstvenih tema. Dodatno, u sklopu promotivnih aktivnosti iz kalendara zdravlja za 2023. godinu prigodno i u skladu sa temom su obilježeni svi važni datumi, organizacijom predavanja ili radionica. (Svjetski dan zdravlja, Svjetski dan nepušenja, Svjetski dan srca, Svjetski dan HIV-a ..). Zavod za javno zdravstvo KS je u saradnji sa Ministarstvom zdravstva Kantona Sarajevo i Zavodom za zaštitu zdravlja žena i materinstva radio na promociji HPV vakcine, te su održane brojne edukacije i radionice.

Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je izradio brojne letke, vodiče i brošure sa probranim temama i tekstovima koji su prilagođeni mladima, te su kao takvi putem radionica ili drugih prigoda, naročito uz obilježavanje značajnih datuma u kalendaru zdravlja, distribuirane ovoj populaciji. Za primjer navodimo Svjetski dan oralnog zdravlja sa temom „Budite ponosni na vaša usta” - izrađene su dvije brošure i poster, što je u potpunosti objavljeno na web i facebook stranici Zavoda. Također tokom januara, mjeseca borbe protiv raka grlića materice poseban fokus je stavljen na edukacije, promotivni materijal sa infografikama o važnosti HPV imunizacije.

Ostvarena su i brojna gostovanja na različitim TV kanalima, redovno gostovanje na TV Hayat u emisiji „Dobar dan”, za sve pomenute datume ili tokom navedenih aktivnosti.

Izvršena je priprema zdravstveno promotivnih materijala na teme „Nasilje mladih, rizici i strategije prevencije nasilja”, „Naš um, naša prava” kao i drugi već pomenute materijali, te se u kontinuitetu distribuiraju i objavljuju na web stranici ili putem društvenih kanala.

Zavod je zajedno sa nadležnim Ministarstvom obrazovanja i odgoja Kantona Sarajevo ostvario saradnju sa školama sa ciljem edukacije. Od 79 osnovnih škola na području Kantona Sarajevo, edukacijom je bilo pokriveno ukupno 36 osnovnih škola te jedna srednja škola, Četvrta gimnazija Ilidža. Predavači – edukatori su bili ljekari specijalisti različitih zdravstvenih disciplina. Ukupno je održano 194 predavanja a istim prisustvovalo oko 10.000 učenika, ukupno angažirano 14 specijalista medicine na različitim temama.

U skladu sa programskim ciljevima i mjerama, obrađene su slijedeće javno -zdravstvene teme:

1. Prevencija zloupotrebe psihoaktivnih supstanci kod mladih „Droga ,alkohol i mladi „
2. „Duhan i duhanski proizvodi – štetnosti po zdravlje”
3. „Pojam nasilja – nasilje u porodici i vršnjačko nasilje – kako ga prepoznati, kako djelovati”
4. „Okoliš i zdravlje” OKOLIŠKOLOGIJA
5. „Zdravi životni stil- značaj pravilne ishrane”
6. „Zdravi životni stil- značaj tjelesne aktivnosti”
7. „Zdravi životni stil- značaj odmora i sna za pravilan razvoj”
8. Seksualno i reproduktivno zdravlje mladih, seksualno prenosive bolesti
9. Zarazne bolesti, higijensko – epidemiološke mjere i značaj vakcinacije
10. Socijalne mreže i njihov uticaj na zdravlje
11. Oralno zdravlje i prevencija karijesa

Teme „Seksualno i reproduktivno zdravlje mladih”, „Seksualno prenosive bolesti, kontracepcija”, „HPV „Duhanski proizvodi i štetnost upotrebe”, nisu u potpunosti obrađene ili nisu dobro prihvaćene, te je imperativ za pronalazak adekvatnih načina za obradu ovih tema i približavanje mladima putem promotivnih kampanja ili kreiranjem posebnih radionica i aktivnosti.

Kao rezime ovog vrlo intenzivnog rada i obezbjeđivanja informacija na sve programske teme nameću se slijedeći zaključci : potreba za kontinuiranom edukacijom ovog tipa je velika, dobro su prihvaćeni i predavači i teme, znanje je generalno zadovoljavajuće - međutim stav o nekim temama je zabrinjavajući i nije na zadovoljavajućem nivou.

JU Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo

Zavod za bolesti ovisnosti se bavi prevencijom, liječenjem i rehabilitacijom ovisnika o alkoholu, psihoaktivnim supstancama (drogama) i igrama na sreću. Za period 2019 -2023 obavljene su slijedeće aktivnosti u sklopu Strategije za mlade i akcionog plana:

- Održavanje stručnih predavanja o izazovima mladih u korištenju psihoaktivnih supstanci, posljedicama po tjelesno i psihičko zdravlje uključujući konzumacija i štetnost snusa i nargile.
- Upoznavanje mladih o potrebi da se zaštite od štetnih utjecaja narkotičkih sredstava i konzumiranja opojnih droga (podijeljeni pamfleti i promotivni materijali vezani za temu)
- Edukacija mladih sa ciljem prepoznavanja anksioznosti i depresije koje često prate adolescenciju i odrastanje, adolescentne krize.
- Upoznavanje mladih sa programima u liječenju bolesti ovisnosti.

Sve aktivnosti imaju za cilj upoznati mlade sa izazovima i rizicima te sa eventualnim problemima sazrijevanja (anksioznost, depresija, adolescentna kriza).

Web stranica Zavoda sadrži sve relevantne i potrebne informacije, tako da se i taj dio ažurira u kontinuitetu sa ciljem bolje dostupnosti svih potrebnih informacija za ciljanu i ostalu populaciju.

JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo sa posebnim naglaskom na radnu jedinicu Centar za mentalno zdravlje, Zavod za zaštitu zdravlja žena i materinstva Kantona Sarajevo, Zavod za zaštitu zdravlja studenata Kantona Sarajevo i Zavod za sportsku medicinu Kantona Sarajevo su ustanove koje su po primarnoj djelatnosti potpuno ili djelomično fokusirane na mlade tako da je svaki od ciljeva upravo i dio svakodnevnog rada i djelatnosti ovih institucija. Pored redovnih aktivnosti, obavljeni su skrining pregledi studenata, organizovana brojna stručna predavanja za studente i srednjoškolce, a svaka ustanova ima ažurne web stranice sa probranim i tematski ciljanim sadržajem.

Svaka od ovih ustanova je dodatno i prigodno organizirala edukacije na različite teme od seksualnog i reproduktivnog zdravlja, mentalnog zdravlja, zdravi stilovi života ili HPV vakcinacija. Sve ustanove ističu potrebu kontinuirane edukacije i kreiranje različitih događaja sa ciljem dizanja svijesti, bolje informiranosti, prevencije i promocije zdravlja.

Mada, ponovo napominjemo, većina zdravstvenih ustanova radi sa manjim ili većim nedostatkom zdravstvenog kadra, svaka od navedenih ustanova je pokazala spremnost da se dodatno založe i obave sve navedene, planirane i druge brojne aktivnosti i to uz dodatne napore i opterećenje postojećeg kadra, a sve u cilju ostvarenja veoma važnih programskih ciljeva u okviru Strategije za mlade Kantona Sarajevo.

Sve ustanove su izrazile želju da se aktivno uključe u dalje programske ciljeve i aktivnosti te veliku spremnost da budu aktivni sudionici zajedno sa Ministarstvom zdravstva Kantona Sarajevo uz pokroviteljstvo Vlade Kantona Sarajevo pri realizaciji iznimno važne Strategije za mlade Kantona Sarajevo.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

- Naslovu
- a/a

85
09-2

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Science, Higher Education and Youth

Broj: 27-04-53898-1/23
Sarajevo, 12.02.2024. godine

KANTON SARAJEVO

- **MINISTARSTVO PRIVREDE**
- **MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA**
- **MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA**
- **MINISTARSTVO ZDRAVSTVA ✓**
- **MINISTARSTVO KOMUNALNE PRIVREDE, PROSTOROG UREĐENJA, GRAĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA**

PREDMET: Urgencija, dostavlja se,-

VEZA: Naš akt broj: 27-04-04-53898/23 od 28.12.2023.godine

Našim aktom, broj i datum veze, zatražili smo da dostavite informaciju u vezi implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019 - 2023. godine.

Kako do danas nismo dobili traženu informaciju, ovim putem urgiramo za dostavljanje iste.

S poštovanjem,

MINISTRICA

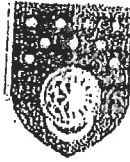
Prof. dr. Adna Mesihović

Dostaviti:

1. Naslovu (5x)
2. A/a.

08.01.24

18.01.24

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry for Science, Higher Education and Youth

Broj: 27-04-04-53898-6/23
Sarajevo, 28.12.2023. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
- OVDJE -

PREDMET: Informacija u vezi implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019 - 2023. godine, traži se,-

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, kao nadležno ministarstvo, nosilac je aktivnosti monitoringa i evaluacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019 - 2023. godine. Pozivajući se na Zbirnu informaciju resornih ministarstava Vlade Kantona Sarajevo u vezi sa Tematskom sjedinicom Skupštine Kantona Sarajevo o pitanjima i statusu mladih Kantona Sarajevo broj: 11/05-49-42702/19 od 06.12.2019. godine, potrebno je da se očitujete na dio prijedloga usaglašenog jedinstvenog akcionog plana za 2019 - 2021. godine, koji se odnosi na vaše resorno ministarstvo. Prijedlog akcionog plana predstavlja sastavni dio ovog akta.

Imajući u vidu činjenicu da je u skladu sa Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo definisana obaveza svakog resornog ministarstva da izradi evaluacijski izvještaj o ishodima i učinkovitosti realiziranih i implementiranih aktivnosti, potrebno je da Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo dostavite informaciju o realizovanim konkretnim aktivnostima sa naznačenim periodom provođenja i indikatorima uspjeha za period 2019 - 2023. godine.

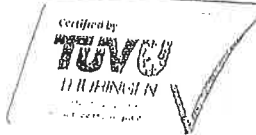
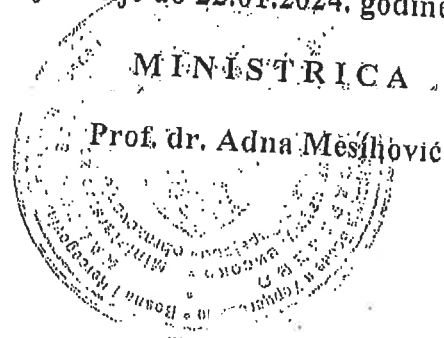
Također, potrebno je da Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, dostavite informaciju o aktivnostima, koje nisu realizovane sa jasnim obrazloženjem zbog čega iste nisu implementirane.

U smislu prednjeg, potrebno je da Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, u cilju evaluacije, dostavite tražene informacije **najkasnije do 22.01.2024. godine.**

Prilog: kao u tekstu.

Dostaviti:
1. Naslovu
2. A/a.

Pripremila: stručna saradnica za podršku mladima Nina Tirić
Kontrolisala: pomoćnica ministricе Mersiha Kolčaković

**PRIJEDLOG USAGLAŠENOG JEDINSTVENOG AKCIONOG PLANA
ZA PERIOD 2019-2021. GODINA SVIH RESORNIH MINISTARSTAVA
VLADE KANTONA SARAJEVO**

14. TABELARNI PRIKAZ: Zdravstvena zaštita mladih

Strateški ciljevi, rezultati, mjere, period provođenja, nadležna institucija za provođenje mjera te partneri u provedbi i realizaciji aktivnosti navedeni su u Tabeli 4. u nastavku:

Tabela 4.

Strateški cilj	Željeni rezultat	Mjere	Period	Nadležna institucija	Partneri u provedbi	Osigurana sredstva u Budžetu KS (u KM)	Potrebna dodatna sredstva u Budžetu KS (u KM)	Indikator realizacije	Indikator uspjeha
1. Mladi Kantona Sarajevo aktivno koriste sve raspoložive resurse zdravstvenog sistema.	1.1. Omogućeni su mehanizmi prilagodeni mladima koji pružaju kvalitetne informacije o zdravju mladih kao i o pravima i obavezama u vezi sa korištenjem zdravstvene zaštite.	1.1.1. Informisanje mladih o zdravstvenim uslugama i zaštiti zdravlja mladih na njima prihvatljiv način.	Na god. nivou, tokom perioda 2019.-2021.		Zavod zdravstvenog osiguranja KS Zavod za javno zdravstvo KS JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo	2.000,00	N/E	Mladi su informisani o zdravstvenim uslugama i mogućnostima zaštite zdravlja mladih.	Povećan broj mladih koji koriste zdravstvene usluge koje su im na raspolaganju.
		1.1.2. Unapređenje pristupa zdravstvenog osoblja mladima na njima prihvatljiviji način.	Na god. nivou, tokom perioda 2019.-2021.			2.000,00	N/E	Unaprijeđen pristup zdravstvenog osoblja mladima kroz edukacije zdravstvenog osoblja.	Povećan broj mladih koji zbog unaprijeđenog pristupa zdravstvenog osoblja koriste zdravstvene usluge.

17
18
19

		<p>3.1.2. Pojačan angažman nadležnih organa na kontroli ugostiteljskih objekata i poštivanja zakonskih obaveza (zabrana točenja alkohola i konzumiranja margila kod malolj.osoba)</p>	<p>Na god. nivou, tokom perioda 2019.-2021.</p>		<p>Kantonalna uprava za inspekcijske poslove KS</p>			<p>Policijski službenici (rad policije u zajednici), održavaju redovne edukativne radionice u osnovnim, srednjim školama, na temu: Štetnost po organizam, konzumiranja alkohola i margila, a posebne zakonske odredbe (sankcije) konzumiranje istih u ugostiteljskim objektima. Policijski službenici (rad policije u zajednici) i vode sektora, u saradnji sa inspektorima Kantonalne uprave za inspekcijske poslove KS vršili redovne obilaskе ugostiteljskih objekata, gdje su vršili nadzor na poštivanja zakonskih obaveza (zabrana točenja alkohola i konzumiranja margila kod malolj.osoba)</p>	<p>Vlasnici ugostiteljskih objekata prepoznaju posljedice (kaznene odredbe zakona) točenja alkohola i konzumiranja margila mladima. Mladi prepoznaju posljedice konzumiranja alkohola i margila, kao i sankcije predviđene u skladu sa zakonom. Policijski službenici povećali broj službenih zabilješki dostavljenih Upravi za inspekcijske poslove KS</p>
--	--	---	---	--	---	--	--	--	---

11-11-11

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

KANTON SARAJEVO
Ministry of Health

Broj: 10-~~13~~-1626/21
Sarajevo, 30.11.2021. godine

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade
n/r Ministrice, Prof. dr Aleksandra Nikolić
O V D J E

Predmet: Odgovor

U vezi Vašeg akta broj:27-01/2-04-41721/21 od 16.11.2021. godine, koji ste dostavili Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, a odnosi se na obavezu resornih ministarstava da izrade akcioni plan za provođenje Strategije prema mladima Kantona Sarajevo, informiramo Vas o sljedećem:

Ovo Ministarstvo je, nakon usvajanja Strategije prema mladima Kantona Sarajevo od strane Skupštine Kantona Sarajevo, sačinilo akcioni plan za provođenje strateških ciljeva i mjera iz oblasti zdravstva, i isti je dostavljen Ministarstvu za nauku, obrazovanje i mlade aktom broj:10-37-sl/19 od 29.11.2019. godine.

Također Vas informiramo da se u Budžetu Kantona Sarajevo, na poziciji Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, planiraju određena finansijska sredstva u svrhu implementacije pomenute Strategije.

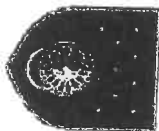
S poštovanjem,

MINISTAR
Prof. dr Haris Vranić

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
 Ministarstvo zdravstva

Босна и Херцеговина
 Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
 Министарство здравства

Bosnia and Herzegovina
 Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
 Ministry of Health

PODACI ZA IZRADU AKCIONIH PLANOVA – OBLAST ZDRAVSTVA

Strateški cilj	Željeni rezultat	Mjere	Period provedenja	Nadležna institucija	Partneri u provedbi	Osigurana sredstva u Budžetu KS (u KM)	Potrebna dodatna sredstva u Budžeti KS (u KM)	Indikatori realizacije	Indikatori uspjeha
1. Mladi Kantona Sarajevo aktivno koriste sve raspoložive resurse zdravstvenog sistema.	1.1. Omogućeni su mehanizmi prilagodeni mladima koji pružaju kvalitetne informacije o zdravstvu mladih kao i o pravima i obavezama u vezi sa korištenjem zdravstvene zaštite,	1.1.1. Informisanje mladih o zdr. uslugama i zaštiti zdravlja mladih na njima prihvatljiv način.	2020.- 2023. godina	Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo	-Zavod zdravstvenog osiguranja, KS -Zavod za javno zdravstvo KS -JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo	2000,00 KM		Mladi aktivno koriste zdravstvene usluge i upoznati su o svojim pravima	Procenat mladih u ukupnom broju pruženih zdravstvenih usluga
		1.1.2. Unapređenje pristupa zdravstvenog osoblja mladima na njima prihvatljiviji način.	2020.- 2023. godina	Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo		2000,00 KM		Zdravstveni radnici su dodatno educirani za rad sa mladima	Procenat zdravstvenih radnika sa dodatnom edukacijom prisupa mladim kod pružanja zdr. usluga

1.2. Mladima omogućeni programi za prihvaćanje i usvajanje zdravih stilova života.	1.2.1. Izraditi programe promocije zdravih stilova života kod mladih.	2020.-2023. godina	Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo	Zdravstvene ustanove u KS	3000,00 KM	-	Uradeni programi zdravih stilova života mladih	Broj implementiranih programa zdravih stilova života mladih
	1.2.2. Izraditi priručnike i druge materijale za podizanje svijesti o zdravlj mladih	2020.-2023. godina	Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	3000,00 KM	-	Uradeni priručnici	Podjeljeni priručnici po školama
1.3. Programi prevencije spolno prenosivih bolesti i unapređenja seksualnog i reproduktivnog zdravlja mladih.	1.3.1. Izraditi programe prevencije spolno prenosivih bolesti.	2020.-2023. godina	Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo	JU Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva	3000,00 KM	-	Izradeni programi	Procenat preventivnih ginekoloških pregleda
	1.3.2. Sačiniti programe edukacije mladih vezano za prevenciju spolno prenosivih infekcija i unapređenje reproduktivnog zdravlja.	2020.-2023. godina	Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo	JU Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajevo Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade KS	3000,00 KM	-	Izrada programa edukacije mladih	Implementacija programa edukacije mladih u školama

	1.4. Unaprijedeni mehanizmi podrške mladih, roditelja i nastavnika po pitanju mentalnog zdravlja mladih.	1.4.1. Sačiniti programe edukacije mladih, roditelja i nastavnika za unapređenje mentalnog zdravlja mladih uz razvijanje kapaciteta centara za mentalno zdravlje.	2020.-2023. godina	Ministarstvo zdravlja Kantona Sarajevo	Centri za mentalno zdravlje u sastavu JU „Dom zdravlja Kantona Sarajevo“ Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade KS	3000,00 KM		Uredni program edukacije	% Implementiranih programa edukacije
2. Mladi Kantona Sarajevo znaju na koji način mogu ostvariti kvalitetne i sigurne zdravstvene usluge u Kantonu Sarajevo.	2.1. Mladi Kantona Sarajevo ostvaruju pravo na zdravstveno osiguranje.	2.1.1. Sačiniti procjenu broja zdravstveno neosiguranih mladih osoba. 2.1.2. Kreirati brošure o načinu ostvarivanja prava mladih na zdravstveno osiguranje. 2.1.3. Osigurati finansijska sredstva za zdravstveno osiguranje svih mladih.	2020.-2023. godine	Ministarstvo zdravlja Kantona Sarajevo	Zavod zdravstvenog osiguranja KS JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo	2000,00 KM	Na osnovu sačinjene procjene iz 2.1.1.	Izdane i distribuirane brošure Predložena finansijska sredstva za zdravstveno osiguranje svih mladih u Načrtu Budžeta	Mladi znaju kako ostvariti pravo na zdravstveno osiguranje U Budžetu Kantona Sarajevo odobrena finansijska sredstva za zdravstveno osiguranje svih mladih
		2.1.4. Obrazovne ustanove informišu mlade o zakonskom roku prijave na biro za zapošljavanje Kantona Sarajevo	2020.-2023. godine	Ministarstvo zdravlja	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade KS			Informisanje maturanata o zakonskom roku prijave na biro za zapošljavanje Kantona	Mladi su u zakonskom roku prijavljeni na biro za zapošljavanje i po tom osnovu ostvaruju pravo na zdravstveno osiguranje

3. Mladi su upoznati o potrebi samozastite od štetnih utjecaja narkotičnih sredstava, alkohola drugih ovisnosti.	3.1. Program prevencije narkomanije, alkoholizma i drugih ovisnosti	3.1.1. Izraden program prevencije	2020.-2023. godine	Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo	Zavod za bolesti ovisnosti KS Centri za mentalno zdravlje	3000,00 KM	-	Mladi informisani o učinku i zakonskim posljedica-ma konzumira-nja opojnih psihoaktivnih supst.	Smanjen % mladih koji koriste opojna sredstva
	4.1. Smanjen broj mladih sa povećanom tjelesnom masom.	4.1.1. Promocija zdravih stilova života koji će doprinijeti zdravijim načinima života mladih.	2020.-2023. godine	Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	2000,00 KM	-	Izrada programa zdravih stilova života mladih	Implementa-cija programa zdravih stilova života mladih
4. Mladi aktivno koriste programe prevencije pretilosti i svjesni su dugoročnih problema koje pretilost donosi.	4.1.2. Povećati tjelesnu aktivnost mladih kroz formalno i neformalno obrazovanje.	4.1.2. Povećati tjelesnu aktivnost mladih kroz formalno i neformalno obrazovanje.	2020.-2023. godine	Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	1000,00 KM	-	Omogućiti mladima jednom sedmično besplatno korištenje sale za treniranje	Veliki broj mladih koristi salu za treniranje

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo komunalne privrede,
infrastrukture, prostornog uređenja,
građenja i zaštite okoliša

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство комуналне привреде,
инфраструктуре, просторног уређења,
грађења и заштите околиша

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Communal Economy, Infrastructure, Physical
Planning, Construction and Environmental Protection

Broj: 05/01-04-1041/23
Sarajevo; 19.01.2023. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE I MLADE

PREDMET: Informacija u vezi implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019-2023.godina-dostavlja se

V E Z A : Vaš akt broj: 27/04-04-1041/23 od 13.01.2023.godine

Vašim aktom broj: 27/04-04-1041/23 od 13.01.2023.godine zatražili ste izvještaj o realizaciji mjera i aktivnosti vezanih za implementaciju akcionog plana za 2022.godinu, a u smislu implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023.godina, te plan aktivnosti i mjera rješavanja problema mladih i poboljšanja njihovog statusa u Kantonu Sarajevo za 2023.godinu, obzirom da se planira proces izrade Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2024-2027.godina.

Vezano za vaš zahtjev Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) ističe slijedeće:

1. Rešavanje stambenog pitanja mladih je pored pitanja zaposlenja najsloženije i najznačajnije egzistencijalno pitanje, posebno u postojećoj ekonomskoj situaciji kako u Bosni i Hercegovini tako i u Kantonu Sarajevo. U cilju iznalaženja što povoljnijih mogućnosti, u uslovima visoke stope nezaposlenosti mladih, visoke cijene kvadratnog metra stana, visokih kamatnih stopa na stambene kredite kod banaka, niskih plaća mladih koji su zaposleni, subvencioniranjem sredstava za rješavanje stambenog pitanja mladih se obezbjeđuje podrška mladima u rješavanju njihovog stambenog pitanja, a što je i jedan od strateških ciljeva socijalne brige iz Strategije prema mladima Kantona Sarajevo 2019.-2023.godine.

Iz navedenih razloga, Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo je i u 2022.godini pristupilo izradi prijedloga Odluke o subvencioniranju rješavanja stambenog pitanja mladih koju je donijela Vlada Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 31/22).

Po javnom pozivu koji je raspisalo ovo Ministarstvo na osnovu Odluke o subvencioniranju rješavanja stambenog pitanja mladih prijavilo se 609 kandidata. Komisija imenovana rješenjem Ministra je izvršila pregled i bodovanje kandidata i utvrdila nacrt liste reda prvenstva, prema kome

je 509 kandidata ispunjavalo uslove javnog poziva, a prijave 100 kandidata su odbačene zbog neispunjavanja uslova javnog poziva.

Kandidati su imali mogućnost da izjave prigovor na nacrt rang liste u roku od sedam dana od dana objavljivanja nacrta rang liste ministru i nakon razmatranja prigovora ministar je na prijedlog komisije utvrdio konačnu rang listu prema kojoj je 511 kandidata bodovano i kojima je po Odluci Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-45291-2/22 od 03.11.2022.godine o dojeli sredstva za subvencioniranje rješavanja stambenog pitanja mladih isplaćen iznos od 10.000,00 KM (ukupno: **5.110.000,00 KM**).

2. Pored naprijed navedenog projekta Ministarstvo je u 2022.godini, a u cilju implementacije progresivne natalitetne politike, pristupilo izradi prijedloga Odluke o subvencioniranju dijela zakupnine stana ili kuće mladim u bračnoj ili vanbračnoj zajednici, koju je usvojila Vlada Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 31/22), kojom se obezbjeđuje podrška za one koji nisu kreditno sposobni i nemaju mogućnost da kroz kupovinu stambenog prostora riješe svoje stambeno pitanje.

Ovom odlukom Ministarstvo na ime subvencioniranja dijela zakupnine stana ili kuće mladim u bračnoj ili vanbračnoj zajednici, po redoslijedu sa konačne rang liste reda prvenstva, subvencionira iznos zakupnine od 200,00 KM, mjesečno, a za period šest mjeseci.

Po javnom pozivu koji je raspisalo ovo Ministarstvo na osnovu Odluke o subvencioniranju dijela zakupnine stana ili kuće mladim u bračnoj ili vanbračnoj zajednici, prijavilo se 29 kandidata. Komisija imenovana rješenjem Ministra je izvršila pregled i bodovanje kandidata i utvrdila nacrt liste reda prvenstva, prema kome 24 kandidata ispunjava uslove javnog poziva, a prijave 5 kandidata su odbačene zbog neispunjavanja uslova javnog poziva.

Kandidati su imali mogućnost da izjave prigovor na nacrt rang liste u roku od sedam dana od dana objavljivanja nacrta rang liste ministru i prigovora nije bilo, tako da je utvrđena konačna rang lista i objavljena prema kojoj su subvenciju po ovom osnovu ostvarila 24 kandidata i kojima je po Odluci Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-45291-3/22 od 03.11.2022.godine, isplaćen iznos od po 1.200,00 KM (ukupno: **28.800,00 KM**).

3. Ovo Ministarstvo je u 2022.godini realizovalo projekat Predinvestiranja u poticajnu stanogradnju iz kreditnih sredstava Razvojne banke F BiH, na osnovu Odluke o uslovima i načinu predinvestiranja u poticajnu stanogradnju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 25/21) i Odluke o uslovima, kriterijima i postupku utvrđivanja liste reda prvenstva mladih za kupovinu stana po osnovu predinvestiranja u poticajnu stanogradnju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/21) i zaključeni su:

- Sporazum o realizaciji projekta "Izgradnja stambeno - poslovnih objekata u Kantonu Sarajevo" putem rješavanja stambenog pitanja mladih za kupovinu stana po osnovu predinvestiranja u poticajnu stanogradnju investitora "Mostakbal-Budućnost" d.o.o. Sarajevo na koji je saglasnost dala Vlada Kantona Sarajevo Odlukom broj: 02-04-11978-32/22 od 24.03.2022.godine;

- Sporazum o realizaciji projekta "Izgradnja stambeno - poslovnih objekata u Kantonu Sarajevo" putem rješavanja stambenog pitanja mladih za kupovinu stana po osnovu predinvestiranja u poticajnu stanogradnju investitora "Duljević gradnja" d.o.o. Sarajevo na koji je saglasnost dala Vlada Kantona Sarajevo Odlukom broj: 02-04-11978-33/22 od 24.03.2022.godine;

- Sporazum o realizaciji projekta "Izgradnja stambeno - poslovnih objekata u Kantonu Sarajevo" putem rješavanja stambenog pitanja mladih za kupovinu stana po osnovu predinvestiranja u poticajnu stanogradnju investitora "MBI Development" d.o.o. Sarajevo na koji je saglasnost dala Vlada Kantona Sarajevo Odlukom broj: 02-04-11978-34/22 od 24.03.2022.godine i

- Sporazum o realizaciji projekta "Izgradnja stambeno-poslovnih objekata u Kantonu Sarajevo" putem rješavanja stambenog pitanja mladih za kupovinu stana po osnovu predinvestiranja u poticajnu stanogradnju investitora "Fond Kantona Sarajevo za izgradnju stanova", na koji je saglasnost dala Vlada Kantona Sarajevo odlukom broj: 02-04-22299-31/22 od 02.06.2022.godine i Anex broj 1 Sporazuma, na koji je saglasnost dala Vlada Kantona Sarajevo odlukom broj: 02-04-29940-9/22 od 04.08.2022.godine.

Na osnovu naprijed navedenih sporazuma investitori su zaključili ugovore i predugovore o kupoprodaji stana sa **86** mladih, koji su se prijavili po javnom pozivu za rješavanje stambenog

pitanja putem predinvestiranja u poticajnu stanogradnju i Ministarstvo je po svakom od zaključenih ugovora odnosno predugovora subvencioniralo iznos od 25.000,00 KM (ukupno 2.150.000,00 KM).

Ministarstvo će i u 2023.godini nastaviti sa subvencioniranjem rješavanja stambenog pitanja mladih, a za koji projekat će se opredjeliti, zavisi od iznosa budžetskih sredstava koja budu planirana u Budžetu Kantona Sarajevo za 2023.godinu za ove namjene, kao i od opredjeljenja buduće Vlade Kantona Sarajevo.

Obradila: Višnja Ljubijankić, pomoćnik ministra

Dostaviti:

- Naslovu
- Evidenciji
- Arhiva

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-086, Fax:+ 387 (0) 33 562-177
Web: <http://mkipgo.ks.gov.ba>, E-mail: mkipgo@mkipgo.ks.gov.ba

21
852
MB-26

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Economy

Broj: 07-05-04-53898-26/23
Sarajevo, 26.03.2024. godine

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade
- ovdje -

Predmet: Informacija u vezi implementacije Strategije prema mladima KS, d o s t a v l j a s e
Veza: Vaš akt, broj: 27-04-04-53898-3/23 od 28.12.2023. godine

Vezano za Vaš akt, broj gornji od 28.12.2023. godine, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo u niže navedenom tekstu daje pregled informacija o implementaciji Strategije razvoja prema mladima za period 2019.-2023. godina, kako slijedi:

Informacija o implementaciji poticajnih sredstava za 2023. godinu

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo u Budžetu Kantona Sarajevo za 2023. godinu nema izdvojenu zasebnu poziciju koja je namijenjena implementaciji Akcionog plana Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period od 2019.-2023. godine. Međutim, u skladu sa članom 12. Zakona o poticaju razvoja male privrede ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 29/15), a prema Godišnjem planu kojeg je usvojila Vlada Kantona Sarajevo na 11. redovnoj sjednici održanoj 01.06.2022. godine Odlukom, broj: 02-04-24803-18/23 od 01.06.2023. godine, izmijenjenom i dopunjenom odlukama: broj: 02-04-42541-10/23 od 05.10.2023. godine, broj: 02-04-52343-2/23 od 15.12.2023. godine i broj: 02-04-53347-5/23 od 28.12.2023. godine (u daljnjem tekstu: Godišnji plan) planirano je provođenje poticajnih mjera i aktivnosti radi ostvarivanja ciljeva razvoja male privrede, sa prioritetom podrške formiranju novih subjekata i zapošljavanju sa posebnim fokusom na mlade u okviru provedbe sljedećih programa: "Podrška mladima za pokretanje startup poslovnih subjekata na području KS" i "Poticaj za unapređenje IT preduzetništva u svrhu zapošljavanja.

Prema programu "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata na području KS" koji za cilj ima podstaći kreativne mlade pojedince s inovativnim i provedivim poslovnim idejama za pokretanje vlastitog biznisa u Budžetu Kantona Sarajevo za 2023. godinu, na razdjelu Ministarstva privrede, na poziciji "Poticaj razvoju male privrede" - ekonomski kod: 614500, subanalitika: IAP005, funkcija: 047F od ukupnog iznosa, za mlade je planirano 1.000.000,00 KM budžetskih sredstava.

Kada su u pitanju aktivnosti koje se odnose na kategoriju mladih ljudi, potrebno je napomenuti da je Godišnji plan, u dijelu koji se odnosi na davanje podrške za povećanje zapošljavanja i poduzetništvo mladih, usklađen sa Zakonom o mladima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 36/10) (u daljnjem tekstu: Zakon o mladima) i Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina (u daljnjem tekstu: Strategija prema mladima). U skladu sa članom 12. tačka h) Zakona i čl. 4., 16., 25. i 42. Zakona o mladima i na osnovu Strategije prema mladima, pravo na korištenje bespovratnih sredstava imaju nezaposlena punoljetna fizička lica

koja pripadaju kategoriji mladih ljudi u skladu sa čl. 4. i. 42. Zakona o mladima (18-35 godina u trenutku objavljivanja javnog poziva), a koja imaju kvalitetnu poslovnu ideju za samozapošljavanje i samostalni početak biznisa razrađenu kroz biznis plan urađen prema ekonomskim standardima. Namjena programa je probuditi preduzetnički duh među mladim ljudima, motivisati kreativne mlade pojedince s inovativnim poslovnim idejama za pokretanje vlastitog biznisa i jačanje preduzetničke kompetencije mladih osoba u Kantonu Sarajevo. Programom se pruža podrška i finansijski poticaj za pokretanje i vođenje vlastitog poslovnog subjekta u skladu sa prihvaćenim biznis planom koji je usklađen sa standardima, te se na taj način utječe na smanjenje nezaposlenosti ove kategorije stanovništva. Za provođenje aktivnosti po Programu: "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata na području KS" predviđeno je 1.000.000,00 KM budžetskih sredstava. Ovim programom predviđena je poticajna grant podrška po odabranom korisniku koja se u ovisnosti od ocjene prihvaćenog biznis plana, dodjeljuju u maksimalnom iznosu do 21.600,00 KM. Prilikom izrade Godišnjeg plana, Ministarstvo privrede KS je primijenilo odredbe člana 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), te je u skladu s potrebama, u pojedinačnom programu: "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata" proširilo definiciju starosne dobi mladih iz člana 4. istog Zakona do navršenih 35 godina starosti. Zapošljavanje mladih, kao jedne od ugroženih grupa na tržištu rada, osnovni je razlog zašto je Ministarstvo privrede KS u okviru svoje nadležnosti usmjerilo dio svojih aktivnosti na povećanje zapošljavanja ove populacije kroz samozapošljavanje, koje predstavlja način da mladi iskoriste vještine i znanja koja već posjeduju kako bi odgovorili na potrebe tržišta. Na ovaj način, mladi pokretanjem vlastitih preduzeća mogu doprinijeti razvoju vlastite lokalne zajednice. Kada je u pitanju realizacija ovog programa, bitno je napomenuti da je, u konačnici, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo na osnovu Odluke o izboru korisnika sredstava Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-43312-20/23 od 12.10.2023. godine zaključilo ugovore sa ukupno 43 poslovna subjekta u stopostotnom vlasništvu odabranih korisnika poticajnih sredstava koji su do propisanog roka dostavili Ministarstvu privrede KS dokumentaciju potrebnu za zaključenje ovih ugovora. Ukupan iznos dodijeljenih sredstava po ovom programu je: 913.352,41 KM.

Pored prednje navedenog pojedinačnog programa, a vezano za kategoriju mladih osoba, u Godišnjem planu uvršten je i program: "Poticaj za unaprjeđenje IT preduzetništva u svrhu zapošljavanja". Godišnjim planom za ovu namjenu predviđen je ukupan iznos od 1.000.000,00 KM. Sredstva su namijenjena za subvencioniranje troškova unaprjeđenja, razvijanja i jačanja IT preduzetništva. Poticaj za unaprjeđenje IT preduzetništva je namijenjen IT kompanijama koje treba da izvrše provođenje programa interne obuke za grupe polaznika (3 do 20 osoba), prilagođavanje radu u IT kompaniji i osposobljavanju iz oblasti rada savremene IT kompanije. Programom/projektom u IT kompanijama se omogućava poboljšanje kvaliteta znanja i upotrebe savremene informacijske tehnologije sa krajnjim ciljem da se u kompanijama koje provedu program obuke izvrši zapošljavanje određenog broja mladih (koji se bave djelatnostima baziranim na znanju i savremenim informacionim tehnologijama) ili drugih nezaposlenih osoba koje su u skladu sa zahtjevima IT kompanija ispunili preduvjete za pohađanje i uspješno završili predmetne obuke. Na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo o dodjeli poticajnih grant sredstava na osnovu Javnog poziva za podnošenje prijave za program "Poticaj za unaprjeđenje IT preduzetništva u svrhu zapošljavanja", broj: 02-04-40937-36/23 od 21.09.2023. godine, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo zaključilo ugovore je sa ukupno dva poslovna subjekta. Ukupan iznos dodijeljenih sredstava po ovom programu je: 99.176,26 KM.

Također je bitno napomenuti da je i po ostalim pojedinačnim programima u Godišnjem planu omogućen sistem pružanja poticaja poslovnim subjektima čiju vlasničku strukturu čine mladi ljudi. Na osnovu Godišnjeg plana 291 subjekt male privrede ostvario je pravo na dodjelu poticajnih sredstava u ukupnom iznosu od 5.233.550,46 KM, a bankama/partnerima za realizaciju beskamatnih kreditnih linija dodijeljen je iznos od 2.500.000,00 KM. Dakle realizacija Godišnjeg plana provođenja programa razvoja male privrede za 2023. godinu iznosi 7.733.550,46 KM.

- Na osnovu Uredbe o dodjeli poticajnih sredstava za finansiranje/sufinansiranje projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/22), a u skladu sa Programom utroška sredstava za finansiranje/sufinansiranje projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo za 2023. godinu, broj: 02-04-40937-40.1/23 od 21.09.2023. godine i broj: 02-04-51770-42.1/23 od 14.12.2023. godine, mlade osobe koje u Kantonu Sarajevo samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost kao osnovnu djelatnost koja je definisana kao tradicionalni i stari zanat imali su priliku ostvariti pravo na dodjelu poticajnih sredstava po osnovu Javnog poziva za dostavljanje prijave za finansiranje/sufinansiranje projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo za 2023. godinu. Za ovaj je program iz Budžeta Kantona Sarajevo izdvojeno ukupno 505.819,53 KM.

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo je i u prethodnim godinama perioda važenja Strategije prema mladima KS za period 2019.-2023. godine provodilo mjere u skladu sa Zakonom o poticaju razvoja male privrede Kantona Sarajevo koje su komplementarne sa članom. 3., 16., 25. i 42. Zakona o mladima, odnosno koje doprinose realizaciji strateških ciljeva, mjera i aktivnosti koje su utvrđene u Strategiji prema mladima KS. Opredijeljenje da će se tako nastaviti i u narednom periodu bit će reflektirano u Programu razvoja male privrede za period od 2024. do 2027. godine koji je u fazi izrade.

Informacija o implementaciji poticajnih sredstava za 2022. godinu

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo u Budžetu Kantona Sarajevo za 2022. godinu nema izdvojenu zasebnu poziciju koja je namijenjena implementaciji Akcionog plana Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period od 2019.-2023. godine. Na osnovu Zaključka Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-33199-2/22 od 01.09.2022. godine, kojim je utvrđen prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Javne ustanove "Centar za napredne tehnologije u Sarajevu" (u daljnjem tekstu: Javna ustanova) Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo ocijenilo je potrebnim kreiranje Centra za razvoj poduzetništva kojom se pruža kontinuirana sistemska podrška malim i srednjim preduzećima na području Kantona Sarajevo. Osnivanjem Centra za razvoj poduzetništva pružit će se sistemska podrška kreativnim, hrabrim i inovativnim mladim osnivačima/vlasnicima poslovnih subjekata da ostvare svoje poslovne ideje uz mogućnost sticanja relevantnog iskustva u osnivanju i vođenju vlastitog biznisa. Neki od ključnih sadržaja Centra za razvoj poduzetništva će uključivati razvijanje partnerskog odnosa i saradnje sa poslovnim subjektima u Kantonu Sarajevo, kao i usku saradnju sa start-up poslovnim subjektima i praćenje njihove razvojne potrebe.

U skladu sa članom 12. Zakona o poticaju razvoja male privrede ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/15), a prema usvojenom Godišnjem planu kojeg je usvojila Vlada Kantona Sarajevo na 82. redovnoj sjednici održanoj 09.06.2022. godine Odlukom, broj: 02-04-23327-37/22 od 09.06.2022. godine (u daljnjem tekstu: Godišnji plan) planirano je provođenje poticajnih mjera i aktivnosti radi ostvarivanja ciljeva razvoja male privrede, sa prioritetom podrške formiranju novih subjekata i zapošljavanju sa posebnim fokusom na mlade u okviru sprovedbe sljedećih programa: "Poticaj za razvoj poduzetništva mladih", "Poticaj za unapređenje IT preduzetništva", "Poticaj za unapređenje preduzetništva u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije", "Poticaj projektima promocije obrtništva".

Prema programu "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata" koji za cilj ima podstaći kreativne mlade pojedince s inovativnim i provedivim poslovnim idejama za pokretanje vlastitog biznisa u Budžetu Kantona Sarajevo za 2022. godinu, na razdjelu Ministarstva privrede, na poziciji "Podsticaj razvoju male privrede" - ekonomski kod: 614500, subanalitika: IAP005, funkcija: 047F od ukupnog iznosa, za mlade planirano je 1.000.000,00 KM budžetskih sredstava.

Kada su u pitanju aktivnosti koje se odnose na kategoriju mladih ljudi, a koja je kategorija utvrđena članom 4. tačka 1. i članom 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), Ministarstvo privrede KS je, u okviru svojih nadležnosti, izradilo i realiziralo Godišnji plan provođenja Programa razvoja male privrede za 2022. godinu. Također, potrebno je

napomenuti da je Godišnji plan, u dijelu koji se odnosi na davanje podrške za povećanje zapošljavanja i poduzetništvo mladih, usklađen sa Zakonom o mladima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 36/10) (u daljnjem tekstu: Zakon o mladima) i Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina (u daljnjem tekstu: Strategija prema mladima).

U skladu sa članom 12. tačka h) Zakona i čl. 4., 16., 25. i 42. Zakona o mladima i na osnovu Strategije prema mladima, pravo na korištenje bespovratnih sredstava imaju nezaposlena punoljetna fizička lica koja pripadaju kategoriji mladih ljudi u skladu sa čl. 4. i 42. Zakona o mladima (18-35 godina u trenutku objavljivanja javnog poziva), a koja imaju kvalitetnu poslovnu ideju za samozapošljavanje i samostalni početak biznisa razrađenu kroz biznis plan urađen prema ekonomskim standardima.

Namjena programa je probuditi preduzetnički duh među mladim ljudima, motivisati kreativne mlade pojedince s inovativnim poslovnim idejama za pokretanje vlastitog biznisa i jačanje preduzetničke kompetencije mladih osoba u Kantonu Sarajevo. Programom se za cca. 50 mladih nezaposlenih osoba pruža podrška i finansijski poticaj za pokretanje i vođenje vlastitog start up poslovnog subjekta u skladu sa prihvaćenim biznis planom koji je usklađen sa standardima, te se na taj način utiče na smanjenje nezaposlenosti ove kategorije stanovništva.

Za provođenje aktivnosti po Programu: "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata na području KS" predviđeno je 1.000.000,00 KM budžetskih sredstava. Ovim programom predviđena je poticajna grant podrška po odabranom korisniku koja se u ovisnosti od ocjene prihvaćenog biznis plana, dodjeljuju u maksimalnom iznosu do 21.600,00 KM. Grant podrška po jednom odabranom korisniku predviđena je u maksimalnom iznosu do 18.000,00 KM, a iznos od 3.600,00 KM predviđen je za finansiranje isplate minimalne mjesečne neto plaće za prvih 6 (šest) mjeseci rada i dio troškova svih zakonom propisanih poreza i doprinosa na neto plaću, te ostalih naknada za zaposlenog radnika u ukupnom iznosu od 600,00 KM za svakog odabranog korisnika.

Prilikom izrade Godišnjeg plana, Ministarstvo privrede KS je primijenilo odredbe člana 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), te je u skladu s potrebama, u pojedinačnom programu: "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata"; proširilo definiciju starosne dobi mladih iz člana 4. istog Zakona do navršениh 35 godina starosti. Zapošljavanje mladih, kao jedne od ugroženih grupa na tržištu rada, osnovni je razlog zašto je Ministarstvo privrede KS u okviru svoje nadležnosti usmjerilo dio svojih aktivnosti na povećanje zapošljavanja ove populacije kroz samozapošljavanje, koje predstavlja način da mladi iskoriste vještine i znanja koja već posjeduju kako bi odgovorili na potrebe tržišta. Na ovaj način, mladi pokretanjem vlastitih preduzeća mogu doprinijeti razvoju vlastite lokalne zajednice. Kada je u pitanju realizacija ovog programa, bitno je napomenuti da je, u konačnici, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo, na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo o dodjeli poticajnih grant sredstava na osnovu Javnog poziva za podnošenje prijava za program "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata", broj: 02-04-34240-8/22 od 08.09.2022. godine i Odluke o izmjenama ove Odluke, broj: 07-04-11-25721-15/22 od 08.12.2022. godine, zaključilo ugovore sa ukupno 42 poslovna subjekta u stopostotnom vlasništvu odabranih korisnika poticajnih sredstava koji su do dana 20.12.2022. godine dostavili Ministarstvu privrede KS dokumentaciju potrebnu za zaključenje ovih ugovora. Ukupan iznos dodijeljenih sredstava po ovom programu je: 894.707,28 KM.

Pored prednje navedenog pojedinačnog programa, a vezano za kategoriju mladih osoba, u Godišnjem planu uvršten je i program: "Poticaj za unaprjeđenje IT preduzetništva u svrhu zapošljavanja". Godišnjim planom za 2022. godinu za ovu namjenu predviđen je ukupan iznos od 1.000.000,00 KM. Sredstva su namijenjena za subvencioniranje troškova unaprjeđenja, razvijanja i jačanja IT preduzetništva. Poticaj za unaprjeđenje IT preduzetništva je namijenjen IT kompanijama koje treba da izvrše provođenje programa interne obuke za grupe polaznika (3 do 20 osoba), prilagođavanje radu u IT kompaniji i osposobljavanju iz oblasti rada savremene IT kompanije. Programom/projektom u IT kompanijama se omogućava poboljšanje kvaliteta znanja i upotrebe savremene informacijske tehnologije sa krajnjim ciljem da se u kompanijama koje provedu program

obuke izvrši zapošljavanje određenog broja mladih (koji se bave djelatnostima baziranim na znanju i savremenim informacionim tehnologijama) ili drugih nezaposlenih osoba koje su u skladu sa zahtjevima IT kompanija ispunili preduvjete za pohađanje i uspješno završili predmetne obuke. Na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo o dodjeli poticajnih grant sredstava na osnovu Javnog poziva za podnošenje prijava za program "Poticaj za unaprjeđenje IT preduzetništva u svrhu zapošljavanja", broj: 07-11-27886/22 od 18.07.2022. godine, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo zaključilo ugovore sa ukupno 8 poslovnih subjekata. Ukupan iznos dodijeljenih sredstava po ovom programu je: 557.132,66 KM sa preko 50 novozaposlenih osoba.

Još jedan od programa koji pruža podršku mladima prema Godišnjem planu za 2022. godinu je "Poticaj za unaprjeđenje preduzetništva u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije". Ovaj program omogućava poboljšanje kvaliteta znanja i vještina potencijalnih novih zaposlenika u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije, sa krajnjim ciljem da se u tim poslovnim subjektima koje provedu program obuke određenog broja mladih ili drugih nezaposlenih osoba izvrši zapošljavanje na minimalno godinu dana uz uslov da su navedeni subjekti ispunili preduslove za pohađanje i uspješno završili predmetne obuke. Ukupna raspoloživa poticajna sredstva za ovaj program iznose: 200.000,00 KM. Namjena odobrenih sredstava je da izvozno orijentisani subjekt nakon provedenog programa interne obuke i osposobljavanja kreira platformu za zapošljavanje polaznika obuke u skladu sa odobrenim poticajnim sredstvima. Za realizaciju navedenog programa prema Odluci Vlade Kantona Sarajevo o dodjeli poticajnih grant sredstava na osnovu Javnog poziva za podnošenje prijava za program "Poticaj za unaprjeđenje preduzetništva u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije", broj: 02-04-44837-28/22 od 03.11.2022. godine po osnovu projekta "eMp Akademija" kroz obuku mladih u segmentu digitalnog marketinga planirano je zapošljavanje 10 mladih osoba. Za realizaciju ovog programa u 2022. godini dodjeljenja su sredstva u iznosu: 52.265,46 KM.

Također je bitno napomenuti da iako su ova tri pojedinačna programa iz Godišnjeg plana isključivo vezana za kategoriju mladih osoba i po ostalim pojedinačnim programima u Godišnjem planu omogućen je sistem pružanja poticaja poslovnim subjektima čiju vlasničku strukturu čine mladi ljudi. Ukupna realizacija po Godišnjem planu 2022. godinu iznosi 7.733.976,76 KM.

Na osnovu Uredbe o dodjeli poticajnih sredstava za finansiranje/sufinansiranje projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/22), a u skladu sa Programom utroška sredstava za finansiranje/sufinansiranje projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo za 2022. godinu, broj: 02-04-42289-1/22 od 11.10.2022. godine, mlade osobe koje samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost kao osnovnu djelatnost u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo imali su priliku ostvariti pravo na dodjelu poticajnih sredstava po osnovu Javnog poziva za dostavljanje prijave za finansiranje/sufinansiranje projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo za 2022. godinu, broj: 07-04-15-42151-2/22 od 14.10.2022. godine. Ukupna realizacija sredstava po Programu utroška sredstava za finansiranje/sufinansiranje projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo za 2022. godinu iznosi 368.614,83 KM.

Informacija o implementaciji poticajnih sredstava za 2021. godinu

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo u Budžetu Kantona Sarajevo za 2021. godinu nema izdvojenu zasebnu poziciju koja je namijenjena implementaciji Akcionog plana Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period od 2019-2023. godine, međutim u Budžetu KS za 2021. godinu, na razdjelu Ministarstva privrede, na poziciji "Tekući transfer KC Skenderija, ZOI 84, KAP, Hotel Maršal - zaštita, podsticaj razvoju male privrede, zapošljavanje mladih, podrška razvoju IT industrije i ostali transferi iz oblasti industrije" - ekonomski kod: 614300, subanalitika: IAN055, funkcija: 047F, za programe zapošljavanja mladih planiran je iznos od 1.500.000,00 KM.

Kada su u pitanju aktivnosti koje se odnose na kategoriju mladih ljudi, a koja je kategorija utvrđena članom 4. tačka 1. i članom 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), Ministarstvo privrede KS je, u okviru svojih nadležnosti, izradilo i realiziralo

Godišnji plan provođenja Programa razvoja male privrede za 2021. godinu, kojeg je usvojila Vlada Kantona Sarajevo na 71. vanrednoj sjednici održanoj 09.06.2021. godine Odlukom, broj: 02-04-24441-1/21 od 09.06.2021. godine i broj: 02-04-40040-1/21 od 02.11.2021. godine (u daljnjem tekstu: Godišnji plan). Prilikom izrade Godišnjeg plana, Ministarstvo privrede KS je primijenilo odredbe člana 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), te je u skladu s potrebama, u pojedinačnom programu: „Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata“; proširilo definiciju starosne dobi mladih iz člana 4. istog Zakona do navršenih 35 godina starosti. Zapošljavanje mladih, kao jedne od ugroženih grupa na tržištu rada, osnovni je razlog zašto je Ministarstvo privrede KS u okviru svoje nadležnosti usmjerilo dio svojih aktivnosti na povećanje zapošljavanja ove populacije kroz samozapošljavanje, koje predstavlja način da mladi iskoriste vještine i znanja koja već posjeduju kako bi odgovorili na potrebe tržišta. Na ovaj način, mladi pokretanjem vlastitih preduzeća mogu doprinijeti razvoju vlastite lokalne zajednice.

Namjena dodjele poticajnih sredstava kroz pojedinačni program: “Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata” je probuditi preduzetnički duh među mladim ljudima, motivisati kreativne mlade pojedince s inovativnim i provedivim poslovnim idejama za pokretanje vlastitog biznisa i jačanje preduzetničke kompetencije mladih osoba u Kantonu Sarajevo. Ovim pojedinačnim programom predviđeno je da se za cca. 70 mladih nezaposlenih osoba pruža podrška i finansijski poticaj za pokretanje start up poslovnog subjekta u skladu sa prihvaćenim biznis planom usklađenim sa ekonomskim standardima i smanjenje nezaposlenosti ove kategorije stanovništva. Za provođenje aktivnosti po programu: “Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata predviđeno je 1.300.000,00 KM budžetskih sredstava iz Budžeta KS za 2021. godinu. Ovim programom predviđena je poticajna grant podrška po odabranom korisniku koja se u ovisnosti od ocjene prihvaćenog biznis plana dodjeljuje u maksimalnom iznosu do 18.600,00 KM. Grant podrška po jednom odabranom korisniku predviđena je u maksimalnom iznosu do 15.000,00 KM, a iznos od 3.600,00 KM predviđen je za finansiranje isplate minimalne mjesečne neto plaće za prvih šest mjeseci rada i dio troškova svih zakonom propisanih poreza i doprinosa na neto plaću, te ostalih naknada za zaposlenog radnika u ukupnom iznosu od 600,00 KM za svakog odabranog korisnika. Kada je u pitanju realizacija ovog programa, bitno je napomenuti da je, u konačnici, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo, na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo o dodjeli poticajnih grant sredstava na osnovu Javnog poziva za podnošenje prijave za program “Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata”, broj: 02-04-41477-29/21 od 18.11.2021. godine i Odluke o izmjenama ove Odluke, broj: 02-04-46258-2/21 od 15.12.2021. godine, zaključilo ugovore sa ukupno 34 poslovna subjekta u stopostotnom vlasništvu odabranih korisnika poticajnih sredstava koji su do dana 24.12.2021. godine dostavili Ministarstvu privrede KS dokumentaciju potrebnu za zaključenje ovih ugovora. Ukupan iznos dodijeljenih sredstava po ovom programu je: 612.711,00 KM.

Pored prednje navedenog pojedinačnog programa, a vezano za kategoriju mladih osoba, u Godišnjem planu uvršten je i program: “Edukacija mladih za obrtnička-zanatska zanimanja i zapošljavanje”. Namjena dodjele poticajnih sredstava kroz ovaj pojedinačni program je da se za ukupno 20 mladih osoba (od 18 do 35 godina starosti) neposredno osigura usvajanje ključnih vještina i kompetencija u obrtničkim zanimanjima, te će se na taj način osigurati kvalitetni-obučeni kadrovi koji mogu potaknuti zapošljavanje na neodređeno vrijeme ili za otvaranje vlastitog obrta. Sredstva poticaja za zapošljavanje nezaposlenih osoba mogu koristiti obrtnici koji će zaposliti osobe sa prebivalištem na području Kantona Sarajevo na neodređeno ili određeno vrijeme od najmanje dvanaest mjeseci. Ukupna raspoloživa poticajna sredstva za ovaj program iznose: 190.000,00 KM. Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo je po ovom programu, a na osnovu odnosne Odluke Vlade Kantona Sarajevo, zaključilo ukupno 2 ugovora sa odabranim korisnicima u ukupnom iznosu od 12.800,00 KM, što je rezultiralo sa dva nova radna mjesta.

Također je bitno napomenuti - da iako su ova dva pojedinačna programa iz Godišnjeg plana isključivo vezana za kategoriju mladih osoba, i unutar ostalih pojedinačnih programa u Godišnjem planu omogućen je sistem pružanja poticaja i poslovnim subjektima čiju vlasničku strukturu čine i mladi

ljudi. Ukupan iznos poticajnih sredstava predviđen Godišnjim planom je: 8.490.000,00 KM, a ukupna realizacija po ovom Godišnjem planu u 2021. godini iznosi 7.339.173,16 KM, odnosno 86,44%, što je do sada najveći stepen realizacije po programima poticaja razvoja male privrede u Kantonu Sarajevo.

Informacija o implementaciji poticajnih sredstava za 2020. godinu

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo u Budžetu Kantona Sarajevo za 2020. godinu nema izdvojenu zasebnu poziciju koja je namijenjena implementaciji Akcionog plana Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period od 2019-2023. godine, međutim u Budžetu KS za 2020. godinu, na razdjelu Ministarstva privrede, na poziciji "Tekući transfer KC Skenderija, ZOI 84, KAP, podsticaj razvoju male privrede, zapošljavanje mladih, podrška razvoju IT industrije i ostali transferi iz oblasti industrije" - ekonomski kod: 614300, subanalitika: IAN055, funkcija: 047F, za programe zapošljavanja mladih planiran je iznos od 2.000.000,00 KM.

Kada su u pitanju aktivnosti koje se odnose na kategoriju mladih ljudi, a koja je kategorija utvrđena članom 4. tačka 1. i članom 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), Ministarstvo privrede KS je, u okviru svojih nadležnosti, izradilo i realiziralo Godišnji plan provođenja Programa razvoja male privrede za 2020. godinu, kojeg je usvojila Vlada Kantona Sarajevo na 47. vanrednoj sjednici održanoj 06.08.2020. godine Odlukom, broj: 02-04-29129-6/20 od 06.08.2020. godine (u daljnjem tekstu: Godišnji plan). Prilikom izrade Godišnjeg plana, Ministarstvo privrede KS je primijenilo odredbe člana 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), te je u skladu s potrebama, u pojedinačnom programu: „Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata“; proširilo definiciju starosne dobi mladih iz člana 4. istog Zakona do navršenih 35 godina starosti. Zapošljavanje mladih, kao jedne od ugroženih grupa na tržištu rada, osnovni je razlog zašto je Ministarstvo privrede KS u okviru svoje nadležnosti usmjerilo dio svojih aktivnosti na povećanje zapošljavanja ove populacije kroz samozapošljavanje, koje predstavlja način da mladi iskoriste vještine i znanja koja već posjeduju kako bi odgovorili na potrebe tržišta. Na ovaj način, mladi pokretanjem vlastitih preduzeća mogu doprinijeti razvoju vlastite lokalne zajednice.

Namjena dodjele poticajnih sredstava kroz pojedinačni program: "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata" je probuditi preduzetnički duh među mladim ljudima, motivisati kreativne mlade pojedince s inovativnim i provedivim poslovnim idejama za pokretanje vlastitog biznisa i jačanje preduzetničke kompetencije mladih osoba u Kantonu Sarajevo. Ovim pojedinačnim programom predviđeno je da se za cca. 70 mladih nezaposlenih osoba pruža podrška i finansijski poticaj za pokretanje start up poslovnog subjekta u skladu sa prihvaćenim biznis planom usklađenim sa ekonomskim standardima i smanjenje nezaposlenosti ove kategorije stanovništva. Za provođenje aktivnosti po programu: "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata predviđeno je 1.300.000,00 KM budžetskih sredstava iz Budžeta KS za 2020. godinu. Ovim programom predviđena je poticajna grant podrška po odabranom korisniku koja se u ovisnosti od ocjene prihvaćenog biznis plana dodjeljuje u maksimalnom iznosu do 18.600,00 KM. Grant podrška po jednom odabranom korisniku predviđena je u maksimalnom iznosu do 15.000,00 KM, a iznos od 3.600,00 KM predviđen je za finansiranje isplate minimalne mjesečne neto plaće za prvih šest mjeseci rada i dio troškova svih zakonom propisanih poreza i doprinosa na neto plaću, te ostalih naknada za zaposlenog radnika u ukupnom iznosu od 600,00 KM za svakog odabranog korisnika. Kada je u pitanju realizacija ovog programa, bitno je napomenuti da je, u konačnici, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo, na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-40806-11/20 od 22.10.2020. godine, zaključilo ugovore sa ukupno 23 poslovna subjekta u stopostotnom vlasništvu odabranih korisnika poticajnih sredstava koji su do dana 20.12.2020. godine dostavili Ministarstvu privrede KS dokumentaciju potrebnu za zaključenje ovih ugovora. Ukupan iznos dodijeljenih sredstava po ovom programu je: 411.497,00 KM.

Pored prednje navedenog pojedinačnog programa, a vezano za kategoriju mladih osoba, u Godišnjem planu uvršten je i program: "Edukacija mladih za obrtnička-zanatska zanimanja i zapošljavanje".

Namjena dodjele poticajnih sredstava kroz ovaj pojedinačni program je da se za ukupno 20 mladih osoba (od 18 do 35 godina starosti) neposredno osigura usvajanje ključnih vještina i kompetencija u obrtničkim zanimanjima, te će se na taj način osigurati kvalitetni-obučeni kadrovi koji mogu potaknuti zapošljavanje na neodređeno vrijeme ili za otvaranje vlastitog obrta. Sredstva poticaja za zapošljavanje nezaposlenih osoba mogu koristiti obrtnici koji će zaposliti osobe sa prebivalištem na području Kantona Sarajevo na neodređeno ili određeno vrijeme od najmanje dvanaest mjeseci. Ukupna raspoloživa poticajna sredstva za ovaj program iznose: 200.000,00 KM. Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo je po ovom programu, a na osnovu odnosne Odluke Vlade Kantona Sarajevo, zaključilo ukupno 15 ugovora sa odabranim korisnicima u ukupnom iznosu od 151.800,00 KM, što je rezultiralo sa 19 novih radnih mjesta.

Također je bitno napomenuti - da iako su ova dva pojedinačna programa iz Godišnjeg plana isključivo vezana za kategoriju mladih osoba, i unutar ostalih pojedinačnih programa u Godišnjem planu omogućen je sistem pružanja poticaja i poslovnim subjektima čiju vlasničku strukturu čine i mladi ljudi. Ukupan iznos poticajnih sredstava predviđen Godišnjim planom je: 6.280.000,00 KM, a ukupna realizacija po ovom Godišnjem planu u 2020. godini iznosi 2.550.974,51 KM.

Informacija o implementaciji poticajnih sredstava za 2019. godinu

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo nema izdvojenu zasebnu poziciju u Budžetu Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 6/19) koja je namijenjena implementaciji Akcionog plana Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period od 2019-2023. godine, međutim u Budžetu Kantona Sarajevo – Ministarstva privrede za 2019. godinu na poziciji “Projekti zapošljavanja mladih u Kantonu Sarajevo” (ekonomski kod 614300) planiran je iznos od 2.000.000,00 KM, od kojih je realizovano ukupno: 738.476,39 KM. Kada su u pitanju aktivnosti koje se odnose na kategoriju mladih ljudi, a koja je kategorija utvrđena članom 4. tačka 1. i članom 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo je u okviru svojih nadležnosti propisanih članom 12. Zakona o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 2/12, 41/12 i 8/15) učestvovalo u izradi i realizaciji Godišnjeg plana provođenja Programa zapošljavanja mladih u Kantonu Sarajevo za 2019. godinu, kojeg je usvojila Vlada Kantona Sarajevo na 17. sjednici održanoj dana 25.04.2019. godine, Zaključkom, broj: 02-05-18393-24/19 od 25.04.2019. godine (u daljem tekstu: Godišnji plan). Prilikom izrade Godišnjeg plana, Ministarstvo privrede je primijenilo odredbe člana 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), te je u skladu s potrebama, u programu: „Podrška mladim osobama za pokretanje biznisa 'START UP'“; proširilo definiciju starosne dobi mladih iz člana 4. istog Zakona do navršениh 35 godina starosti. Zapošljavanje mladih, kao jedne od ugroženih grupa na tržištu rada, osnovni je razlog zašto je Ministarstvo privrede u okviru svoje nadležnosti usmjerilo dio svojih aktivnosti na povećanje zapošljavanja ove populacije kroz samozapošljavanje, koje predstavlja način da mladi iskoriste vještine i znanja koja već posjeduju kako bi odgovorili na potrebe tržišta. Na ovaj način, mladi pokretanjem vlastitih preduzeća mogu doprinijeti razvoju vlastite lokalne zajednice.

Osnovni ciljevi Godišnjeg plana su povećanje zaposlenosti mladih osoba u Kantonu Sarajevo, a postižu se putem poboljšanja poslovnog okruženja koje omogućava:

- Zapošljavanje mladih osoba u dobi od 18-35 godina sa područja Kantona Sarajevo koje traže zaposlenje, imaju afinitet za preduzetništvo, koje razvijaju sopstvene poslovne ideje i unaprjeđuju svoja znanja i vještine;
- nakon provođenja odgovarajućeg programa, mlade osobe su osposobljene da kreiraju i razvijaju preduzetničke vještine i započnu vlasiti biznis; da olakšamo stvaranje i rast malih i srednjih preduzeća i time povećamo zaposlenost;
- da podržimo razvoj obrazovnog sistema, kako bi bolje zadovoljio potrebe tržišta rada;
- da svojim programima utječemo na smanjenje biznis barijera; i

- da preduzetnicima početnicima obezbijedimo lakši pristup finansijskom kapitalu za pokretanje preduzeća i utječemo na jačanje institucionalne podrške.

U Budžetu Kantona Sarajevo za 2019. godinu („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 6/19), Ministarstvo privrede na poziciji “Projekti zapošljavanja mladih u Kantonu Sarajevo” (ekonomski kod 614 300) planiran je iznos od 2.000.000,00 KM. U skladu sa planiranim sredstvima za ovu namjenu i osnovnim ciljem definisanim kao zapošljavanje mladih u Kantonu Sarajevo, Ministarstvo je utvrdilo operativni program zapošljavanja mladih u Kantonu Sarajevo za 2019. godinu, kojim su bile definisane poticajne mjere i aktivnosti kojima se uređuje način njihovog provođenja radi ostvarivanja ciljeva. U okviru Operativnog programa trebale su se provesti sljedeće aktivnosti:

- a) Subvencija troškova za zapošljavanje mladih i razvoj vještina potrebnih za obrtnička-zanatska zanimanja;
- b) Podrška mladim osobama za pokretanje biznisa „START UP“;
- c) Podrška zapošljavanja mladih putem Turističke zajednice Kantona Sarajevo.

Od planiranih 2.000.000,00 KM, u 2019. godini je realizovano ukupno 738.476,39 KM. Na program: „Subvencija troškova za zapošljavanje mladih i razvoj vještina potrebnih za obrtnička-zanatska zanimanja“ utrošeno je 155.400,00 KM. Za program: „Podrška mladim osobama za pokretanje biznisa 'START UP'“, utrošeno je ukupno 583.076,39 KM, odnosno zaključeni su ugovori sa ukupno 41 korisnikom, dok program: „Podrška zapošljavanja mladih putem Turističke zajednice Kantona Sarajevo“ nije realizovan u 2019. godini.

Program: „Subvencija troškova za zapošljavanje mladih i razvoj vještina potrebnih za obrtnička-zanatska zanimanja“ za cilj je imao zapošljavanje mladih osoba u obrtničkim radnjama uz subvencioniranje troškova zapošljavanja putem Ministarstva privrede Kantona Sarajevo. Prihvatljivi korisnici bile su obrtničke radnje koje podnesu aplikaciju, dostave svu traženu dokumentaciju i koje u roku od 6 mjeseci mogu omogućiti praktično iskustvo i vještine rada za novozaposlenog radnika, sa obavezom da novozaposlenog radnika o svom trošku zadrže u radnom odnosu još najmanje 6 mjeseci. Prihvatljiva aktivnost je bila zaposlenje mladih osoba starosti od 18 do 30 godina i izvođenje praktičnog programa interne obuke i vježbi za obavljanje poslova u obrtničkoj radnji u skladu sa registrovanom djelatnošću. Javni poziv za ovaj program, bio je objavljen na web stranicama Ministarstva privrede i Obrtničke komore Kantona Sarajevo. Program: Podrška zapošljavanja mladih putem Turističke zajednice Kantona Sarajevo nije proveden u ovoj godini.

Pored usvajanja Godišnjeg plana provođenja Programa zapošljavanja mladih u Kantonu Sarajevo za 2019. godinu, Ministarstvo privrede je učestvovalo u izradi i realizaciji Godišnjeg plana provođenja Programa razvoja male privrede za 2019. godinu, kojeg je Vlada Kantona Sarajevo usvojila Zaključkom, broj: 02-05-18393-25/19 od 25.04.2019. godine. Istim Godišnjim planom bila je predviđena realizacija sredstava u iznosu od 4.400.000,00 KM sa pozicije u Budžetu Kantona Sarajevo za 2019. godinu („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 6/19) – „Podsticaj razvoju male privrede – grant sredstva“. Iako Program razvoja male privrede za 2019. godinu nije isključivo vezan za kategoriju mladih ljudi, kao što je to slučaj sa Programom zapošljavanja mladih u Kantonu Sarajevo za 2019. godinu, i unutar Programa razvoja male privrede omogućen je sistem pružanja podsticaja i mladim ljudima. Ovo je omogućeno sljedećim programima predviđenim Programom utroška sredstava:

- a) Program: „Poticaj novoosnovanim – start up subjektima male privrede“ (ukupan iznos odobrenih sredstava po ovom programu je: 89.679,73 KM, dok je planirani iznos bio 200.000,00 KM);
- b) Program: „Poticaj razvoja ženskog preduzetništva“ (ukupan iznos odobrenih sredstava po ovom programu je: 114.763,74 KM, dok je planirani iznos bio 150.000,00 KM);
- c) Program: „Pružanje stručne i savjetodavne pomoći za subjekte male privrede“ (ukupan iznos odobrenih sredstava po ovom programu je: 253.064,00 KM, dok je planirani iznos bio 250.000,00 KM);

- d) Program: „Poticaj za unaprjeđenje IT preduzetništva u svrhu novih zapošljavanja“ (ukupan iznos odobrenih sredstava po ovom programu je: 299.455,80 KM, dok je planirani iznos bio 300.000,00 KM).

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. a/a

Broj:07-04-04-3870/23
Sarajevo, 09.02.2023. godine

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za nauku, visoko
obrazovanje i mlade
- ovdje-

Predmet: Odgovor
Veza: Vaš akt, broj: 27-04-04-1041/23 od 13.01.2023. godine

Vežano za Vaš akt, broj gornji od 13.01.2023. godine, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo se izjašnjava, kako slijedi:

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo u Budžetu Kantona Sarajevo za 2022. godinu nema izdvojenu zasebnu poziciju koja je namijenjena implementaciji Akcionog plana Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period od 2019.-2023. godine. Na osnovu Zaključka Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-33199-2/22 od 01.09.2022. godine, kojim je utvrđen prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Javne ustanove "Centar za napredne tehnologije u Sarajevu" (u daljnjem tekstu: Javna ustanova) Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo ocijenilo je potrebnim kreiranje Centra za razvoj poduzetništva kojom se pruža kontinuirana sistemska podrška malim i srednjim preduzećima na području Kantona Sarajevo. Osnivanjem Centra za razvoj poduzetništva pružit će se sistemska podrška kreativnim, hrabrim i inovativnim mladim osnivačima/vlasnicima poslovnih subjekata da ostvare svoje poslovne ideje uz mogućnost sticanja relevantnog iskustva u osnivanju i vođenju vlastitog biznisa. Neki od ključnih sadržaja Centra za razvoj poduzetništva će uključivati razvijanje partnerskog odnosa i saradnje sa poslovnim subjektima u Kantonu Sarajevo, kao i usku saradnju sa start-up poslovnim subjektima i praćenje njihove razvojne potrebe.

U skladu sa članom 12. Zakona o poticaju razvoja male privrede ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 29/15), a prema usvojenom Godišnjem planu kojeg je usvojila Vlada Kantona Sarajevo na 82. redovnoj sjednici održanoj 09.06.2022. godine Odlukom, broj: 02-04-23327-37/22 od 09.06.2022. godine (u daljnjem tekstu: Godišnji plan) planirano je provođenje poticajnih mjera i aktivnosti radi ostvarivanja ciljeva razvoja male privrede, sa prioritetom podrške formiranju novih subjekata i zapošljavanju sa posebnim fokusom na mlade u okviru sprovedbe sljedećih programa: "Poticaj za razvoj poduzetništva mladih", "Poticaj za unapređenje IT preduzetništva", "Poticaj za unapređenje preduzetništva u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije", "Poticaj projektima promocije obrtništva".

Prema programu "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata" koji za cilj ima podstaći kreativne mlade pojedince s inovativnim i provedivim poslovnim idejama za pokretanje vlastitog biznisa u Budžetu Kantona Sarajevo za 2022. godinu, na razdjelu Ministarstva privrede, na poziciji "Podsticaj razvoju male privrede" - ekonomski kod: 614500, subanalitika: IAP005, funkcija: 047F od ukupnog iznosa, za mlade planirano je 1.000.000,00 KM budžetskih sredstava.

Kada su u pitanju aktivnosti koje se odnose na kategoriju mladih ljudi, a koja je kategorija utvrđena članom 4. tačka 1. i članom 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), Ministarstvo privrede KS je, u okviru svojih nadležnosti, izradilo i realiziralo Godišnji plan provođenja Programa razvoja male privrede za 2022. godinu. Također, potrebno je napomenuti da je Godišnji plan, u dijelu koji se odnosi na davanje podrške za povećanje zapošljavanja i poduzetništvo mladih, usklađen sa Zakonom o mladima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 36/10) (u daljnjem tekstu: Zakon o

mladima) i Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina (u daljnjem tekstu: Strategija prema mladima).

U skladu sa članom 12. tačka h) Zakona i čl. 4., 16., 25. i 42. Zakona o mladima i na osnovu Strategije prema mladima, pravo na korištenje bespovratnih sredstava imaju nezaposlena punoljetna fizička lica koja pripadaju kategoriji mladih ljudi u skladu sa čl. 4. i 42. Zakona o mladima (18-35 godina u trenutku objavljivanja javnog poziva), a koja imaju kvalitetnu poslovnu ideju za samozapošljavanje i samostalni početak biznisa razrađenu kroz biznis plan urađen prema ekonomskim standardima.

Namjena programa je probuditi preduzetnički duh među mladim ljudima, motivisati kreativne mlade pojedince s inovativnim poslovnim idejama za pokretanje vlastitog biznisa i jačanje preduzetničke kompetencije mladih osoba u Kantonu Sarajevo. Programom se za cca. 50 mladih nezaposlenih osoba pruža podrška i finansijski poticaj za pokretanje i vođenje vlastitog start up poslovnog subjekta u skladu sa prihvaćenim biznis planom koji je usklađen sa standardima, te se na taj način utiče na smanjenje nezaposlenosti ove kategorije stanovništva.

Za provođenje aktivnosti po Programu: "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata na području KS" predviđeno je 1.000.000,00 KM budžetskih sredstava. Ovim programom predviđena je poticajna grant podrška po odabranom korisniku koja se u ovisnosti od ocjene prihvaćenog biznis plana, dodjeljuju u maksimalnom iznosu do 21.600,00 KM. Grant podrška po jednom odabranom korisniku predviđena je u maksimalnom iznosu do 18.000,00 KM, a iznos od 3.600,00 KM predviđen je za finansiranje isplate minimalne mjesečne neto plaće za prvih 6 (šest) mjeseci rada i dio troškova svih zakonom propisanih poreza i doprinosa na neto plaću, te ostalih naknada za zaposlenog radnika u ukupnom iznosu od 600,00 KM za svakog odabranog korisnika.

Prilikom izrade Godišnjeg plana, Ministarstvo privrede KS je primijenilo odredbe člana 42. Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10), te je u skladu s potrebama, u pojedinačnom programu: "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata"; proširilo definiciju starosne dobi mladih iz člana 4. istog Zakona do navršenih 35 godina starosti. Zapošljavanje mladih, kao jedne od ugroženih grupa na tržištu rada, osnovni je razlog zašto je Ministarstvo privrede KS u okviru svoje nadležnosti usmjerilo dio svojih aktivnosti na povećanje zapošljavanja ove populacije kroz samozapošljavanje, koje predstavlja način da mladi iskoriste vještine i znanja koja već posjeduju kako bi odgovorili na potrebe tržišta. Na ovaj način, mladi pokretanjem vlastitih preduzeća mogu doprinijeti razvoju vlastite lokalne zajednice. Kada je u pitanju realizacija ovog programa, bitno je napomenuti da je, u konačnici, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo, na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo o dodjeli poticajnih grant sredstava na osnovu Javnog poziva za podnošenje prijava za program "Podrška mladima za pokretanje start up poslovnih subjekata", broj: 02-04-34240-8/22 od 08.09.2022. godine i Odluke o izmjenama ove Odluke, broj: 07-04-11-25721-15/22 od 08.12.2022. godine, zaključilo ugovore sa ukupno 42 poslovna subjekta u stopostotnom vlasništvu odabranih korisnika poticajnih sredstava koji su do dana 20.12.2022. godine dostavili Ministarstvu privrede KS dokumentaciju potrebnu za zaključenje ovih ugovora. Ukupan iznos dodijeljenih sredstava po ovom programu je: 894.707,28 KM.

Pored prednje navedenog pojedinačnog programa, a vezano za kategoriju mladih osoba, u Godišnjem planu uvršten je i program: "Poticaj za unaprjeđenje IT preduzetništva u svrhu zapošljavanja". Godišnjim planom za 2022. godinu za ovu namjenu predviđen je ukupan iznos od 1.000.000,00 KM. Sredstva su namijenjena za subvencioniranje troškova unaprjeđenja, razvijanja i jačanja IT preduzetništva. Poticaj za unaprjeđenje IT preduzetništva je namijenjen IT kompanijama koje treba da izvrše provođenje programa interne obuke za grupe polaznika (3 do 20 osoba), prilagođavanje radu u IT kompaniji i osposobljavanju iz oblasti rada savremene IT kompanije. Programom/projektom u IT kompanijama se omogućava poboljšanje kvaliteta znanja i upotrebe savremene informacijske tehnologije sa krajnjim ciljem da se u kompanijama koje provedu program obuke izvrši zapošljavanje određenog broja mladih (koji se bave djelatnostima baziranim na znanju i savremenim informacionim tehnologijama) ili drugih nezaposlenih osoba koje su u skladu sa zahtjevima IT kompanija ispunili preduvjete za pohađanje i uspješno završili predmetne obuke. Na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo o dodjeli poticajnih grant sredstava na osnovu Javnog poziva za podnošenje prijava za program "Poticaj za unaprjeđenje IT preduzetništva u svrhu zapošljavanja", broj: 07-11-27886/22 od 18.07.2022. godine, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo zaključilo ugovore sa ukupno 8 poslovnih subjekata. Ukupan iznos dodijeljenih sredstava po ovom programu je: 557.132,66 KM sa preko 50 novozaposlenih osoba.

Još jedan od programa koji pruža podršku mladima prema Godišnjem planu za 2022. godinu je "Poticaj za unaprjeđenje preduzetništva u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije". Ovaj program omogućava poboljšanje kvaliteta znanja i vještina potencijalnih novih zaposlenika u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije, sa krajnjim ciljem da se u tim poslovnim subjektima

koje provedu program obuke određenog broja mladih ili drugih nezaposlenih osoba izvrši zapošljavanje na minimalno godinu dana uz uslov da su navedeni subjekti ispunili predušlove za pohadanje i uspješno završili predmetne obuke. Ukupna raspoloživa poticajna sredstva za ovaj program iznose: 200.000,00 KM. Namjena odobrenih sredstava je da izvozno orijentisani subjekt nakon provedenog programa interne obuke i osposobljavanja kreira platformu za zapošljavanje polaznika obuke u skladu sa odobrenim poticajnim sredstvima. Za realizaciju navedenog programa prema Odluci Vlade Kantona Sarajevo o dodjeli poticajnih grant sredstava na osnovu Javnog poziva za podnošenje prijava za program "Poticaj za unaprjeđenje preduzetništva u domenu pružanja administrativnih usluga dominantno izvozne orijentacije", broj: 02-04-44837-28/22 od 03.11.2022. godine po osnovu projekta "eMp Akademija" kroz obuku mladih u segmentu digitalnog marketinga planirano je zapošljavanje 10 mladih osoba. Za realizaciju ovog programa u 2022. godini dodjeljenja su sredstva u iznosu: 52.265,46 KM.

Također je bitno napomenuti da iako su ova tri pojedinačna programa iz Godišnjeg plana isključivo vezana za kategoriju mladih osoba i po ostalim pojedinačnim programima u Godišnjem planu omogućen je sistem pružanja poticaja poslovnim subjektima čiju vlasničku strukturu čine mladi ljudi. Na osnovu Uredbe o dodjeli poticajnih sredstava za finansiranje/sufinansiranje projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/22), a u skladu sa Programom utroška sredstava za finansiranje/sufinansiranje projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo za 2022. godinu, broj: 02-04-42289-1/22 od 11.10.2022. godine, mlade osobe koje samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost kao osnovnu djelatnost u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo imali su priliku ostvariti pravo na dodjelu poticajnih sredstava po osnovu Javnog poziva za dostavljanje prijave za finansiranje/sufinansiranje projekata u cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata u Kantonu Sarajevo za 2022. godinu, broj: 07-04-15-42151-2/22 od 14.10.2022. godine.

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo je i u prethodnim godinama perioda važenja Strategije prema mladima KS za period 2019.-2023. godine provodilo mjere u skladu sa Zakonom o poticaju razvoja male privrede Kantona Sarajevo koje su komplementarne sa članom. 3., 16., 25. i 42. Zakona o mladima, odnosno koje doprinose realizaciji strateških ciljeva, mjera i aktivnosti koje su utvrđene u Strategiji prema mladima KS. Opredijeljenje da će se tako nastaviti i u narednom periodu potvrđeno je Odlukom Vlade Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 30/20) kojom je usvojen Program razvoja male privrede za period 2020.-2023. godina. Ovaj Program, Ministarstvo je pripremilo u skladu sa Zakonom o poticaju razvoja male privrede („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 29/15) i pravilima struke, a temeljem analize privrednih kretanja sa projekcijom njihovog poboljšanja u potrebnim i mogućim segmentima. Programom razvoja male privrede za period 2020.-2023. godina su utvrđene smjernice razvoja, poticajne mjere, aktivnosti provođenja, izvori sredstava, metodologija i evaluacija provođenja pojedinih mjera, a u skladu sa Zakonom, za provedbu ciljeva ovog Programa Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo za svaku odnosnu godinu priprema Godišnji plan s razrađenim pojedinačnim programima, aktivnostima, kriterijima za dodjelu poticaja, rokovima izvršenja i planiranim iznosima sredstava u budžetu.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. a/a

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-122, Fax: + 387 (0) 33 562-226
Web: <http://mp.ks.gov.ba>, E-mail: mp@mp.ks.gov.ba

143

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Internal Affairs
Police department

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

1-5 -01- 2024

Broj: 02/1-3- 6 /24
Datum: 10.01.2024. godine

27	04	Redni broj 53898	Broj priloga 2-10
----	----	---------------------	----------------------

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE I MLADE
Ul. Reisa Džemaludina Čauševića
SARAJEVO

123

PREDMET: Informacija o realizovanim aktivnostima Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo za 2023. godinu, a u vezi implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo 2019.-2023. godine, odgovor, *d o s t a v l j a m o*.

VEZA: Vaš akt broj 27-04-04-53898-2/23 od 28.12.2023. godine.

U vezi akta, broj i datum gornji, obavještavamo vas da Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, nije izradila poseban akcioni plan nakon usvajanja Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019-2023. godina, a koje se odnose na oblast Sigurnosti mladih, ali je postupala po Akcionom planu za sprovođenje Strategije Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, čiji ciljevi se preklapaju sa ciljevima predmetne Strategije.

Uprava policije je preduzimanjem konkretnih aktivnosti iz Strategije Uprave policije i to kroz Strateški program 1.1. Inoviranje strateških pristupa policije u neposrednoj prevenciji kriminaliteta, narušavanja javnog reda i mira i smanjenja viktimizacije, učestvuje u izradi i implementiranju Plana prevencije maloljetničkog prijestupništva te akcionom planu za prevenciju maloljetničkog prijestupništva i rad s maloljetnicima u kontaktu sa pravosudnim sistemom u Kantonu Sarajevo. Isto tako, kroz Strateške programe 2.3 Provođenje javnih kampanja radi povećanja sigurnosti učesnika u saobraćaju, 3.1 Potpuna implementacija strateške orijentacije rad policije u zajednici, 3.2 Inoviranje mehanizama komunikacije sa zajednicom i predstavljanje rada Uprave policije i Strateški program 3.4 Dizajniranje i implementacija zajedničkih projekata preventivnog karaktera s organizacijama civilnog društva, Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je planirala i implementirala edukacije u osnovnim i srednjim školama na temu sigurnosti u saobraćaju i saobraćajnoj kulturi, kontinuirano održava i unaprijeđuje rad policajaca u zajednici sa vladinim i nevladinim organizacijama, implementira planove o edukativnim radionicama u saradnji sa Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, organizuje i sprovodi specijalističku obuku policijskih službenika iz oblasti rada policije u zajednici, planira i implementira javne kampanje u cilju podizanja svijesti građana na teme sigurnosti u saobraćaju, zloupotrebe droga, rodno zasnovanog nasilja i sl, planira i implementira projekte u saradnji sa organizacijama civilnog

društva u cilju prevencije i suzbijanja svih oblika društveno neprihvatljivog ponašanja na području Kantona Sarajevo.

Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo kroz svoje strateško opredjeljenje i planski rad provodi više aktivnosti koji se odnose na preventivni rad sa djecom i maloljetnicima u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo, policijski službenici vrše planski, redovne obilaske škola, obavljaju razgovore sa menadžmentom škola, te prisustvuju multisektorskim sastancima sa roditeljima i drugim subjektima u cilju unapređenja povjerenja djece i mladih, roditelja i škole u policiju, rješavanja nastalih problema, a sve u cilju preventivnog djelovanja i sprječavanja krivičnih djela od strane djece. Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo poseban fokus je stavila na prevenciju i preventivan rad sa djecom, te svoje aktivnosti poduzima putem Odjeljenja za prevenciju maloljetničkog prijestupništva, nasilja u porodici i rad policije u zajednici, u Uredu policijskog komesara, Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, koje koordinira i usmjerava preventivne aktivnosti policijskih službenika na terenu, kao i putem drugih organizacionih jedinica Uprave policije, posebno policajaca u zajednici mjesno nadležnih policijskih stanica.

Policijski službenici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo kontinuirano preduzimaju brojne aktivnosti u cilju uspostavljanja što bolje saradnje sa raznim udruženjima građana i nevladinim organizacijama. Osim saradnje sa državnim institucijama, nevladinim organizacijama, mjesnim zajednicama, školama, preduzećima i drugim institucijama, policajci u zajednici su svakodnevno na terenu kroz proaktivno prisustvo i lične kontakte sa građanima, socijalnim radnicima, pedagogima, direktorima i drugim osobljem javnih ustanova i mjesnih zajednica, posebnu pažnju i poseban fokus usmjerili na djecu i mlade.

Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, u svom budžetu nema zasebnu stavku koja se odnosi na aktivnosti koje se tiču implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo.

U prilogu ovog akta dostavljamo vam Informaciju sačinjenu u vezi aktivnosti koje su preduzete od strane policijskih službenika Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, a koje se tiču strateških ciljeva definisanih Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina uz napomenu da Akcioni plan predmetne Strategije za vremenski period 2021-2023. godina nije dostavljen Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo.

S poštovanjem,

PRILOG: - Kao u tekstu.

INFORMACIJA

Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je u skladu sa Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina, i obavezama svih kantonalnih institucija usmjerenih na sigurnost mladih i djece koje proizilaze iz iste, u cilju prevencije društveno štetnih ponašanja, ostvarivanja partnerstva sa institucijama (škole, javne ustanove i dr.), udruženjima građana, nevladinim organizacijama, lokalnim zajednicama i dr., Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, sistematizovala i Odjeljenje za prevenciju maloljetničkog prijestupništva, nasilja u porodici i rad policije u zajednici, u Uredu policijskog komesara, koji su kroz planiranje i koordinaciju sa policajcima u zajednici preduzimali aktivnosti koje su planirane i definisane Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina i to:

„Cilj 1: Mladi prepoznaju neprihvatljive oblike ponašanja.

Željeni rezultati: Mladi su upoznati sa informacijama o posljedicama činjenja krivičnih djela , mladi upoznati sa posljedicama internet nasilja, mladi upoznati sa posljedicama vršnjačkog nasilja, mladi češće prijavljuju krivična djela i nasilje u njihovom okruženju, smanjen broj slučajeva međuvršnjačkog nasilja“.

„Cilj 2: Mladi poštuju saobraćajne propise i odgovorno se ponašaju u saobraćaju

Željeni rezultati: Smanjen broj saobraćajnih nezgoda koje su izazvali mladi, smanjeno je konzumiranje alkohola i psihoaktivnih supstanci mladih učesnika u saobraćaju“.

U okviru aktivnosti policijskih službenika Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, poseban značaj u radu je posvećen djeci i mladima i tokom 2023. godine a posebni segmenti djelovanja bili su posvećeni implementaciji Strategije prema mladima 2019-2023. godina, u cilju poboljšanja kvaliteta života mladih, uvažavajući njihove interese, njihove potrebe i probleme sa kojima se susreću.

Odjeljenje za prevenciju maloljetničkog prijestupništva, nasilja u porodici i rad policije u zajednici zajedno sa policajcima u zajednici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, je u vremenskom periodu **od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine** strukturalno povezal rad policije u zajednici sa problematikom djece i mladih u kontaktu sa zakonom, preduzimajući niz različitih aktivnosti koji se odnose na implementaciju Strategije prema mladima 2019-2023. godina.

Aktivnosti policijskih službenika Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, u oblasti koje su proizašle iz obaveze u postupanju po Strategiji prema mladima Kantona Sarajevo, najveći fokus stavljaju na preventivni rad gdje Uprava policije nastoji da putem svojih raspoloživih mehanizama i resursa doprinese unapređenju i stvaranju povoljnog sigurnosnog ambijenta u društvu za sve njegove članove, a posebno za djecu i mlade kroz sljedeće aktivnosti:

- u toku 2023. godine, planirali i koordinirali te realizovali društveno odgovornu kampanju podizanja svijesti među učenicima srednjih škola u Kantonu Sarajevo pod nazivom „Oružje ne štiti, oružje ubija“, koja ima za cilj da informiše djecu i mlade o opasnostima i posljedicama koje uzrokuje upotreba vatrenog oružja. Kampanja je realizovana kroz prezentovanje osamnaest (18) edukativnih radionice pod nazivom “Oružje ne štiti, oružje ubija” za sedamstotinaipetnaest (715) učenika završnih razreda svih srednjih škola u Kantonu Sarajevo gdje su distribuirani promotivni materijali sa ključnim porukama kampanje dok su posteri sa primjerenim sadržajem postavljeni na vidljive dijelove škole. Isto tako, kampanja je objavljena i on-line na službenoj stranici MUP-a Kantona Sarajevo.

- kontinuirano provođenje edukacija za učenike završnih razreda srednjih škola u Kantonu Sarajevo, a koje se provode u skladu sa “Akcionim planom Kantona Sarajevo za provođenje strategije suprotstavljanja trgovini ljudima u BiH 2020. - 2023.” na temu „Borba protiv trgovine ljudima“. Ova vrsta aktivnosti ima značaja i kada je u pitanju Strategija prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina, te su dvadesettri (23) edukativne radionice na ovu temu održane za petstotinaisedamdesettri (573) učenika završnih razreda srednjih škola u Kantonu Sarajevo, kako bi ih se informisalo o trgovini ljudima i načinu kako da se zaštite.
- realizovali kampanju podizanje svijesti protiv upotrebe vatrenog oružja tokom novogodišnjih praznika u 2023. godini pod nazivom “Pucanj nije muzika, vatreno oružje nije muzički instrument”, koja je u sklopu projekta PILLAR koji Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH) realizuje u saradnji sa Koordinacionim odborom za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u BiH (SALW KO BiH) i policijskim agencijama u BiH, a ima za cilj podizanja svijesti građana o opasnostima koje predstavlja korištenje vatrenog oružja i da promoviše odgovorno vlasništvo nad oružjem kroz različit set aktivnosti.
- realizovali kampanju podizanje svijesti protiv zloupotrebe pirotehničkih sredstava tokom novogodišnjih praznika u 2023. godini kroz realizaciju četrdesetčetiri (44) edukativne radionice za 2702 učenika osnovnih škola u Kantonu Sarajevo i četiri (4) edukativne radionice za 815 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- kontinuirani rad na projektu „Projekat jačanja tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa u BiH“ provođenjem dvadesetčetiri (24) edukativne radionice s ciljem da se mladi upoznaju o posljedicama činjenja krivičnih djela i prekršaja za 797 učenika VI razreda osnovnih škola „Lopov uvijek bude otkriven“.
- U toku izvještajnog perioda, održano je stotinupedesetiosam (158) edukativnih radionice „Djeca u saobraćaju“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 8998 učenika prvih i drugih razreda osnovnih škola, a u skladu sa naloženim aktivnostima iz „Smjernica za poboljšanje stanja sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo“.
- U toku izvještajnog perioda, održano je sedamdesetisedam (77) edukativnih radionica na temu „Stop vršnjačkom nasilju“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 2997 učenika osnovnih škola u Kantonu Sarajevo i dvadesetijedna (21) edukativna radionica za 1007 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, održano je stotinuioosam (108) edukativnih radionica na temu „Cyberbullying“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 3951 učenika osnovnih škola u Kantonu Sarajevo i pet (5) edukativnih radionica za 260 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, održano je dvadesetiosam (28) edukativnih radionice na temu „Stop drogama“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 725 učenika osnovne škole u Kantonu Sarajevo i četrnaest (14) edukativnih radionica za 606 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, održane su četiri (4) edukativne radionice na temu „Prevenција zloupotrebe pirotehničkih sredstava“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 815 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, održano je jedanaest (11) edukativnih radionica na temu „Prevenција maloljetničkog prijestupništva-prava i obaveze“, u saradnji sa nastavnim osobljem za 703 učenika osnovnih škola u Kantonu Sarajevo i dvije (2) edukativne radionice za 220 učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo.

- U toku izvještajnog perioda, policajci u zajednici su realizovali dvije (2) edukativne radionice na temu „Policajac moj prijatelj“ u saradnji sa nastavnim osobljem za 145 učenika osnovne škole u Kantonu Sarajevo.
- U toku izvještajnog perioda, policajci u zajednici su izvršili posjetu više predškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo gdje su realizovali edukativne radionice na temu „Policajac moj prijatelj“ i “Dijete u saobraćaju” za oko 350 dječaka i djevojčica.
- U toku izvještajnog perioda, u službene prostorije policijske stanice Novi Grad organizovana i realizovana je posjete učenika osnovne škole kojom prilikom je održana edukativna radionica na temu “Policajac moj prijatelj” i “Dijete u saobraćaju” za 60 dječaka i djevojčica.

REKAPITULACIJA: Policijski službenici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo su u toku 2023. godine realizovali 539 različitih edukativnih radionica u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo sa ciljem sprovođenja aktivnosti i informisanja djece i mladih da prepoznaju neprihvatljive oblike ponašanja, kao i posljedice činjenja krivičnih djela i prekršaja te poštivanja saobraćajnih propisa i odgovornog ponašanja u saobraćaju.

- kontinuirano nastavljanje saradnje sa JU „Građevinsko-geodetska škola Sarajevo“, JU „Srednja mašinska škola“ na realizaciji projekta „Policija prijatelj škole“, gdje su realizovane edukativne radionice za učenike navedenih srednjih škola, od strane policijskih službenika Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo na teme „Nasilje putem informativno komunikacijska tehnologije“ i „Šta je to trgovina ljudima“.
- u skladu sa naloženim aktivnostima iz „Smjernica za poboljšanje stanja sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo“, a kroz rad Odjeljenja za prevenciju maloljetničkog prijestupništva, nasilja u porodici i rad policije u zajednici koje je planiralo, koordiniralo i učestvovalo u realizaciji preventivnih aktivnosti u saradnji sa predstavnicima Udruženja građana „Baby Steps“, u cilju povećanja sigurnosti djece kao i putnika u Kantonu Sarajevo, u sklopu projekta „Preventivne aktivnosti povećanja sigurnosti djece kao i putnika u Kantonu Sarajevo“. Realizirajući navedeni projekat policijski službenici Uprave policije su zajedno sa predstavnicima Udruženja “Baby steps”, održali više edukacija djece u osnovnoj školi “Grbavica I” te su sa policijskim službenicima Jedinice za saobraćaj, organizovane i realizovane ulične akcije preventivne kontrole korištenja autosjedalica na više lokacija u Kantonu Sarajevu. Akcije su bile informativno-preventivnog karaktera, te se informisanjem roditelja, usmeno i putem letaka, nastojalo pozitivno djelovati na povećanje broja djece koja (ispravno) koriste autosjedalice.
- kontinuirana saradnja sa JU Kantonalni centar za socijalni rad Kantona Sarajevo, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Kantonalnog Tužilaštva Kantona Sarajevo, predstavnicima akademske zajednice, različitih NVO, predstavnika osoba sa invaliditetom, predstavnika manjinskih grupa itd, kroz učestvovanje na okruglim stolovima, sastancima Koordinacionih tijela, te multisektorskih saradnji po pitanjima iz oblasti sigurnosti djece i mladih.
- Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, je kroz rad policajaca u zajednici učestvovala u manifestacijama „AUTO-SHOW“, koje su održane u organizaciji Auto Media Group a u sklopu akcije „Sigurnost na cestama u Bosni i Hercegovini“ koju sprovodi Svjetska automobilistička asocijacija (FIA) na osnovu Rezolucije Ujedinjenih nacija koju utvrđuje dokument UN-Dekada akcije za bezbjednost u saobraćaju. Policajci u zajednici su zajedno sa policijskim službenicima Jedinice za saobraćaj, postavljanjem info-pulta, ostvarili aktivno učešće te su kroz otvorenu komunikaciju, kontakte, saradnju i timski rad sa organizatorima, učesnicima manifestacije i građanima koji su bili prisutni kao posjetitelji, promovirali rad policije u zajednici, a u cilju stvaranja sigurnosti i jačanja povjerenja građana u rad policije.

- aktivno učestvovanje na manifestaciji „Kutak dječije radosti 2023“ u dvorani Skenderija, općina Centar Sarajevo, održanoj dana 23. i 24.09.2023. godine, jer radi o događaju od društvenog interesa zbog karaktera same manifestacije, koja je usmjerena na promociju porodičnih i društveno - korisnih vrijednosti, te je kao takva posvećena djeci, policijski službenici su imali izlagački prostor na kojem su predstavili posao i opremu policajaca, dijelili prigodne edukativne materijale, te edukovali djecu o saobraćajnoj sigurnosti.
- aktivno učestvovanje na manifestaciji „8. dječiji sajam“ u dvorani “Mirza Delibašić” Skenderija, općina Centar Sarajevo, koja je održana dana 11. i 12.11.2023. godine. Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, je imala izlagački prostor na kojem su policijski službenici predstavili posao i opremu policajaca, dijelili prigodne edukativne materijale, te edukovali djecu o saobraćajnoj sigurnosti.
- učestvovanje na predavanju na temu: „Briga o mentalnom zdravlju: kako prepoznati znakove suicidalnog ponašanja kod djece i mladih“ kao i „Svjedočenje nasilju kao oblik nasilja nad djecom” a koje je održano u Nadbiskupskom centru pastorala mladih Ivan Pavao II u Sarajevu.
- u izvještajnom periodu u više navrata su realizovane posjete djece iz predškolskih i drugih obrazovnih ustanova iz Kantona Sarajevo, Sektoru za policijsku podršku, policijskim upravama i Odjeljenju za prevenciju maloljetničkog prijestupništva, nasilje u porodici i rad policije u zajednici, kojom prilikom su istima upriličene prezentacija dijelova opreme kojom raspolažu policijski službenici kao i dio opreme i vozila Uprave policije MUP-a KS, te različite aktivnosti policijskih službenika Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo.
- policijski službenici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo prisustvuju i multisektorskim sastancima u skladu sa Pravilnikom o načinu i obliku provođenja odgojno - obrazovne podrške i stručnog tretmana (“Službene novine Kantona Sarajevo” broj 29/19) u cilju rješavanja problema neprihvatljivih oblika ponašanja djece u osnovnim školama.
- Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je učestvovala u izradi „Smjernica/sheme komunikacije multisektorskog postupanja u iznenadnim, kriznim događajima u odgojno-obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo”, koje su usvojene od strane Vlade Kantona Sarajevo u augustu 2023. godine, čime su definisane uloge svih ministarstava, ustanova, zavoda, policije, tužilaštva i suda za postupanje u iznenadnim kriznim događajima u odgojno-obrazovnim ustanovama. S tim u vezi, provedena je i obuka za policijske službenike Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, te je urađeno „Uputstvo za izradu plana evakuacije”.
- Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo sudjeluje u radu Interresornog stručnog tima za izradu „Okvirnog plana prevencije i sprječavanja nasilja u odgojno- obrazovnim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine” koje je imenovalo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke Federacije BiH.

Poticanje mladih da češće prijavljuju krivična djela i nasilje u njihovom okruženju kroz:

- postavljanje materijala/plakata sa prigodnim sadržajima na javnim mjestima, a u cilju podizanja svijesti o svim društveno neprihvatljivim oblicima ponašanja kako bi se poboljšao proces detekcije i mehanizme zaštite od istog.
- ostvarivanje neposrednih kontakata sa predstavnicima odgojno-obrazovnih ustanova u Kantonu Sarajevo, roditeljima, djecom i mladima radi što boljeg i efikasnije uspostavljanja i jačanja međusobnog povjerenja.

Sarajevo, 10.01.2024. godine.

INFORMACIJA

Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je u skladu sa Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina, i obavezama svih kantonalnih institucija usmjerenih na sigurnost mladih i djece koje proizilaze iz iste, u cilju prevencije društveno-štetnih ponašanja, ostvarivanja partnerstva sa institucijama (škole, javne ustanove i dr.), udruženjima građana, nevladinim organizacijama, lokalnim zajednicama i dr., Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, sistematizovala i Odjeljenje za prevenciju maloljetničkog prijestupništva, nasilja u porodici i rad policije u zajednici, u Uredu policijskog komesara, koji su kroz planiranje i koordinaciju sa policajcima u zajednici preduzimali aktivnosti koje su planirane i definisane Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina i to:

„Cilj 1: Mladi prepoznaju neprihvatljive oblike ponašanja.

Željeni rezultati: Mladi su upoznati sa informacijama o posljedicama činjena krivičnih djela, mladi upoznati sa posljedicama internet nasilja, mladi upoznati sa posljedicama vršnjačkog nasilja, mladi češće prijavljuju krivična djela i nasilje u njihovom okruženju, smanjen broj slučajeva međuvršnjačkog nasilja“.

„Cilj 2: Mladi poštuju saobraćajne propise i odgovorno se ponašaju u saobraćaju

Željeni rezultati: Smanjen broj saobraćajnih nezgoda koje su izazvali mladi, smanjeno je konzumiranje alkohola i psihoaktivnih supstanci mladih učesnika u saobraćaju“.

U okviru aktivnosti policijskih službenika Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, poseban značaj u radu je posvećen djeci i mladima tokom 2022. godine a posebni segmenti djelovanja bili su posvećeni implementaciji Strategije prema mladima 2019-2023. godina, u cilju poboljšanja kvaliteta života mladih, uvažavajući njihove interese, njihove potrebe i probleme sa kojima se susreću.

Odjeljenje za prevenciju maloljetničkog prijestupništva, nasilja u porodici i rad policije u zajednici zajedno sa policajcima u zajednici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, je u vremenskom periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine strukturalno povezal rad policije u zajednici sa problematikom djeca i mladih u kontaktu sa zakonom, preduzimajući niz različitih aktivnosti posvećenih implementaciji Strategije prema mladima 2019-2023. godina.

Aktivnosti policijskih službenika Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, u oblasti koje su proizišle iz obaveze u postupanju po Strategiji prema mladima Kantona Sarajevo, najvći fokus stavljaju na preventivni rad gdje Uprava policije nastoji da putem svojih raspoloživih mehanizama i resursa doprinese unapređenju i stvaranju povoljnog sigurnosnog ambijenta u društvu za sve njegove članove, a posebno za djecu i mlade kroz sljedeće aktivnosti:

Adresa: Sarajevo, La Benevolencija 16
Tel: + 387(0)33 286-704, Fax: + 387(0)33 221-024
Web: <http://mup.ks.gov.ba>, Email: scfureda@mup.ks.gov.ba

3/7

- uz podršku Razvojnog programa Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH) i Koordinacionog odbora za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u Bosni i Hercegovini u okviru projekta "Prevenције i smanjenja prisustva nelegalnog oružja u Bosni i Hercegovini", planirali i koordinirali a potom zajedno sa policajcima u zajednici i realizovali društveno odgovornu kampanju podizanja svijesti među učenicima srednjih škola u Kantonu Sarajevo pod nazivom „Oružje ne štiti, oružje ubija“, koja ima za cilj da informiše djecu i mlade o opasnostima i posljedicama koje uzrokuje upotreba vatrenog oružja. Kampanja je realizovana kroz prezentovanje edukativne radionice pod nazivom "Oružje ne štiti, oružje ubija" učenicima Srednje škole metaliskih zanimanja i Srednje mašinske tehničke škole u Sarajevu, gdje je i distribuiran promotivni materijal sa ključnim porukama kampanje dok su posteri sa primjerenim sadržajem postavljeni na vidljive dijelove škole. Isto tako, kampanja je objavljena i on-line na službenoj stranici MUP-a Kantona Sarajevo.

- implementiran je projekt „Program socijalizacije s pravom“ za školsku 2021/2022. godinu, koji su policajci u zajednici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo sprovodili u saradnji sa Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u 20 osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo, koji je za cilj imao prevenciju društveno neprihvatljivog ponašanja kod djece i mladih, iz oblasti prevencije maloljetničkog kriminaliteta pokrivenih sa 7 različitih Modula i to:

1. Prava i obaveze mladih i institucije zaštite,
2. Djeca i mladi u kontaktu sa zakonom,
3. Vrijednosne orijentacije mladih,
4. Prevencija nasilja nad djecom,
5. Prevencija ovisnosti,
6. Prevencija trgovine ljudima,
7. Prevencija nasilnog ekstremizma i radikalizma.

- Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, zajedno sa predstavnicima VSTV, Ministarstva odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo i Udruženja "HO Medunarodni forum solidarnosti EMMAUS" (MFS-EMMAUS), učestvovala je u aktivnostima oko utvrđivanja sadržaja i forme te izgleda materijala za realizovanje edukacija za učenike završnih razreda srednjih škola u Kantonu Sarajevo, a koje se provode u skladu sa "Akcionim planom Kantona Sarajevo za provođenje strategije suprotstavljanja trgovini ljudima u BiH 2020. - 2023." na temu „Borba protiv trgovine ljudima“. Ova vrsta aktivnosti ima značaja i kada je u pitanju Strategija prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina, te su edukativne radionice na ovu temu održane za učenike završnih razreda srednje škole kako bi ih se informisalo o trgovini ljudima i načinu kako da se zaštite uzimajući u obzir da je pred njima izazov traženja poslova.

- ostvarena je saradnja sa JU Kantonalni centar za socijalni rad Kantona Sarajevo, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, Hitna pomoć Kantona Sarajevo, Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, Kriznog štaba F BiH, „Sigurne kuće“, različitih NVO, predstavnika osoba sa invaliditetom, predstavnika manjinskih grupa itd., kroz učestvovanje

Adresa: Sarajevo, La Benevolencija 16
Tel: + 387(0)33 286-704, Fax: + 387(0)33 221-024
Web: <http://mup.ks.gov.ba>, Email: sefureda@mup.ks.gov.ba

na okruglim stolovima, sastancima koordinacionih tijela, te multisektorskih saradnji po pitanju oblasti sigurnosti djece i mladih.

- učestvovanje na koordinacijskom sastanku osnovnih škola općine Novi Grad, Centra za mentalno zdravlje općine kao i Centra za socijalni rad općine Novi Grad, Odgojnog centra Kantona Sarajevo i JU Porodično savjetovalište, gdje se razmjenilo iskustvo sa učenicima i roditeljima iz protekle školske godine, te su se planirale aktivnosti za narednu školsku godinu, a u svrhu unaprijedjenja programa prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja i zaštite učenika osnovnih škola u Kantonu Sarajevo.

- u skladu sa Protokolom o saradnji sa Udruženjem za resocijalizaciju bivših ovisnika „Proslavi oporavak“, podržali kampanju koja se odnosi na pomoć osobama, prvenstveno mladima u problemu ovisnosti, u smislu promocije besplatnog savjetovališta i telefonskog broja kroz promo materijale, te su promotivni materijal (plakate, Informator o akterima u borbi protiv zloupotrebe droga u BiH i flajere), postavili na vidna mjesta kako bi bili vidljivi građanima a posebno djeci i mladima na koje se predmetni promotivni materijali i odnose.

- Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je kroz rad policajaca u zajednici učestvovala u manifestacijama „AUTO-SHOW“, koje su održane u organizaciji Auto Media Group a u sklopu akcije „Sigurnost na cestama u Bosni i Hercegovini“ koju sprovodi Svjetska automobilistička asocijacija (FIA) na osnovu Rezolucije Ujedinjenih nacija koju utvrđuje dokument UN-Dekada akcije za bezbjednost u saobraćaju. Policajci u zajednici su zajedno sa policijskim službenicima Jedinice za saobraćaj, postavljanjem info-pulta, ostvarili aktivno učešće te su kroz otvorenu komunikaciju, kontakte, saradnju i timski rad sa organizatorima, učesnicima manifestacije i građanima koji su bili prisutni kao posjetitelji, promovirali rad policije u zajednici, a u cilju stvaranja sigurnosti i jačanja povjerenja građana u rad policije.

- aktivno učestvovanje na manifestaciji „Kutak dječije radosti 2022“ u dvorani Skenderija, općina Centar Sarajevo. Isto tako, pored održanog sastanka gdje su dogovoreni detalji, inspektori Odjeljenja su koordinirali i učestvovali u aktivnostima sa policijskim službenicima iz Sektora uniformisane policije, Sektora za policijsku podršku i Policijske uprave Centar, Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo.

- kroz saradnju sa Planinarskim društvom „Željezničar“, učešće na međunarodnom takmičenju u brdskim trkama „Vučko trail“, održanom na području općine Trnovo, gdje je učestvovalo oko 500 takmičara iz različitih država. Kroz proaktivno prisustvo policajaca u zajednici ostvaren je kontakt sa organizatorima navedene utrke, učesnicima kao i posjetiocima čime je Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo jasno pokazala svoje opredjeljenje za partnerski odnos i rad sa zajednicom i mladima.

- kontinuirano nastavljanje saradnje sa JU „Građevinsko-geodetska škola Sarajevo“, JU „Srednja mašinska škola“ i „School Psychologist & Psychology Teacher“ na realizaciji projekta „Policija prijatelj škole“, gdje su realizovane edukativne radionice za učenike navedenih srednjih škola, od strane policajaca u zajednici na teme „Nasilje putem informativno komunikacijska tehnologije“, „Kako biti odgovoran i savjestan učesnik u

Adresa: Sarajevo, La Benevolencija 16
Tel: + 387(0)33 286-704, Fax: + 387(0)33 221-024
Web: <http://mup.ks.gov.ba>, Email: sefureda@mup.ks.gov.ba

5/7

saobraćaju“, „Šta je to trgovina ljudima“ i „Zakonska regulativa i posljedice zloupotreba droge“.

u skladu sa aktivnostima iz „Smjernica za poboljšanje stanja sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo“, a kroz rad Odjeljenja za prevenciju maloljetničkog prijestupništva, nasilja u porodici i rad policije u zajednici je planirala i koordinirala preventivne aktivnosti policijskih službenika Jedinice za saobraćaj, Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo u saradnji sa predstavnicima Udruženja „Baby Steps“, u cilju povećanja sigurnosti djece kao i putnika u Kantonu Sarajevo, u sklopu projektu „Preventivne aktivnosti povećanja sigurnosti djece kao i putnika u Kantonu Sarajevo“, „Udruženja“, te je u saradnji sa UG „Baby steps“, dana 07.12.2022. godine stručnjaci za sigurnost u saobraćaju i savjetnici iz Udruženja održali kraću edukaciju policijskih službenika Jedinice za saobraćaj, a potom su organizovane ulične akcije preventivne kontrole korištenja autosjedalica na više lokacija u Kantonu Sarajevu prema rasporedu. Akcije su bile informativno-preventivnog karaktera, te se informisanjem roditelja, usmeno i putem letaka, nastojalo pozitivno djelovati na povećanje broja djece koja (ispravno) koriste autosjedalice. Tokom akcije, više od 100 roditelja je dobilo savjete o adekvatnom načinu korištenja autosjedalica, a ovakva praksa, preventivne kontrole ovog segmenta sigurnosti djece u saobraćaju, će biti nastavljena i ubuduće.

- učestvovanje na predavanju na temu: „Briga o mentalnom zdravlju: kako prepoznati znakove suicidalnog ponašanja kod djece i mladih“ koje je održano dana 11.10. 2022. godine u Nadbiskupskom centru pastoralna mladih Ivan Pavao II u Sarajevu.

- dana 24.10.2022. godine realizovana posjeta Sektoru za policijsku podršku od strane mladih i to studenata treće godine Odsjeka sigurnosnih i mirovnih studija Fakulteta političkih nauka u Sarajevu, u okviru realizacije Nastavnog plana i programa iz predmeta „Kriminalistika“. Nakon uvodnog-teoretskog dijela planiranog programa, za studente upriličena prezentacija dijelova opreme kojom raspolažu Specijalna jedinica policije i Interventna jedinica policije, Odjeljenje za kontradiverzionu zaštitu, kao i dio opreme i vozila Jedinice za saobraćaj Uprave policije MUP-a KS.

- u skladu sa aktivnostima iz „Smjernica za poboljšanje stanja sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo učestvovali na „7. Dječijem sajmu“, u dvorani Skenderija, općina Centar Sarajevo, gdje su policijski službenici izložili i prezentovali opremu i rad Sektora za policijsku podršku, Jedinice za saobraćaj kroz aktivnosti iz oblasti rada policije u zajednici.

- realizovana je kampanja podizanje svijesti protiv upotrebe vatrenog oružja tokom novogodišnjih praznika u 2022. godini pod nazivom „Pucanj nije muzika, vatreno oružje nije muzički instrument“, koja je u sklopu projekta PILLAR koji Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH) realizuje u saradnji sa Koordinacionim odborom za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u BiH (SALW KO BiH) i policijskim agencijama u BiH, a ima za cilj podizanja svijesti građana o opasnostima

Adresa: Sarajevo, La Benevolencija 16

Tel: + 387(0)33 286-704, Fax: + 387(0)33 221-024

Web: <http://mup.ks.gov.ba>, Email: sefureda@mup.ks.gov.ba

6/7

koje predstavlja korištenje vatrenog oružja i da promoviše odgovorno vlasništvo nad oružjem kroz različit set aktivnosti.

kontinuirani rad na projektu „Projekat jačanja tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa u BiH“ provodenjem edukativnih radionica s ciljem da se mladi upoznaju o posljedicama činjenja krivičnih djela i prekršaja za učenike VI razreda osnovnih škola „I. opov uvijek bude otkriven“.

- kontinuirano provođenje edukativnih radionica za učenike srednjih i osnovnih škola na teme „Šta je to trgovina ljudima, oblici i kako je prepoznati“, „Prevencija zloupotrebe narkotičkih sredstava“, „Prevencija maloljetničkog prijestupništva“ „Kultura ponašanja u saobraćaju“, „Međuvršnjačko nasilje“, „Cyber kriminal“, „Nasilje putem interneta“, „Sigurnost u saobraćaju“, „Uloga policije i njen značaj“, „Moj prijatelj policajac/ka“ itd.
- učešće policajaca u zajednici na manifestaciji u okviru Specijalne olimpijade za djecu sa teškoćama u razvoju „SIO 2022“, na području općine Novi Grad Sarajevo.
- vođenje evidencije za poštivanje izrečenih zaštitnih mjera od strane Općinskog suda u Sarajevu iz oblasti nasilja u porodici, obilazak i ostvarivali kontakt sa žrtvama nasilja kao i sa nasilnikom, kako bi osigurali poštivanje izrečenih zaštitnih mjera, veći stepen sigurnosti za žrtve kao i preventivno djelovanje na eventualno ponavljanje nasilja.

Poticanje mladih da češće prijavljuju krivična djela i nasilje u njihovom okruženju kroz:

- postavljanje materijala/plakata „Spriječimo trgovinu ljudima“ na javnim mjestima, a u cilju podizanja svijesti o trgovini ljudima i kako bi se poboljšao proces identifikacije i zaštite.
- dijeljenje promotivnog materijala koji služi za informisanje javnosti o besplatnom savjetovaštu za osobe sa problemom ovisnosti i njihove porodice te besplatne i anonimne telefonske linije.
- preventivno obilazanje osnovnih i srednjih škola kao i fakulteta, održavanje sastanaka sa nastavnim osobljem, roditeljima i učenicima/studentima, dajući adekvatne savjete po pitanju podnošenja prijave.
- edukativno djelovanje prema upravi obrazovne ustanove, kao i prema Vijeću roditelja, što bi za rezultat dalo povećan broj prijavljenih događaja,
- preventivno i represivno djelovanje po pozivu direktora ili pedagoga obrazovne ustanove u slučajevima nastanka posljedice krivičnog djela ili prekršaja.

Sarajevo, 31.01.2023. godine.

Adresa: Sarajevo, La Benevolencija 16
Tel: + 387(0)33 286-704, Fax: + 387(0)33 221-024
Web: <http://mup.ks.gov.ba>, Email: sefureda@mup.ks.gov.ba

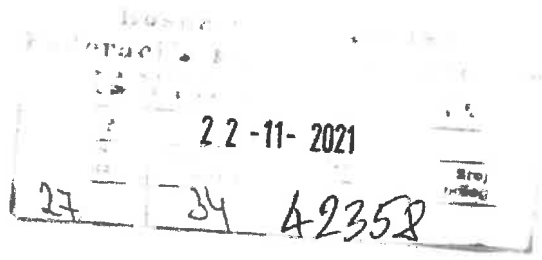
7/7

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POLICIJE
SARAJEVO

Broj: 02/1-193/21
Datum: 19.11.2021. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE I MLADE

PREDMET : Strategija prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina, informacije, d o s t a v l j a j u s e . -

VEZA : Zaključci tematske sjednice o statusu mladih u Kantonu Sarajevo od 20.12.2019. godine

U vezi zaključaka tematske sjednice o statusu mladih u Kantonu Sarajevo od 20.12.2019. godine, u prilogu vam dostavljamo Informacije sačinjene u vezi aktivnosti koje su preduzete od strane policajaca u zajednici Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo za 2020. godinu i za period 01.01.-30.10.2021. godine, a koje se odnose na strateške ciljeve definisane Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina.

Također, obavještavamo vas da je ispred Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo za kontinuiranu saradnju sa službenikom za mlade u Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade s ciljem unapređenja zajedničkog djelovanja u oblasti za mlade, određena policijska službenica Šedo Vildana.

S poštovanjem,

PRILOZI : - Kao u tekstu . -

INFORMACIJA

o aktivnostima preduzetim od strane policajaca u zajednici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo za 2020. godinu, a koje su planirane i definisane Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina i to:

„Cilj 1: Mladi prepoznaju neprihvatljive oblike ponašanja.

Željeni rezultati: Mladi su upoznati sa informacijama o posljedicama činjenja krivičnih djela , mladi upoznati sa posljedicama internet nasilja, mladi upoznati sa posljedicama vršnjačkog nasilja, mladi češće prijavljuju krivična djela i nasilje u njihovom okruženju, smanjen broj slučajeva međuvršnjačkog nasilja“.

„Cilj 2: Mladi poštuju saobraćajne propise i odgovorno se ponašaju u saobraćaju

Željeni rezultati: Smanjen broj saobraćajnih nezgoda koje su izazvali mladi, smanjeno je konzumiranje alkohola i psihoaktivnih supstanci mladih učesnika u saobraćaju“.

U okviru aktivnosti policajaca u zajednici Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, poseban značaj u radu je posvećen djeci i mladima tokom 2020. godine a posebni segmenti djelovanja bili su posvećeni implemantaciji Strategije prema mladima 2019-2023. godina, u cilju poboljšanja kvaliteta života mladih, uvažavajući njihove interese, njihove potrebe i probleme sa kojima se susreću.

Policajci u zajednici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, su u vremenskom periodu od 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine strukturalno povezali rad policije u zajednici sa problematikom djece i mladih u kontaktu sa zakonom, preduzimajući niz različitih aktivnosti posvećenih implementaciji Strategije prema mladima 2019-2023. godina.

Aktivnosti Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, u oblasti rada policije u zajednici koje su proizašle iz obaveze u postupanju po Strategiji prema mladima Kantona Sarajevo, najveći fokus stavljaju na preventivni rad. Uprava policije nastoji da putem svojih raspoloživih mehanizama i resursa doprinese unapređenju i stvaranju povoljnog sigurnosnog ambijenta u društvu za sve njegove članove, a posebno za djecu i mlade.

Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je provodila preventivne kampanje, realizovala različite projekte najčešće kroz organizaciju edukativnih radionica u osnovnim i srednjim školama s ciljem da se mladi upoznaju o posljedicama činjenja krivičnih djela i prekršaja.

Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je u toku 2020. godine imala ograničene mogućnosti za rad uzimajući u obzir pandemiju virusom „COVID-19“, gdje je Krizni štab Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, donio Naredbu kojom se od 12.03.2020. godine, obustavila nastava u svim osnovnim, srednjim i visokoškolskim obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo. Isto tako, do kraja 2020. godine nije doslo do potpune normalizacije održavanja nastave, te su se sve aktivnosti policajaca u zajednici u obrazovnim ustanovama prilagodile na način da se radilo u skladu sa trenutnim epidemiološkim mjerama i u „ONLINE“ modelu, čime se uspio održati kontinuitet u radu po predmetnoj Strategiji.

Obzirom da smo već naglasili da je Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, stavila fokus na preventivne aktivnosti u borbi protiv društveno neprihvatljivog ponašanja u toku 2021. godine realizovane su sljedeće aktivnosti:

Edukacija policajaca u zajednici za rad sa djecom i mladima

- međunarodna radionica na temu „Rad policije u zajednici i postkonfliktna reforma policije“, održana u Budvi, Crna Gora, koja je za cilj imala da se utvrdi kako je Rad policije u zajednici shvaćen, prihvaćen i na koji način se implementira tokom postkonfliktne reforme policije, te da se istraže metode koje bi poboljšale komunikaciju i povjerenje zajednice prema policiji.
- stručno usavršavanje policijskih službenika Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, u saradnji sa Fakultetom političkih nauka u Sarajevu, na temu „Savremene strateške metode u funkcionisanju i radu policije sa zajednicom“.
- edukativne radionice „NARKO-NE“ organizovana u sklopu projekta „Ambasadori prevencije ovisnosti“.
- edukativne radionice za policajace i nastavnike/pedagoge u zajednici u organizaciji „PH International“ na temu „Program socijalizacija s pravom“.
- treća nacionalna konsultacija „Uspješna reintegracija mladih i djece povratnika u zajednicu iz ratom zahvaćenih dijelova Sirije i Iraka“, organizovana od strane nevladine organizacije "Hope and Homes for children" iz BiH.

Provođenje preventivnih kampanja, projekata i edukativnih radionica u osnovnim i srednjim školama s ciljem da se mladi upoznaju o posljedicama činenja krivičnih djela i prekršaja, te druge aktivnosti koje doprinose unapređenju i stvaranju povoljnog sigurnosnog ambijenta u društvu za sve njegove članove, a posebno za djecu i mlade:

- realizovali jednu edukativnu radionicu/panel, na teme „Uloga policijskih službenika u mirovnim misijama Ujedinjenih naroda, Rodna ravnopravnosti te Seksualno nasilje u postkonfliktnom društvu“, u amfiteatru poslovnog centra „UNITIC“, po pozivu Udruženja „Pravnik“, u sklopu Međunarodne ljetne škole Sarajevo, na temu ljudska prava, vladavina prava i tranzicione pravde, za studente iz 8 zemalja regije i Evrope.
- u saradnji sa NVO „Dogs Trust BiH Representative Office in BiH“ realizacija on-line radionice za djecu na temu „Psi koji rade“. Naime, u situaciji kada je zbog pandemije koronavirusa ograničena mogućnost posjete većeg broja djece ustanovama u kojima se, za različite namjene koriste radni psi, gdje bi se djeca mogla neposredno upoznati sa načinom rada i korištenja pasa za njih je u ovom slučaju organizovana on-line radionica sa video prezentacijom i učešćem vodiča i dresera pasa Sektora za policijsku podršku Uprave policije MUP-a KS.
- u skladu sa protokolom o saradnji sa Udruženjem za resocijalizaciju bivših ovisnika „Proslavi oporavak“, podržali kampanju koja se odnosi na pomoć osobama, prvenstveno mladima, u problemu ovisnosti, u smislu promocije besplatnog savjetovaništva i telefonskog broja kroz promo materijale, te su promotivni materijal (plakate, Informator o akterima u borbi protiv zloupotrebe droga u BiH i flajere), postavili na vidna mjesta kako bi bili vidljivi građanima a posebno djeci i mladima na koje se predmetni promotivni materijali i odnose.
- Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, je kroz rad policajaca u zajednici učestvovala u manifestacijama „AUTO-SHOW“, koje su održane u organizaciji Auto Media Group a u sklopu akcije „Sigurnost na cestama u Bosni i Hercegovini“ koju sprovodi Svjetska automobilistička asocijacija (FIA) na osnovu Rezolucije Ujedinjenih nacija koju utvrđuje dokument UN-Dekada akcije za bezbjednost u saobraćaju. Policajci u zajednici su zajedno sa policijskim službenicima Jedinice za saobraćaj, postavljanjem info-pulta, ostvarili aktivno učešće te su kroz otvorenu

komunikaciju, kontakte, saradnju i timski rad sa organizatorima, učesnicima manifestacije i građanima koji su bili prisutni kao posjetitelji, promovirali rad policije u zajednici, a u cilju stvaranja sigurnosti i jačanja povjerenja građana u rad policije.

- Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, na platou BBI Centra, općina Centar Sarajevo, kroz postavljanje Info-pulta je obilježila Međunarodni dan borbe protiv zloupotrebe droga i nezakonite trgovine drogama, realizujući globalnu Anti-drogs kampanju, koja za cilj ima podizanje svijesti o velikim problemima i štetnim posljedicama koje zloupotreba opojnih droga donosi pojedincima, posebno mladim ljudima, kao i cijelom društvu, kroz neposredni kontakt i komunikaciju sa građanima iste informisali o kampanji te im dijelili flajere i drugi promotivni materijal koji govori o štetnosti droga.
- Udruženje za podršku osobama sa intelektualnim teškoćama na području Kantona Sarajevo, "Oaza", koja radi na unaprijeđenju prava i zaštiti osoba sa intelektualnim teškoćama, je organizovala održavanje manifestacije „Sportske igre Oaza“, za djecu sa poteškoćama u razvoju uz podršku policajaca u zajednici. Manifestacija je održana u sportskoj dvorani „Dobrinja“, bez prisustva gledalaca i za ograničen broj učesnika, uz strogo poštivanje svih epidemioloških mjera propisanih od nadležnih Federalnih i Kantonalnih organa. Kroz proaktivno prisustvo policajaca i ostvaren kontakt sa djecom, njihovim roditeljima kao i organizatorima navedene manifestacije, Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je jasno pokazala svoje opredjeljenje za inkluzivnu orijentaciju koja je najbolji način za prevazilaženje diskriminativnih stavova i izgradnju inkluzivnog društva koje za cilj ima potpuno ravnopravan položaj svih ljudi u zajednici.
- u okviru kampanje Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima, policajci u zajednici su izvršili postavljanje materijala/plakata „Spriječimo trgovinu ljudima“ na javnim mjestima, a u cilju podizanja svijesti o trgovini ljudima i kako bi se poboljšao proces identifikacije i zaštite, kao i pružanja pomoći žrtvama trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini u skladu sa evropskim standardima.
- u mjestu Dejčići, općina Trnovo, su održane akcije sadnje drveća pod nazivom „Let's Do It- milion sadnica za jedan dan“ u organizaciji Udruženja građana „Ruke“, gdje su policajaci u zajednici kroz otvorenu komunikaciju, kontakte, saradnju i timski rad sa organizatorima i učesnicima navedenih akcija, promovirali partnerski odnos sa građanima i zajednicom u cilju zaštite prirodnih resursa i promocije važnosti zaštite životne sredine.
- održana konjička utrka „Prvenstvo F BiH u preponskom jahanju“, u organizaciji konjičkog kluba „BASQUIL“, na lokalitetu Babin do, općina Trnovo, gdje su policajaci u zajednici ostvarili aktivno učešće te su kroz otvorenu komunikaciju, kontakte, saradnju i timski rad sa organizatorima navedene utrke, te učesnicima navedene utrke, posebno djecom i mladima a koji su bili prisutni i kao posjetitelji, promovirali rad policije u zajednici, a u cilju stvaranja sigurnosti i jačanja povjerenja građana u rad policije pokazujući opredjeljenost policijskih službenika za partnerski odnos sa građanima i zajednicom, učestvovanjem na manifestacijama koje imaju sportski i društveni karakter.
- U toku izvještajnog perioda policajci u zajednici su u okviru provođenja projekta „Program socijalizacije s pravom“ (PSP), realizovali online edukativne radionice Modul I i II, za 18 (osamnaest) učenika „Srednje škole za tekstil, kožu i dizajn“, i 11 učenika „Gimnazije Dobrinja“, Modul I, II i III za 19 učenika „Gimnazije Dobrinja“ i Modul I za 21 učenika „Srednjoškolskog centra Vogošća“, na različite teme iz oblasti prevencije maloljetničkog kriminaliteta pokrivenih sa 7 različitih Modula i to:

1. Prava i obaveze mladih i institucije zaštite,

2. Djeca i mladi u kontaktu sa zakonom,
  3. Vrijednosne orijentacije mladih,
  4. Prevencija nasilja nad djecom,
  5. Prevencija ovisnosti,
  6. Prevencija trgovine ljudima,
  7. Prevencija nasilnog ekstremizma i radikalizma.
- kontinuirani rad na projektu „Projekat jačanja tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa u BiH“ provođenjem edukativnih radionica s ciljem da se mladi upoznaju o posljedicama činjenja krivičnih djela i prekršaja za učenike VI razreda osnovnih škola „Lopov uvijek bude otkriven“ koji se provodio kroz prikazivanje filma u online modelu.

Poticanje mladih da češće prijavljuju krivična djela i nasilje u njihovom okruženju kroz:

- održani sastanci sa predstavnicima Centra za mentalno zdravlje općine Centar i svim pedagozima osnovnih škola sa područja općine Centar na temu „Prevencija neprihvatljivih oblika ponašanja i zaštite učenika u osnovnim školama“.
- postavljanje materijala/plakata „Spriječimo trgovinu ljudima“ na javnim mjestima, a u cilju podizanja svijesti o trgovini ljudima i kako bi se poboljšao proces identifikacije i zaštite.
- dijeljenje promotivnog materijala koji služi za informisanje javnosti o besplatnom savjetovalištu za osobe sa problemom ovisnosti i njihove porodice te besplatne i anonimne telefonske linije.
- preventivno obilaženje osnovnih i srednjih škola kao i fakulteta, održavanje sastanaka sa nastavnim osobljem, roditeljima i učenicima/studentima, dajući adekvatne savjete po pitanju podnošenja prijava.
- edukativno djelovanje prema upravi obrazovne ustanove, kao i prema Vijeću roditelja, što bi za rezultat dalo povećan broj prijavljenih događaja.

Sarajevo, 15.11.2021. godine.

INFORMACIJA

o aktivnostima preduzetim od strane policajaca u zajednici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, a koje su planirane i definisane Strategijom prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019.-2023. godina i to:

„Cilj 1: Mladi prepoznaju neprihvatljive oblike ponašanja.

Željeni rezultati: Mladi su upoznati sa informacijama o posljedicama činjena krivičnih djela , mladi upoznati sa posljedicama internet nasilja, mladi upoznati sa posljedicama vršnjačkog nasilja, mladi češće prijavljuju krivična djela i nasilje u njihovom okruženju, smanjen broj slučajeva međuvršnjačkog nasilja“.

„Cilj 2: Mladi poštuju saobraćajne propise i odgovorno se ponašaju u saobraćju

Željeni rezultati: Smanjen broj saobraćajnih nezgoda koje su izazvali mladi, smanjeno je konzumiranje alkohola i psihoaktivnih supstanci mladih učesnika u saobraćaju“.

U okviru aktivnosti policajaca u zajednici Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, poseban značaj u radu je posvećen djeci i mladima tokom 2021. godine a posebni segmenti djelovanja bili su posvećeni implementaciji Strategije prema mladima 2019-2023. godina, u cilju poboljšanja kvaliteta života mladih, uvažavajući njihove interese, njihove potrebe i probleme sa kojima se susreću.

Policajci u zajednici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, su u vremenskom periodu od 01.01.2021. godine do 30.10.2021. godine strukturalno povezali rad policije u zajednici sa problematikom djece i mladih, u kontaktu sa zakonom, preduzimajući niz različitih aktivnosti posvećenih implementaciji Strategije prema mladima 2019-2023. godina.

Aktivnosti Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, u oblasti rada policije u zajednici koje su proizašle iz obaveze u postupanju po Strategiji prema mladima Kantona Sarajevo, najveći fokus stavljaju na preventivni rad. Uprava policije nastoji da putem svojih raspoloživih mehanizama i resursa doprinese unapređenju i stvaranju povoljnog sigurnosnog ambijenta u društvu za sve njegove članove, a posebno za djecu i mlade.

Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je provodila preventivne kampanje, realizovala različite projekte najčešće kroz organizaciju edukativnih radionica u osnovnim i srednjim školama s ciljem da se mladi upoznaju o posljedicama činjena krivičnih djela i prekršaja. Obzirom da se zbog epidemiološke situacije nastava u Kantonu Sarajevo, odvija u kombinovanom on-line modelu, sve aktivnosti policajaca u zajednici koje su se odvijale u obrazovnim ustanovama su djelimično bile održane u školskim klupama i školskim dvorištima uz poštivanje epidemioloških mjera, kao i u „on-line formatu“.

Obzirom da smo već naglasili da je Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, stavila fokus na preventivne aktivnosti u borbi protiv društveno neprihvatljivog ponašanja u toku 2021. godine realizovane su sljedeće aktivnosti:

- saradnja u oblasti prevencije maloljetničkog prijestupništva sa Ministarstvom za obrazovanje nauku i mlade Kantona Sarajevo i nevladinom organizacijom „PH International“, kroz učešće u televizijskoj emisiji „POLIS“, prikazanoj na TVSA a u okviru projekta „TVSA mladima“. Prezentovan je program „Socijalizacija s pravom“, koji policajci u zajednici već dvije godine realizuju kroz edukativne radionice za učenike osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo.
- saradnja sa JU Kantonalni centar za socijalni rad Kantona Sarajevo, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, Hitne pomoći Kantona Sarajevo, Tužilaštva Kantona

Sarajevo, Kriznog štaba F BiH, „Sigurne kuće“ i predstavnika osoba sa invaliditetom, kroz učestvovanje na Okruglom stolu Koordinacionog tijela za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja u porodici na temu „Multisektorska saradnja Kantona Sarajevo – iskustva i izazovi epidemije“ u organizaciji NVO Fondacije lokalne demokratije.

- u skladu sa protokolom o saradnji sa Udruženjem za resocijalizaciju bivših ovisnika „Proslavi oporavak“, podržali kampanju koja se odnosi na pomoć osobama, prvenstveno mladima, u problemu ovisnosti, u smislu promocije besplatnog savjetovališta i telefonskog broja kroz promo materijale, te su promotivni materijal (plakate, Informator o akterima u borbi protiv zloupotrebe droga u BiH i flajere), postavili na vidna mjesta kako bi bili vidljivi građanima a posebno djeci i mladima na koje se predmetni promotivni materijali i odnose.
- Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, je kroz rad policajaca u zajednici učestvovala u manifestacijama „AUTO-SHOW“, koje su održane u organizaciji Auto Media Group a u sklopu akcije „Sigurnost na cestama u Bosni i Hercegovini“ koju sprovodi Svjetska automobilistička asocijacija (FIA) na osnovu Rezolucije Ujedinjenih nacija koju utvrđuje dokument UN-Dekada akcije za bezbjednost u saobraćaju. Policajci u zajednici su zajedno sa policijskim službenicima Jedinice za saobraćaj, postavljanjem info-pulta, ostvarili aktivno učešće te su kroz otvorenu komunikaciju, kontakte, saradnju i timski rad sa organizatorima, učesnicima manifestacije i građanima koji su bili prisutni kao posjetitelji, promovirali rad policije u zajednici, a u cilju stvaranja sigurnosti i jačanja povjerenja građana u rad policije.
- Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, na platou BBI Centra, općina Centar Sarajevo, kroz postavljanje Info-pulta je obilježila Međunarodni dan borbe protiv zloupotrebe droga i nezakonite trgovine drogama, realizujući globalnu Anti-drogs kampanju, koja za cilj ima podizanje svijesti o velikim problemima i štetnim posljedicama koje zloupotreba opojnih droga donosi pojedincima, posebno mladim ljudima, kao i cijelom društvu. Info-pult Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, je posjetilo oko 1500 građana, većinom djeca i mladi, gdje su policajci u zajednici, kroz neposredni kontakt i komunikaciju sa građanima iste informisali o kampanji te im dijelili flajere i drugi promotivni materijal koji govori o štetnosti droga.
- kroz saradnju sa Planinarskim društvom „Željezničar“, učešće na međunarodnom takmičenju u brdskim trkama „Vučko trail“, održanom na području općine Trnovo, dana 19.06.2021. godine, gdje je učestvovalo oko 800 takmičara iz 23 zemlje. Kroz proaktivno prisustvo policajaca u zajednici ostvaren je kontakt sa organizatorima navedene utrke, učesnicima kao i posjetiocima čime je Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo jasno pokazala svoje opredjeljenje za partnerski odnos i rad sa zajednicom i mladima.
- kontinuirano nastavljanje saradnje sa JU „Gredevinsko-geodetska škola Sarajevo“, JU „Srednja mašinska škola“ i „School Psychologist & Psychology Teacher“ na realizaciji projekta „Policija prijatelj škole“, gdje su realizovane edukativne radionice za učenike navedenih srednjih škola, od strane policajaca u zajednici na teme „Nasilje putem informativno komunikacijska tehnologije“, „Kako biti odgovoran i savjestan učesnik u saobraćaju“, „Šta je to trgovina ljudima“ i „Zakonska regulativa i posljedice zloupotreba droge“.
- saradnja sa udruženjem „BABY STEPS“, a u vezi realizacije njihovog projekta „Preventivne aktivnosti povećanja sigurnosti djece kao putnika u Kantonu Sarajevo“ koji za cilj ima senzibilizaciju roditelja o važnosti i neophodnosti ispravnog korištenja autosjedalica prilikom vožnje djece u putničkim motornim vozilima.
- policajci u zajednici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, su povodom obilježavanja Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima, zajedno sa

predstavnicima NGO „World Vision“, u privremenom prihvatnom centru „Ušivak“, održali edukativnu radionicu na temu „Odrasli kojima vjerujemo“ za djecu migranata smještenih u pomenutom centru.

- kontinuirani rad na projektu „Program socijalizacije s pravom“ „PH International“ provođenjem edukativnih radionica za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo, na različite teme iz oblasti prevencije maloljetničkog kriminaliteta pokrivenih sa 7 različitih Modula i to:
  1. Prava i obaveze mladih i institucije zaštite,
  2. Djeca i mladi u kontaktu sa zakonom,
  3. Vrijednosne orijentacije mladih,
  4. Prevencija nasilja nad djecom,
  5. Prevencija ovisnosti,
  6. Prevencija trgovine ljudima,
  7. Prevencija nasilnog ekstremizma i radikalizma.
- kontinuirani rad na projektu „Projekat jačanja tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa u BiH“ provođenjem edukativnih radionica s ciljem da se mladi upoznaju o posljedicama činenja krivičnih djela i prekršaja za učenike VI razreda osnovnih škola „Lopov uvijek bude otkriven“.
- kontinuirano provođenje edukativnih radionica za učenike srednjih i osnovnih škola na teme „Šta je to trgovina ljudima, oblici i kako je prepoznati“, „Prevencija zloupotrebe narkotičkih sredstava“, „Prevencija maloljetničkog prijestupništva i kultura ponašanja u saobraćaju“, „Lažne dojave o postavljanju bombi u srednjim školama“, „Vršnjačko nasilje“, „Stop nasilju u porodici“, „Stop nasilju nad ženama“, „Cyber kriminal“, „Nasilje putem interneta“, „Sigurnost u saobraćaju“ , „Uloga policije i njen značaj“, „Moj prijatelj policajac/ka“ itd.
- učestvovanje u kampanji Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima, postavljani materijali/plakata „Spriječimo trgovinu ljudima“ na javnim mjestima, a u cilju podizanja svijesti o trgovini ljudima i kako bi se poboljšao proces identifikacije i zaštite, kao i pružanja pomoći žrtvama trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini u skladu sa evropskim standardima.

Poticanje mladih da češće prijavljuju krivična djela i nasilje u njihovom okruženju kroz:

- postavljanje materijala/plakata „Spriječimo trgovinu ljudima“ na javnim mjestima, a u cilju podizanja svijesti o trgovini ljudima i kako bi se poboljšao proces identifikacije i zaštite.
- dijeljenje promotivnog materijal koji služi za informisanje javnosti o besplatnom savjetovalištu za osobe sa problemom ovisnosti i njihove porodice te besplatne i anonimne telefonske linije.
- preventivno obilaženje osnovnih i srednjih škola kao i fakulteta, održavanje sastanaka sa nastavnim osobljem, roditeljima i učenicima/studentima, dajući adekvatne savjete po pitanju podnošenja prijava.
- edukativno djelovanje prema upravi obrazovne ustanove, kao i prema Vijeću roditelja, što bi za rezultat dalo povećan broj prijavljenih događaja,
- represivno djelovanje po pozivu direktora ili pedagoga obrazovne ustanove u slučajevima nastanka posljedice krivičnog djela ili prekršaja.

Sarajevo, 09.11.2021. godine.

267
169
MB-12

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Veteran's Affairs

Broj: 06-04-53898-4/23

Sarajevo, 16.01.2024. godine

KANTON SARAJEVO

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade

-ovdje-

PREDMET: Informacija u vezi implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019 – 2023. godina, dostavlja se;

Dana 03.01.2024. godine Ministarstvu za boračka pitanja Kantona Sarajevo dostavljen je akt kojim se traži očitovanje na dio prijedloga usaglašenog jedinstvenog akcionog plana za 2019 – 2021. godine, koji se odnosi na naše resorno ministarstvo. U očitovanju je potrebno dostaviti informaciju o realizovanim konkretnim aktivnostima sa naznačenim periodom provođenja i indikatorima uspjeha za period 2019 – 2023. godina.

Ministarstvo za boračka pitanja KS kao resorno ministarstvo je prioritarno i isključivo orjentisano na rad sa pripadnicima boračke populacije i boračko-invalidsku zaštitu, te svakodnevno radi na unapređenju prava, položaja i kvaliteta života ratnih vojnih invalida kroz primjenu čak 30 prava koja su zagarantovana Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja BiH ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 31/22). Naši korisnici ne spadaju u kategoriju „mladih“, te kao takvi nisu direktno obuhvaćeni implementacijom gore pomenute Strategije, međutim Ministarstvo za boračka pitanja KS kroz primjenu Zakona o dopunskim pravima boraca-branitelja BiH u tri segmenta radi na rješavanju problema mladih i poboljšanju njihovog statusa u Kantonu, kako slijedi:

- pravo na mjesečna novčana primanja - dječiji dodatak;
- pravo na stipendiranje;
- pravo prvenstva upisa u obrazovne ustanove i besplatno školovanje;
- prednost pri korištenju programa nadležnih službi za zapošljavanje.

Prateći strateške ciljeve, željene rezultate i mjere iz Prijedloga usaglašenog jedinstvenog akcionog plana, dostavljamo Vam tražene informacije, kako slijedi:

1. Mjera – Uspostavljanje saradnje i protokola saradnje za rad s mladima boračkih porodica svih nadležnih institucija u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine

Ova mjera se provodi dvojako, kroz Zakon o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH, kao i zakone, pravila i interne akte visokoškolskih institucija. **Pravo prvenstva upisa u obrazovne ustanove i besplatno školovanje** je propisano članom 26. Zakona o dopunskim pravima boraca-branitelja BiH gdje se navodi da lica iz člana 1. Zakona, kao i njihova djeca ostvaruju pravo na prvenstvo upisa i besplatno redovno školovanje u obrazovnim ustanovama čiji je osnivač ili suosnivač Kanton ili Grad Sarajevo ili općina. Djeci šehida i poginulih branioca, djeci ratnih vojnih invalida i dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja upisanim na visoko-školske ustanove, kao redovni i samofinansirajući studenti, omogućava se pravo školovanja na teret Budžeta Kantona, kao i prednost prilikom upisa. **Obrazovne ustanove svojim pravilima ili drugim aktima utvrđuju način i uvjete za korištenje ovog prava**, pa tako Zakon o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22) članom 31. propisuje da studenti iz kategorije djece šehida i poginulih boraca, djece ratnih vojnih invalida, djece dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja, kao i djece bez oba roditelja, a koji imaju prijavljeno prebivalište u Kantonu Sarajevo, oslobođeni su plaćanja školarine, odnosno školuju se na teret Budžeta Kantona Sarajevo. Za ovu mjeru nisu bila potrebna niti su izdvajana sredstva iz Budžeta KS. Na osnovu odredbi gore navedenog, interni akti visokoškolskih institucija su usklađeni sa Zakonom o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH, a odredbe internih akata visokoškolskih institucija koje se odnose na prava pripadnika braniteljske populacije prilikom upisa na javne visokoškolske ustanove se u praksi primjenjuju.

2. Mjera – Uspostavljanje naprednijeg sistema stipendiranja mladih pripadnika porodica boračke populacije

Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja BiH propisuje se da **pravo na dodjelu stipendije** za vrijeme redovnog školovanja i studija u srednjoškolskim i visokoškolskim obrazovnim ustanovama ostvaruju lica iz člana 1. ovog zakona, kao i njihova djeca. Lica iz člana

1. ovog zakona i njihova djeca imaju pravo na dodjelu stipendija za I, II i III ciklus Bolonjskog sistema studija. Ministarstvo kroz realizaciju ovog prava vrši kontinuirano investiranje u obrazovanje, posebno ističući da je za školsku 2022/2023. godinu broj stipendija za srednjoškolsko obrazovanje i dodiplomski studij povećan sa 1930 na 2100 stipendija po 100,00 KM. Po prvi put je uvedeno i pravo na stipendiranje II i III ciklusa bolonjskog studija, i to 200 stipendija po 200,00 KM za master studij i 35 stipendija po 500,00 KM za treći ciklus studija. Ukupna investicija u obrazovanje za školsku 2022/2023. godinu kroz stipendije iznosi cca 2,4 mil KM.

3. Mjera – Definisane kriterija za poticaj i zapošljavanje šehidske djece i drugih pripadnika boračke populacije

Ministarstvo za boračka pitanja kontinuirano od 2017. godine realizuje program mjera zapošljavanja braniteljske populacije. U cilju realizacije navedenih Programa Ministarstvo je objavilo Javni poziv za sufinansiranje poslodavaca sa područja Kantona Sarajevo sa zadatkom da provođenjem programa obuke, dokvalifikacije, prekvalifikacije ili zapošljavanjem već kvalifikovanih kadrova koji su prijavljeni na evidenciji nezaposlenih u Kantonu Sarajevo, zaposle pripadnike braniteljske populacije i članove njihovih porodica i Javni poziv za realizaciju mjere sufinansiranja održavanja postojeće zaposlenosti u boračkim zadrugama sa područja Kantona Sarajevo za 2023. godinu.

Na Javni poziv za realizaciju mjere sufinansiranja održavanja postojeće zaposlenosti u boračkim zadrugama u toku 2023. godine prijavilo se 10 zadruga za 82 radnika, a za realizaciju ove mjere izdvojena su sredstva u ukupnom iznosu od **174.380,00 KM**. Na Javni poziv za sufinansiranje poslodavaca sa područja Kantona Sarajevo sa zadatkom da provođenjem programa obuke, dokvalifikacije, prekvalifikacije ili zapošljavanjem već kvalifikovanih kadrova koji su prijavljeni na evidenciji nezaposlenih u Kantonu Sarajevo, zaposle pripadnike braniteljske populacije i članove njihovih porodica, prijavilo se ukupno 52 poslodavca i zaposlena su 55 pripadnika braniteljske populacije i članova njihovih porodica na period od najmanje šest mjeseci. Iz Budžeta Kantona Sarajevo za sufinansiranje poslodavaca sa područja Kantona Sarajevo sa zadatkom da provođenjem programa obuke, dokvalifikacije, prekvalifikacije ili zapošljavanjem već kvalifikovanih kadrova koji su prijavljeni na evidenciji nezaposlenih u Kantonu Sarajevo izdvojeno je **495.000,00 KM**.

Osim toga, u toku 2022. godine, uspješno je realizovan projekat "Vaučer za posao" koji su po prvi put, kroz Program mjera zapošljavanja, implementirali Ministarstvo za boračka pitanja KS, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS i JU Služba za zapošljavanje KS. Riječ je o Programu koji je u 2023. godini, pored nezaposlenih članova porodica šehida (najčešće djeca šehida) i poginulih branitelja, obuhvatiti i ratne vojne invalide i članove njihovih

porodica, te maloljetne branitelje odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995. godine. Za ovu namjenu iz Budžeta KS u 2023. godini je izdvojeno oko 5,2 miliona KM.

Ovim putem Vas obavještavamo da Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo nema nerealizovanih aktivnosti iz Prijedloga akcionog plana za period 2019 – 2023. godina.

S poštovanjem,

Obrada: mr. Ajla Smajić-Atović,

Kontrola: Velid Imamović, pomoćnik ministra

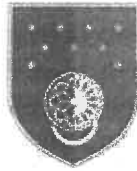

Dostaviti:

- naslovu

- a/a.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Veteran's Affairs

Broj: 06-04-1041/23

Sarajevo, 27.01.2023. godine

KANTON SARAJEVO

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade

-ovdje-

PREDMET: Informacija u vezi implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019 – 2023. godina, dostavlja se;

Dana 13.01.2023. godine Ministarstvu za boračka pitanja Kantona Sarajevo dostavljen je akt kojim se traži dostava izvještaja o realizaciji i implementaciji akcionih planova za 2022. godinu, baziran na konkretnim mjerama i aktivnostima, kao i dostava plana aktivnosti i mjera u rješavanju problema mladih i poboljšanju njihovog statusa u Kantonu Sarajevo za 2023. godinu.

Ovim putem Vas obavještavamo da Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo nema novih prijedoga u odnosu na prioritete iz Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019 – 2023. godina. Ministarstvo za boračka pitanja KS kao resorno ministarstvo je prioritarno i isključivo orjentisano na rad sa pripadnicima boračke populacije i boračko-invalidsku zaštitu, te svakodnevno radi na unapređenju prava, položaja i kvaliteta života ratnih vojnih invalida kroz primjenu čak 30 prava koja su zagarantovana Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja BiH (prečišćeni tekst) ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 18/21"). Naši korisnici ne spadaju u kategoriju „mladih“, te kao takvi nisu obuhvaćeni implementacijom gore pomenute Strategije, međutim Ministarstvo za boračka pitanja KS kroz primjenu Zakona o dopunskim pravima boraca-branitelja BiH u dva segmenta radi na rješavanju problema mladih i poboljšanju njihovog statusa u Kantonu, kako slijedi:

- pravo na mjesečna novčana primanja - dječiji dodatak;

- pravo na stipendiranje.

Pravo na mjesečna novčana primanja imaju djeca ratnih vojnih invalida sa utvrđenim invaliditetom od 20 do 80% (u daljnjem tekstu: dječiji dodatak), bez obzira na imovinski cenzus i ukoliko ovo pravo ne ostvaruju po propisima o zaštiti porodice sa djecom. Dječiji dodatak isplaćuje se djeci do završetka redovnog školovanja, a najkasnije do navršenih 27. godina života. Dječiji dodatak isplaćuje se i za vrijeme dok je dijete usljed bolesti ili liječenja spriječeno da izvršava svoje obaveze u školi, odnosno fakultetu, a najkasnije do navršenih 27 godina života. **U toku protekle godine za period januar – decembar 2022. godine Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo je obezbijedilo iz Budžeta sredstva u iznosu od 1.520.622,80 KM za ukupno 966 djece RVI-a (mjesečni prosjek broja djece).**

Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja BiH propisuje se da pravo na dodjelu stipendije za vrijeme redovnog školovanja i studija u srednjoškolskim i visokoškolskim obrazovnim ustanovama ostvaruju lica iz člana 1. ovog zakona, kao i njihova djeca. Lica iz člana 1. ovog zakona i njihova djeca imaju pravo na dodjelu stipendija za I, II i III ciklus Bolonjskog sistema studija. Ministarstvo kroz realizaciju ovog prava vrši kontinuirano investiranje u obrazovanje na način da je za školsku 2022/2023. godinu broj stipendija za srednjoškolsko obrazovanje i dodiplomski studij povećan sa 1930 na 2100 stipendija po 100,00 KM. Po prvi put je uvedeno i pravo na stipendiranje II i III ciklusa bolonjskog studija, i to 200 stipendija po 200,00 KM za master studij i 35 stipendija po 500,00 KM za treći ciklus studija. Ukupna investicija u obrazovanje za školsku 2022/2023. godinu kroz stipendije iznosi cca 2,4 mil KM.

S poštovanjem,

Obrada: mr. Ajla Smajić-Atović

Kontrola: Velid Imamović, pomoćnik ministra

Dostaviti:

- naslovu

- a/a.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Culture and Sports

Broj: 12-27-04-53898-1/24
Sarajevo, 04.03.2024.

**MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE
I MLADE KANTONA SARAJEVO**
N/R: Adna Mesihović, ministrica

PREDMET: Odgovor, *dostavlja se*

Poštovana,

U vezi Vašeg akta br. 27-04-53898-1/23 od 12.02.2024. godine dostavljamo Informaciju u vezi implementacije Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019-2023. godina.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- naslovu
- a/a

KANTON SARAJEVO

MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA

**IMPLEMENTACIJA STRATEGIJE PREMA MLADIMA
KANTONA SARAJEVO
PERIOD 2019-2023.**

1. UVOD

Informacija, strateški ciljevi, rezultati i mjere

Na osnovu analiziranog trenutnog stanja u oblasti kulture i sporta, potrebama i problemima mladih u ovoj oblasti ustanovljenim provedenim istraživanjem, navedeni su najprioritetniji problemi za rješavanje i realizaciju predloženih strateških ciljeva i mjera.

Napominjemo da je realizacija istih u velikoj mjeri bila otežana u jednom periodu zbog pandemije izazvane Covidom-19, usljed koje su obustavljene sve aktivnosti i u zatvorenim i u otvorenim prostorima (pozorišta, muzeji, sportske dvorane, stadioni), a koliko su mogućnosti dozvoljavale pojedini sadržaji su se realizovali online.

Uprkos takvim okolnostima kao indikator realizacije Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo je u navedenom periodu objavljivalo Javni poziv za predlaganje projekata kulture i sporta radi sufinansiranja iz sredstava Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo na WEB stranici Ministarstva i dnevnim listovima visokog tiraža Oslobođenje i Avaz.

Na Javni poziv su se mogla prijaviti sva udruženja, pojedinci, fondacije, koje ispunjavaju uslove propisane Javnim pozivom. Na taj način je data mogućnost i mladim osobama, kao i pojedincima ili udruženjima koja se bave pitanjima mladih, kao i ona koja se provode sa mladima i za mlade u oblasti kulture, umjetnosti i sporta da ravnopravno učestvuju i prijavljuju svoje projekte. Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo je na ovaj način podsticalo i pomagalo ravnopravno učešće navedenih kategorija nosilaca i učesnika projekata iz oblasti kulture i sporta.

Organizacija sportskih i takmičarskih aktivnosti koje organizuju mladi, kao i pojedinci ili udruženja koja se bave pitanjima mladih, kao i ona koja se provode sa mladima i za mlade kako je navedeno u Strategiji, realizuje se kroz projekte koje finansira ili sufinansira Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo. Na finansijska sredstva definisana u Budžetu za sport Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo mogle su aplicirati navedene kategorije putem Javnog poziva dostavljanjem neophodne dokumentacije.

2. STRATEŠKI CILJEVI

CILJ 1: Mladi su zadovoljni kulturnim, umjetničkim i sportskim sadržajem u Kantonu Sarajevo.

Željeni rezultati: Mladi aktivnije sudjeluju u kulturnom, umjetničkom i sportskom životu.

Poboljšana saradnja sa nevladinim organizacijama, udruženjima, sportskim klubovima i javnim ustanovama koje provode projekte za mlade.

Mjera I : Planiranje i provedba kulturnih, umjetničkih i sportskih sadržaja prilagođenih mladima
Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 200.000 KM

Mjera II : Promocija kulturnog, umjetničkog i sportskog sadržaja za mlade
Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 500.000 KM

Mjera III : Podrška projektima mladih iz oblasti kulture, umjetnosti i sporta
Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 500.000 KM

Mjera IV : Saradnja sa odgojno-obrazovnim institucijama u cilju informisanja i promocije sadržaja iz oblasti kulture, sporta i umjetnosti mladima

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 20.000 KM

Mjera V : Analiza projekata koji se provode sa mladima i za mlade u oblasti kulture, umjetnosti i sporta.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 100.000 KM

Mjera VI : Pružanje podrške nevladinim organizacijama, sportskim klubovima i javnim ustanovama iz oblasti kulture, sporta, umjetnosti, itd. koja se bave pitanjima mladih

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 100.000 KM

Mjera VII : Unaprijediti podršku ženama u kulturi i sportu

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 200.000 KM

CILJ 2: Mladi aktivno učestvuju u kreiranju kulturnih, sportskih i umjetničkih sadržaja

Željeni rezultati: Mladi su aktivno uključeni u kreiranje kulturnih i sportskih sadržaja koji su namijenjeni mladima, povećana svijest mladih o značaju očuvanja kulturno-historijskog naslijeđa BiH, mladi aktivnije koriste sportsko-rekreativne aktivnosti i programe, mladi aktivnije učestvuju u kreiranju umjetničkih sadržaja u Kantonu.

Mjera I: Kreirati bazu podataka o postojećim kulturnim, sportskim i umjetničkim prostorima i sadržajima koji su namijenjeni mladima.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 100.000 KM

Mjera II: Osigurati prostore i sadržaje za mlade iz oblasti kulture, sporta i umjetnosti

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 1000.000 KM

Mjera III: Promocija i unapređenje saradnje sa centrima za mlade.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 100.000

Mjera IV: Promocija i osmišljavanje sportskih i kulturnih događaja koji su bliski mladima – ekstremni sportovi i omladinska subkultura (skateboard, snowboard, roller skates, koncerti, graffiti kultura i sl.)

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 80.000 KM

Mjera V : Provesti edukativne programe o značaju kulturno - historijskog naslijeđa u BiH.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 30.000 KM

Mjera VI: Provesti edukativne sportske radionice i promocija u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 30.000 KM

Mjera VII : Podrška i promocija organizacija i ustanova iz oblasti umjetnosti.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 300.000 KM

3. REALIZACIJA

TABELARNI PRIKAZ: Kultura i sport mladih

Strateški ciljevi, rezultati, mjere, period provođenja, nadležna institucija za provođenje mjera te partneri u provedbi i realizaciji aktivnosti navedeni su u Tabeli u nastavku:

Strateški ciljevi	Željeni rezultati	Mjere	Period provođenja	Nadležna institucija	Partneri u provedbi	Osigurana sredstva u Budžetu KS (u KM)	Potrebna dodatna sredstva u Budžetu KS (u KM)	Indikatori realizacije	Indikatori uspjeha
1. Mladi su zadovoljni kulturnim, umjetničkim i sportskim sadržajem u Kantonu Sarajevo.	1.1. Mladi aktivnije sudjeluju u kulturnom, umjetničkom i sportskom životu.	1.1.1. Planiranje i provedba kulturnih, umjetničkih i sportskih sadržaja prilagoditi mladima.	2019-2021.	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo		200.000	Ne	Rezultati pismenog izvješćaja konsnika sadržaja, koji uključuju podatke korisnika sadržaja.	Procjena utjecaja provedbe Programa sa njihovom ocjenom relevantnosti, efektivnosti, održivosti i mjerenja uticaja na starije kulturnih i sportskih sadržaja.

1.2.Poboljšana saradnja sa nevladinim organizacijama, udruženjima, sportskim klubovima i javnim ustanovama koje provode projekte za mlade.	1.2.1.Analiza projekata koji se provode sa mladima i za mlade u oblasti kulture, umjetnosti i sporta.	2019-2020.	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo	javne ustanove iz nadležnosti Ministarstva kulture i sporta	100.000	Ne	Rezultati analizirani i sačinjen izvještaj. Rezultati prezentirani putem WEB stranice Ministarstva i javnih ustanova.	Povećana svijest mladih o pozitivnim efektima koji se postizu realizacijom projekata.
1.2.2.Pružanje podrške nevladinim organizacijama, sportskim klubovima i javnim ustanovama iz oblasti kulture, sporta, umjetnosti, itd. koja se bave pitanjima mladih.	1.2.3.Unaprijediti podršku ženama u kulturi i sportu.	Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019-2023.	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo	javne ustanove iz nadležnosti Ministarstva kulture i sporta	100.000	Ne	Objavljen javni poziv na WEB stranici Ministarstva i dnevnom listu visokog tiraža.	Izvještaji o realizaciji podržanih projekata.
		Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019-2023.	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo		200.000	Ne	Objavljen javni poziv na WEB stranici Ministarstva i dnevnom listu visokog tiraža.	Izvještaji o realizaciji podržanih projekata.

<p>2. Mladi aktivno učestvuju u kreiranju kulturnih, sportskih i umjetničkih sadržaja.</p>	<p>2.1. Mladi su aktivno uključeni u kreiranje kulturnih i sportskih sadržaja koji su namijenjeni mladima.</p>	<p>2.1.1. Kreirati bazu podataka o postojećim kulturnim, sportskim i umjetničkim prostorima i sadržajima koji su namijenjeni mladima.</p>	<p>2019-2020.</p>	<p>Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo</p>		<p>100.000</p>	<p>Ne</p>	<p>Objedinjeni podaci u matrici baze podataka.</p>	<p>Uspostavljena jedinstvena baza podataka.</p>
		<p>2.1.2. Osigurati prostore i sadržaje za mlade iz oblasti kulture, sporta i umjetnosti.</p>	<p>2019-2021</p>	<p>Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo</p>	<p>*</p>	<p>1.000.000</p>	<p>Ne</p>	<p>Izraditi kriterije za ustupanje prostora mladima.</p>	<p>Ustupljeni neiskorišteni prostori mladima.</p>
		<p>2.1.3. Promocija i unapređenje saradnje sa centrima za mlade.</p>	<p>2019-2021</p>	<p>Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo</p>	<p>*</p>	<p>100.000</p>	<p>Ne</p>	<p>Formiran stručni tim zadužen za promociju i unapređenje saradnje sa centrima za mlade.</p>	<p>Uspostavljen etičkan sistem saradnje.</p>

	2.3. Mladi aktivnije koriste sportsko-rekreativne aktivnosti i programe.	2.3.1. Provesti edukativne sportske radionice i promocija u odgojno-obrazovnim ustanovama.	2019-2020	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	30.000	Ne	Uspostavljen stručni tim u odgojno-obrazovnim institucijama s ciljem promovisanja sportko-rekreativnih aktivnosti i programa.	Znatno povećanje konsnika sportskog sadržaja.
2.4. Mladi aktivnije učestvuju u kreiranju umjetničkih sadržaja u Kantonu.	2.4.1. Podrška i promocija organizacija i ustanova iz oblasti umjetnosti.	Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019-2023.	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo		300.000	Ne	Objavljen Javni poziv na WEB stranici ministarstva i dnevnom listu visokog niraža. Organizacije i ustanove iz oblasti umjetnosti imaju stalnu promociju na WEB stranici Ministarstva.	Sve relevantne institucije uključene u pružanju podrške projektima mladih.	

06.03.2023. 9

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo kulture i sporta

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство културе и спорта

27
454
Pb:6

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Culture and Sports

Broj: 12-27-04-04-1041/23
Sarajevo, 2.3.2023.godine

Ministarstvo za visoko obrazovanje, nauku i mlade KS
n/r pomoćnice ministrice Mersihe Kolčaković

Poštovana,

vezano za dopis broj: 27-04-04-1041/23, od 13.01.2023 godine, obavještavam Vas da je do sada ispred Ministarstva kulture i sporta, kao član Tima za implementaciju Strategije prema mladima Kantona Sarajevo, bila zadužena kolegica Elvedina Kozadra, te je pripremila traženu Informaciju. Istu Vam dostavljam u prilogu.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- 1.Naslovu,
- 2.a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-062, Fax: + 387 (0) 33 562-062
web: <http://mks.ks.gov.ba>, E-mail: mks@mks.ks.gov.ba

1/1

Kanton Sarajevo

Ministarstvo kulture i sporta

**Informacija Akcioni plan Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period
2019.-2021.**

*VALIDNI
dostaviti putem
maila*

1. INFORMACIJA KULTURA I SPORT MLADIH

Informacija, strateški ciljevi, rezultati i mjere

Na osnovu analiziranog trenutnog stanja u oblasti kulture i sporta, potrebama i problemima mladih u ovoj oblasti ustanovljenim provedenim istraživanjem, navedeni su najprioritetniji problemi za rješavanje i realizaciju predloženih strateških ciljeva i mjera.

Napominjemo da je realizacija istih u velikoj mjeri bila otežana zbog pandemije izazvane Covidom – 19. (2019 -2021) usljed koje su obustavljene sve aktivnosti i u zatvorenim i u otvorenim prostorima (pozorišta, muzeji, sportske dvorane, stadioni), a koliko su mogućnosti dozvoljavale pojedini sadržaji su se realizovali online.

Uprkos takvim okolnostima kao indikator realizacije Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo je u navedenom periodu objavljivalo Javni poziv za predlaganje projekata kulture i sporta radi sufinansiranja iz sredstava Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo na WEB stranici Ministarstva i dnevnim listovima visokog tiraža Oslobođenje i Avaz.

Na Javni poziv su se mogla prijaviti sva udruženja, pojedinci, fondacije koje ispunjavaju uslove propisane Javnim pozivom. Na taj način je data mogućnost i mladim osobama, kao i pojedincima ili udruženjima koja se bave pitanjima mladih, kao i ona koja se provode sa mladima i za mlade u oblasti kulture, umjetnosti i sporta da ravnopravno učestvuju i prijavljuju svoje projekte. Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo je na ovaj način podsticalo i pomagalo ravnopravno učešće navedenih kategorija nosilaca i učesnika projekata iz oblasti kulture i sporta.

Organizacija sportskih i takmičarskih aktivnosti koje organizuju mladi, kao i pojedinci ili udruženja koja se bave pitanjima mladih, kao i ona koja se provode sa mladima i za mlade kako je navedeno u Strategiji, realizuje se kroz projekte koje finansira ili sufinansira Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo. Na finansijska sredstva definisana u Budžetu za sport Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo mogle su aplicirati navedene kategorije putem Javnog poziva dostavljanjem neophodne dokumentacije.

2. STRATEŠKI CILJEVI

Cilj 1: Mladi su zadovoljni kulturnim, umjetničkim i sportskim sadržajem u Kantonu Sarajevo.

Željeni rezultati: Mladi aktivnije sudjeluju u kulturnom, umjetničkom i sportskom životu. Poboljšana saradnja sa nevladinim organizacijama, udruženjima, sportskim klubovima i javnim ustanovama koje provode projekte za mlade.

Mjera I : Planiranje i provedba kulturnih, umjetničkih i sportskih sadržaja prilagođena mladima.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 200.000 KM

Mjera II : Promocija kulturnog, umjetničkog i sportskog sadržaja za mlade.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 500.000 KM

Mjera III : Podrška projektima mladih iz oblasti kulture, umjetnosti i sporta.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 500.000 KM

Mjera IV : Saradnja sa odgojno-obrazovnim institucijama u cilju informisanja i promocije sadržaja iz oblasti kulture, sporta i umjetnosti mladima.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 20.000 KM

Mjera V : Analiza projekata koji se provode sa mladima i za mlade u oblasti kulture, umjetnosti i sporta.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 100.000 KM

Mjera VI : Pružanje podrške nevladinim organizacijama, sportskim klubovima i javnim ustanovama iz oblasti kulture, sporta, umjetnosti, itd. koja se bave pitanjima mladih.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 100.000 KM

Mjera VII : Unaprijediti podršku ženama u kulturi i sportu.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 200.000 KM

Cilj 2: Mladi aktivno učestvuju u kreiranju kulturnih, sportskih i umjetničkih sadržaja.

Željeni rezultati: Mladi su aktivno uključeni u kreiranje kulturnih i sportskih sadržaja koji su namijenjeni mladima, povećana svijest mladih o značaju očuvanja kulturno-historijskog naslijeđa BiH, mladi aktivnije koriste sportsko-rekreativne aktivnosti i programe, mladi aktivnije učestvuju u kreiranju umjetničkih sadržaja u Kantonu.

Mjera I: Kreirati bazu podataka o postojećim kulturnim, sportskim i umjetničkim prostorima i sadržajima koji su namijenjeni mladima.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 100.000 KM

Mjera II: Osigurati prostore i sadržaje za mlade iz oblasti kulture, sporta i umjetnosti

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 1000.000 KM

Mjera III: Promocija i unapređenje saradnje sa centrima za mlade.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 100.000

Mjera IV: Promocija i osmišljavanje sportskih i kulturnih događaja koji su bliski mladima – ekstremni sportovi i omladinska subkultura (skateboard, snowboard, roller skates, koncerti, graffiti kultura i sl.)

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 80.000 KM

Mjera V : Provesti edukativne programe o značaju kulturno- historijskog naslijeđa u BiH.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 30.000 KM

Mjera VI: Provesti edukativne sportske radionice i promocija u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 30.000 KM

Mjera VII : Podrška i promocija organizacija i ustanova iz oblasti umjetnosti.

Osigurana sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo: 300.000 KM

3. REALIZACIJA

Realizacija strateških ciljeva je u velikoj mjeri bila otežana zbog pandemije izazvane Covidom – 19. (2019 -2021) usljed koje su obustavljene sve aktivnosti i u zatvorenim i u otvorenim prostorima (pozorišta, muzeji, sportske dvorane, stadioni), a koliko su mogućnosti dozvoljavale pojedini sadržaji su se realizovali online.

Uprkos takvim okolnostima kao indikator realizacije Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo je u navedenom periodu objavljivalo Javni poziv za predlaganje projekata kulture i sporta radi sufinansiranja iz sredstava Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo na WEB stranici Ministarstva i dnevnim listovima visokog tiraža Oslobođenje i Avaz i osiguralo sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo za pružanje podrške nevladinim organizacijama, sportskim klubovima i javnim ustanovama iz oblasti kulture, sporta, umjetnosti koja se bave pitanjima mladih i koji su namijenjeni mladima.

1.1.1. TABELARNI PRIKAZ: Kultura i sport mladih

Strateški ciljevi, rezultati, mjere, period provođenja, nadležna institucija za provođenje mjera te partneri u provedbi i realizaciji aktivnosti navedeni su u Tabeli 5. u nastavku:

Tabela 5.:

Strateški ciljevi	Željeni rezultati	Mjere	Period provođenja	Nadležna institucija	Partneri u provedbi	Osigurana sredstva u Budžetu KS (u KM)	Potrebna dodatna sredstva u Budžetu KS (u KM)	Indikatori realizacije	Indikatori uspjeha
1. Mladi su zadovoljniji kulturnim, umjetničkim i sportskim sadržajem u Kantonu Sarajevo.	1.1. Mladi aktivnije sudjeluju u kulturnom, umjetničkom i sportskom životu.	1.1.1. Planiranje i provedba kulturnih, umjetničkih i sportskih sadržaja prilagoditi mladima.	2019.-2021.	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo		200.000	Ne	Rezultati pismenog izvještaja korisnika sadržaja, koji uključuju podatke korisnika sadržaja.	Procjena utjecaja provedbe Programa sa cijelom ocjene relevantnosti, efektivnosti, održivosti i mjerenja uticaja na stanje kulturnih i sportskih sadržaja.

	<p>1.2. Poboļjšana saradnja sa nevladinim organizacijama, udruženjima, sportskim klubovima i javnim ustanovama koje provode projekte za mlade.</p>	<p>1.2.1. Analiza projekata koji se provode sa mladima i za mlade u oblasti kulture, umjetnosti i sporta.</p>	<p>2019. – 2020.</p>	<p>Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo</p>	<p>-javne ustanove iz nadležnosti Ministarstva kulture i sporta</p>	<p>100.000</p>	<p>Ne</p>	<p>Rezultai analizirani i sačinjen izvještaj. Rezultati prezentirani putem WEB stranice Ministarstva i javnih ustanova.</p>	<p>Povećana svijest mladih o pozitivnim efektima koji se postižu realizacijom projekata.</p>
	<p>1.2.2. Pružanje podrške nevladinim organizacijama, sportskim klubovima i javnim ustanovama iz oblasti kulture, sporta, umjetnosti, itd. koja se bave pitanjima mladih.</p>	<p>Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.-2023.</p>	<p>Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo</p>	<p>-javne ustanove iz nadležnosti Ministarstva kulture i sporta</p>	<p>100.000</p>	<p>Ne</p>	<p>Objavljen Javni poziv na WEB stranici Ministarstva i dnevnom listu visokog tiraža.</p>	<p>Izvještaji o realizaciji podržanih projekata.</p>	
	<p>1.2.3. Unaprijediti podršku ženama u kulturi i sportu.</p>	<p>Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.-2023.</p>	<p>Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo</p>		<p>200.000</p>	<p>Ne</p>	<p>Objavljen Javni poziv na WEB stranici Ministarstva i dnevnom listu visokog tiraža.</p>	<p>Izvještaji o realizaciji podržanih projekata.</p>	

<p>2. Mladi aktivno učestvuju u kreiranju kulturnih, sportskih i umjetničkih sadržaja.</p>	<p>2.1. Mladi su aktivno uključeni u kreiranje kulturnih i sportskih sadržaja koji su namijenjeni mladima.</p>	<p>2.1.1. Kreirati bazu podataka o postojećim kulturnim, sportskim i umjetničkim prostorima i sadržajima koji su namijenjeni mladima.</p>	<p>2019. – 2020.</p>	<p>Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo</p>	<p>*</p>	<p>100.000</p>	<p>Ne</p>	<p>Objedinjeni podaci u matrici buduće baze podataka.</p>	<p>Uspostavljena jedinstvena baza podataka.</p>
		<p>2.1.2. Osigurati prostore i sadržaje za mlade iz oblasti kulture, sporta i umjetnosti.</p>	<p>2019. – 2021.</p>	<p>Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo</p>	<p>*</p>	<p>1.000.000</p>	<p>Ne</p>	<p>Izraditi kriterije za ustupanje prostora mladima.</p>	<p>Ustupljeni neiskorišteni prostori mladima.</p>
		<p>2.1.3. Promocija i unapređenje saradnje sa centrima za mlade.</p>	<p>2019. – 2021.</p>	<p>Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo</p>	<p>*</p>	<p>100.000</p>	<p>Ne</p>	<p>Formiran stručni tim zadužen za promociju i unapređenje saradnje sa centrima za mlade.</p>	<p>Uspostavljen efikasan sistem saradnje.</p>

2.3. Mladi aktivnije koriste sportsko-rekreativne aktivnosti i programe.	2.3.1. Provesti edukativne sportske radionice i promocija u odgojno-obrazovnim ustanovama.	2019. – 2020.	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	30.000	Ne	Uspostavljen stručni tim u odgojno-obrazovnim institucijama s ciljem promovisanja sportko-rekreativnih aktivnosti i programa.	Znatno povećanje korisnika sportskog sadržaja.
2.4. Mladi aktivnije učestvuju u kreiranju umjetničkih sadržaja u Kantonu.	2.4.1. Podrška i promocija organizacija i ustanova iz oblasti umjetnosti.	Na godišnjem nivou, tokom perioda 2019.-2023.	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo	1	300.000	Ne	Objavljen Javni poziv na WEB stranici ministarstva i dnevnom listu visokog tiraža. Organizacije i ustanove iz oblasti umjetnosti imaju stalnu promociju na WEB stranici Ministarstva.	Sve relevantne institucije uključene u pružanju podrške projektima mladih.

1. Ministarstvo finansija će u skladu sa Pravilnikom o proceduri za izradu izvještaja o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj 34/16 i 15/18) dati svoje mišljenje na akcione planove koji će sadržavati potrebni iznos sredstava za određene godine ali će konačno odobrena sredstva biti definisana u usvojenom budžetu date godine u skladu sa fiskalnim kapacitetom Kantona Sarajevo i prioritetima Vlade Kantona Sarajevo.

Broj: 13-03/1-04-53898-6/23
Sarajevo, 29.01.2024. godine

MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE I MLADE KANTONA SARAJEVO

- Ovdje -

Predmet: Informacija, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 27-04-04-53898-5/23 od 28.12.2023. godine

U vezi sa Vašim aktom broj i datum gornji, a prema podacima kojima raspolaže ovo ministarstvo i podacima dostavljenim od strane ustanova u nadležnosti Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, vezano za realizovane aktivnosti usmjerene prema mladima, obavještavamo Vas o slijedećem:

U izvještajnom periodu ispred KJU „Porodično savjetovalište“, realizirano je ukupno 348 aktivnosti kojima je obuhvaćeno 2854 mlade osobe, kroz slijedeće programske aktivnosti:

1. Programska aktivnost „Moj izbor“
2. Programska aktivnost „Porodično u vašoj školi“
3. Programska aktivnost „Podrška mladima sa invaliditetom“
4. Programska aktivnost „Kamp za mlade“
5. Programska aktivnost „Program psihosocijalnog osnaživanja nezaposlenih osoba“

1. Programska aktivnost „Moj izbor“ kao generalni cilj ima jačanje kompetencija mladih za kvalitetan izbor partnera i izgradnju funkcionalnih partnerskih odnosa kao i prevencija porodične disfunkcionalnosti, ciljnoj grupi mladih u dobi od 18 do 30 godina. Kroz ovu programsku aktivnost u radu s mladima naglasak se stavlja na važnost pripreme za stupanje u partnerski odnos kao prevencije razvoda braka, te se nastoje potaknuti mladi da razmišljaju o pitanjima predrasuda u partnerskim vezama, partnerskim potrebama i očekivanjima, izboru partnera, značaju iskazivanja ljubavi u partnerstvu, partnerskoj komunikaciji, braku i kvaliteti zajednički provedenog vremena. Teme koje su obrađene su: „Upoznavanje, iznošenje očekivanja i dogovor o radu“, „Stereotipi i predrasude o ljubavi, suprotnom spolu, seksu i braku“, „Potrebe i očekivanja od partnera i partnerstva“, „Izbor partnera“ i „Ljubav, zaljubljenost i ljubomora“ i „Zaljubljenost i moć u partnerskoj relaciji“ (uspostavljanje balansa u partnerstvu i pozitivno rješavanje distrakcija u partnerskim relacijama). Sve obrađene teme u funkciji su osnaživanja ličnih resursa i kompetencija za samostalno, kvalitetno i funkcionalno nošenje sa izazovima koje sa sobom nose relacije i odnosi sa posebnim naglaskom na partnerske relacije. Sve radionice su realizirane kroz savjetodavni grupni rad i multimedijalne prezentacije kojima je cilj što više približiti sadržaje tema učesnicima

kako bi stekli znanja, vještine i kompetencije za unapređenje i što kvalitetniji izbor partnera i funkcionalniji partnerski odnos. U periodu 2019. - 2023. godina, u okviru programske aktivnosti „Moj Izbor“ organizirano je i realizirano ukupno 78 interaktivnih radionica u kojima je učešće uzelo 140 mladih.

2. Programska aktivnost „Porodično u vašoj školi“ kao generalni cilj ima prevenciju rizičnih, preddelinkventnih, delinkventnih oblika ponašanja i drugih sociopsiholoških problema i poteškoća kroz stručnu i profesionalnu pomoć i edukaciju djeci, roditeljima i nastavnicima, ciljna populacija su djeca, roditelji i nastavnici osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo. Stručni saradnici Odjeljenja za razvojno-istraživačke poslove i socijalne inovacije u saradnji sa predstavnicima osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo realizirali su veliki broj interaktivnih predavanja, prezentacija, radionica i drugih oblika rada sa roditeljima, nastavnicima, djecom i mladima. U realizaciji predavanja i radionica koriste se interaktivne metode gdje roditelji, nastavnici i mladi rade u manjim i srednjim grupama, razgovaraju o temama koje su im predstavljene standardnim načinom rada, kao i online putem predstavljajući kratke filmove, prezentacije, vježbe ili situacione primjere na osnovu čega donose mišljenja i zaključke, što u cjelini povećava njihovu vlastitu aktivnost i usvajanje preventivnih sadržaja. Aktivnosti realizirane u srednjim školama u ovom izvještajnom periodu su: 116 aktivnosti u kojima je učestvovalo 2451 mlada osoba. Realizirane teme: „Zajedništvo“, „Slika o sebi“, „Internet kao stil života“, „Nasilje u digitalnom okruženju“, „Cyberbullying“, „Prevencija ovisnosti“, „Nenasilna komunikacija“, „Odbacivanje u grupi vršnjaka“, „Imam problem – kako ga riješiti“, „Izbor partnera“ i „Cool je biti poseban“.

3. Programska aktivnost „Podrška mladima sa invaliditetom“ ima za cilj prevenciju psihosocijalnih poteškoća kod studenata i mladih s invaliditetom, a ciljna grupa su im mladi i studenti s invaliditetom i njihove porodice. U saradnji sa Uredom za podršku studentima Univerziteta u Sarajevu, realizirano je sedam interaktivnih radionica sa 17 mladih osoba sa invaliditetom. Radionice su osmišljene i prilagođene populaciji mladih sa invaliditetom, a obrađene su sljedeće teme: „Socijalne vještine“, „Komunikacija“, „Nasilje“, „Rješavanje konflikta“, „Slika o sebi“ i „Zauzimanje za sebe“. Dakle, sa mladima se radilo na osvještavanju slike o sebi, pri čemu su procjenjivali i vlastito samopouzdanje kao značajni aspekt slike o sebi, te dobili savjete na koji način mogu raditi na povećanju samopuzdanja. Također, mladi su imali mogućnost steći uvid u značaj socijalnih vještina, te na koji način mogu unaprijediti svoje vještine komunikacije i rješavanja konflikta, te kako se zauzeti za sebe, ali i na koji način pomoći sebi ili drugima u slučaju izloženosti različitim oblicima nasilja.

4. Programska aktivnost „Kamp za mlade“ je imao za cilj okupiti učenike iz različitih srednjih škola koji će u prirodnom ambijentu provesti vikend u razvijanju socijalnih vještina u svrhu prevencije ovisničkih ponašanja, a ciljna grupa jesu učenici drugih i trećih razreda srednjih škola koji pokazuju znakove ovisnosti o internetu. S ciljem prevencije ovisnosti o internetu Kantonalna javna ustanova „Porodično savjetovanište“ realizira programsku aktivnost pod nazivom „Kamp za mlade“, gdje je realizirano je 90 aktivnosti sa 69 mladih iz različitih srednjih škola sa područja Kantona Sarajevo. Cilj kampa je razvijanje socijalnih vještina u svrhu prevencije ovisničkih ponašanja, sa naglaskom na ovisnost o internetu. Realizirane aktivnosti su podrazumijevale interaktivne radionice i pedagogiju doživljaja na otvorenom. Mladi su radili na unapređenju svojih komunikacijskih vještina, razvijanju načina rješavanja konflikta, razvijanju timskog duha i grupne povezanosti, zajedništva, saradnje, prevazilaženja stereotipa i predrasuda, povećanju vlastitog samopoštovanja i samopouzdanja, upoznavanju sa rizičnim faktorima koji vode u ovisnost, poticanja zdravih životnih navika, te su se upoznali sa važnošću i mogućnostima aktivnog provođenja slobodnog vremena bez interneta. Osim edukativnih radionica tokom realizacije kampa za mlade su organizirane društvene aktivnosti koje su pored zabave imale za cilj i bolje upoznavanje učesnika i povećanje svijesti o važnosti tolerancije drugog i drugačijeg, kao i

podsjecanje na neke društvene igre koje su igrale starije generacije, a koje mogu biti dobra alternativa provođenju vremena na internetu. Ono što su mladi posebno istakli tokom realizacije kampa jeste značaj razvijanja zajedništva, jednakosti, povjerenja, timskog rada, saradnje sa drugim učesnicima i pronalazak načina i tehnika za kvalitetno provođenje slobodnog vremena bez interneta.

5. Programska aktivnost „Program psihosocijalnog osnaživanja nezaposlenih osoba“ za generalni cilj ima sprječavanje negativnih psihosocijalnih posljedica uz podizanje kompetencija za traženje posla nezaposlenim osobama, a ciljna grupa su nezaposlene mlade osobe starosti od 18 do 30 godina. KJU „Porodično savjetovalište“ je u saradnji sa JU Služba za zapošljavanje KS realizirala aktivnost „Program psihosocijalnog osnaživanja nezaposlenih mladih osoba“. U ovom izvještajnom periodu realizirana su ukupno 54 susreta na kojima je učešće uzelo 69 mladih nezaposlenih osoba. Teme koje su obrađene su: „Upoznavanje socijalnih vještina“, „Komunikacijske vještine“, „Rješavanje konflikta“, „Slika o sebi“, „Sposobnost za rad pod stresom“, „Otkrivanje vlastitih vještina“, „Timski rad“ i „Rješavanje problema“.

Nakon završene edukacije učesnicima su uručeni certifikati. Kroz ovu aktivnosti mladi su imali mogućnost osvijestiti vlastite kapacitete, odnosno razvijati i unaprijediti svoje socijalne vještine kako bi se lakše prilagodili tržištu rada.

Od ostalih aktivnosti u saradnji sa Filozofsim fakultetom Univerziteta u Sarajevu - Odsjek za pedagogiju, realizirana su dva predavanja na temu „Izazovi u radu sa porodicama“, a na kojima je učešće uzelo 65 studenata. Predavanje na istu temu realizirano je i za studente Pedagoškog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, a na kojem je učestvovalo 43 studenta.

U okviru planiranih redovnih radnih zadataka iz domena prevencije ovisnosti, te aktivnosti koje se odnose na Strategiju prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019-2023. godine, u aspektu kreiranja programa i obuka direktne podrške mladima u riziku, **JU Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevo** je realizovao slijedeće:

- Radionice za učenike osnovnih i srednjih škola, koje imaju za cilj informisanje, izgradnju životnih vještina i promovisanje zdravih stilova življenja, te podizanje svijesti učenika o štetnosti korištenja psihoaktivnih supstanci.

- Važan segment prevencije ovisnosti je edukacija roditelja. U saradnji sa školama organizovana su predavanja koja imaju za cilj prepoznavanje porodica pod povećanim rizikom od pojave zloupotrebe psihoaktivnih supstanci, kao i jačanje preventivnih potencijala porodice.

- Ova ustanova realizira projekat „Program prevencije zloupotrebe psihoaktivnih supstanci kroz izgradnju životnih vještina primjenjujući koncept vršnjačke edukacije u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo“. Realizacija projekta u školi traje tokom cijele školske godine i podrazumijeva obuku vršnjačkih edukatora koji uz superviziju i praćenje realiziraju radionice za svoje vršnjake.

Bitne komponente u okviru aktivnosti prevencije ovisnosti bile su:

1. edukacija vršnjačkih lidera – edukatora koji će provoditi edukaciju svojih vršnjaka, te izrada edukativnih materijala koji imaju za cilj univerzalnu prevenciju ovisnosti.
2. podrška pri razvoju odgojno-obrazovnog programa univerzalne prevencije u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo,
3. edukacija učenika osnovnih i srednjih škola s ciljem informisanja, izgradnje životnih vještina i promovisanje zdravih stilova življenja, te podizanja svijesti učenika o štetnosti korištenja psihoaktivnih supstanci,
4. uključivanje roditelja u proces edukacije s ciljem univerzalne prevencije ovisnosti.

Bitno je istaći da je u vremenu pandemije COVID-19 program prevencije ovisnosti u saradnji sa osnovnim i srednjim školama realiziran u ograničenom kapacitetu. Nastava u osnovnim i srednjim

školama se odvijala online od marta mjeseca 2020. godine zbog čega je bilo onemogućeno realiziranje radionica s učenicima. Učenici su bili preopterećeni gradivom i izloženi stresu zbog online praćenja nastave, te su sve dodatne aktivnosti u školama svedene na minimum ili obustavljene.

Ostvarena je saradnja sa osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo i to:

5. OŠ „Osman Nuri Hadžić“
6. OŠ „Džemaludin Čaušević“
7. Četvrta osnovna škola Hrasnica
8. OŠ „Pofalići“
9. OŠ „Mirsad Prnjavorac“
10. OŠ „Isak Samokovlija“
11. OŠ „Kovačići“
12. OŠ „Aleksa Šantić“
13. Treća osnovna škola Ilidža
14. Deveta osnovna škola Rakovica
15. OŠ „9.maj“, Pazarić
16. OŠ „Mehmedalija Mak Dizdar“
17. Srednja poslovno- komercijalna škola
18. Srednja škola za saobraćaj i komunikacije
19. Srednja mašinsko tehnička škola
20. Srednja škola metalških zanimanja
21. Srednja građevinsko-geodetska škola
22. Srednja internacionalna škola
23. Srednjoškolski centar Hadžići
24. Srednja elektrotehnička škola
25. Treća gimnazija

Rekapitulacija edukativnih i preventivnih aktivnosti za u okviru Strategije:

- Broj radionica s ciljem prevencije ovisnosti za učenike u osnovnim i srednjim školama: 147
- Broj srednjih škola u kojima su održane radionice: 8 (Srednja škola za saobraćaj i komunikacije, Srednja mašinska tehnička škola, Srednja poslovno komercijalna i trgovačka škola, Srednja građevinsko-geodetska škola, Srednja škola metalških zanimanja)
- Broj osnovnih škola u kojima su održane radionice: 3 (OŠ „Osman Nuri Hadžić“, Treća osnovna škola, OŠ „Pofalići“)
- Broj predavanja za roditelje: 3 (Srednja mašinsko tehnička škola, Srednja građevinsko-geodetska škola, Srednja škola za saobraćaj i komunikacije)
- Broj predavanja za Nastavnička vijeća: 2
- Broj škola uključenih u aktivnosti povodom „Dječije nedjelje“: 1 (Treća osnovna škola)
- Broj škola uključenih u projekat vršnjačke edukacije: 2 (OŠ „Džemaludin Čaušević“ i Četvrta osnovna škola - Hrasnica)

U kontekstu realizovanih aktivnosti ispred JU “Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo” unaprijeđeni su postojeći programi i kreirani novi programi zapošljavanja i samozapošljavanja za mlade u KS u skladu sa njihovim potrebama i prijedlozima. Veći broj zaposlenih mladih i veći broj registrovanih start up-ova od strane mladih osoba. Po Programu samozapošljavanja mladih do 35 godina u 2019 sredstva je dobilo i pokrenulo samostalni biznis 20 mladih osoba. Po programu zapošljavanja pripravnika u 2019 zaposleno je 150 mladih osoba Po programu zapošljavanja pripravnika u 2020 godini zaposleno je 389 mladih osoba Po programima

zapošljavanja mladih u 2021 godini zaposlene su 92 osobe, a po programu samozapošljavanja 9 mladih osoba. Po programima zapošljavanja mladih u 2022. godini zaposleno je 1029 mladih dok je po programima samozapošljavanja mladih obuhvaćeno 70 mladih osoba. Po programima samozapošljavanja mladih u 2023 godini sredstva je dobilo 100 mladih osoba. U 2023 godini osigurano je 1.840.000,00 čeka se još rebalans budžeta i ova sredstva biće znatno veća

Sačinjen je Izvještaj o potrebama tržišta rada, urađena informacija o istraživanju tržišta rada za period 2019 - 2022.godinu, te upisan veći broj učenika u srednje škole koje obrazuju kadrove za deficitarna zanimanja.

Redizajnirani su programi zapošljavanja i samozapošljavanja mladih, te u odnosu na prethodni period sada postoji veći broj zaposlenih mladih i veći broj registrovanih start up-ova od strane mladih osoba.

Evidentna je veća informisanost mladih o servisima i mjerama koje podstiču njihovu samozapošljivost. Služba kroz individualna i grupna savjetovanja po biroima radi sa mladima i kreiraju se individualni planovi zapošljavanja i vrše savjetovanja kako brže doći do posla ili pokrenuti vlastiti biznis. Za ovu aktivnost su osigurana sredstva u iznosu od 2.000,00 KM sa Budžeta JU „Služba za zapošljavanje“ Kantona Sarajevo.

Prema posljednjim podacima značajan broj mladih osoba po isteku perioda sufinansiranja skoro 30% mladih zadržava i dalje samostalnu djelatnost dok jedan manji broj proširuje i prima nove radnike.

Izmjeren je učinak podsticajnih mjera Programa zapošljavanja i samozapošljavanja mladih. U godišnjim izvještajima o radu dati su podaci koliko mladih je ostalo u radnom odnosu po isteku perioda sufinansiranja, te koliko mladih je zadržalo samostalnu djelatnost, te prema naprijed navedenim podacima više njih nastavi sa radom u realnom sektoru.

Anketiran je veći broj poslodavača sa područja Kantona Sarajevo. Istraživanje tržišta rada urađeno je za svaku godinu pojedinačno i informacije o istim su dostavljene Vladi KS na dalje postupanje.

Kreirana je podsticajna mjera dokvalifikacije i prekvalifikacije mladih. Bez obzira što postoje mnogi programi obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije mlade osobe rijetko učestvuju u istim i sa pravom možemo konstatovati da su slabo zainteresovani za ovaj vid podsticajnih mjera.

Uključen je veći broj mladih u Klubove za traženje posla i povećana je informisanost mladih o potrebama na tržištu rada, a isto se provodi u završnim razredima srednjih i osnovnih škola.

Radi se na profesionalnoj orijentaciji učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola u Kantona Sarajevo. Urađena je potpuna informisanost učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola u Kantona Sarajevo o deficitarnim i najtraženijim zanimanjima u Kantona Sarajevo. Uspostavljen je sistem i radi se sa pedagozima svih škola koji kasnije rade po odjeljenjima završnih razreda.

Kreirani su Programi sufinansiranja stručnog osposobljavanja i sticanja radnog iskustva mladih. Završen pripravnički staž većeg broja mladih osoba. Javni pozivi su otvoreni do utroška sredstava tako da imamo situacije da se nemogu utrošiti sva raspoloživa sredstva.

Kreirani su Programi sufinansiranja zapošljavanja pripravnika. Završen pripravnički staž većeg broja mladih osoba, a jedica za saradnju sa poslodavcima u značajnoj mjeri je unaprijedili saradnju sa poslodavcima.

Kontinuirano se radi na uključivanju većeg broja mladih u Klubove za traženja posla i njihovoj informisanosti o potrebama na tržištu rada. Zbog pandemije sa corona virusom prestali su sa radom Klubovi za traženje posla i njihovo ponovno pokretanje planirano je u tekućoj godini.

Kreirani su Programi zapošljavanja mladih bez roditeljskog staranja, uključujući mlade sa posebnim potrebama. Zaposlen što veći broj mladih bez roditeljskog staranja, uključujući mlade sa

posebnim potrebama. Po kreiranim programima zaposlene su samo 2 osobe jer nije bilo dovoljno interesa osoba iz te kategorije, a da se vode na evidenciji nezaposlenih u KS.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo je u okviru izmjena i dopuna Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom u Kantonu Sarajevo prepoznalo potrebu za drugačijim načinom regulisanja određenih prava iz oblasti zaštite porodice sa djecom, preciziranjem pojedinih zakonskih odredbi, te proširivanjem obima prava kao jednog od oblika podrške mladima. S tim u vezi, izmjenom člana 141. naprijed navedenog Zakona propisano je da pod uslovima za ostvarivanje prava na dječiji dodatak propisanim u Zakonu o materijalnoj podršci Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 52/22) djeca kojima nakon navršene 18. godine prestane pravo na dječiji dodatak, imaju pravo na dječiji dodatak za vrijeme redovnog studiranja ukoliko nastave redovno školovanje na nekoj od visokoškolskih ustanova na području Bosne i Hercegovine, a najkasnije do navršениh 27. godina.

Ministarstvo za rad socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo će nastaviti raditi na unaprijeđenju i poboljšanju statusa mladih u skladu sa svojim nadležnostima.

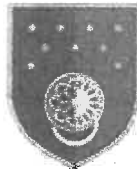
S poštovanjem,

Pripremila: Senita Žilić, stručni saradnik
Kontrolisali: Smaragda Lučkin, šef Odjeljenja
Miralem Dedović, pomoćnik ministrice

Sekretar Ministarstva, Amira Gackić

Dostaviti:
1. Naslovu,
2. a/a.

27. 02. 2023. 27
396
PB-5

Broj: 13-03/1-04-1041/23
Sarajevo, 15.02.2023. godine

**MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE
I MLADE KANTONA SARAJEVO**

- Ovdje -

Predmet: Informacija, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 27-04-04-1041/23 od 13.01.2023. godine

U vezi sa Vašim aktom broj i datum gornji obavještavamo Vas o slijedećem:

Prema podacima kojima raspolaže ovo ministarstvo i podacima dostavljenim od strane Javne ustanove "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo" Sarajevo (u daljem tekstu: Služba za zapošljavanje) u 2022. godini, Služba za zapošljavanje radila je na realizaciji programa mjera za podsticaj zapošljavanja i održavanja više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih, odnosno pojedinačnih podsticajnih mjera koje su se realizovale u skladu sa Strategijom prema mladima u Kantonu Sarajevo.

Po navedenim programima Služba za zapošljavanje je izdvojila sredstva za realizaciju Programa sufinansiranja zapošljavanja "Zlatna značka" u iznosu od 19.200,00 KM za zapošljavanje 2 osobe, za realizaciju Programa sufinansiranja zapošljavanja mladih izašlih iz sistema javne brige sredstva u iznosu od 9.600,00 KM za zapošljavanje 1 osobe iz ciljne skupine, za Program sufinansiranja zapošljavanja pripravnika VSS kod poslodavaca sa većinskim privatnim vlasništvom – 1.008.000,00 KM za 105 nezaposlenih osoba iz ciljne skupine, Program sufinansiranja zapošljavanja pripravnika VSS kod poslodavaca iz javnog sektora – 960.000,00 KM za 100 nezaposlenih osoba iz ciljne skupine i Program sufinansiranja samozapošljavanja mladih nezaposlenih osoba do 35 godina života – 1.288.000,00 KM za 70 nezaposlenih osoba iz ciljne skupine. Neophodno je napomenuti da je i po drugim podsticajnim mjerama obuhvaćen značajan broj mladih nezaposlenih osoba, ali da su naprijed navedeni programi isključivo kreirani za mlade osobe.

Kroz programe Federalnog zavoda za zapošljavanje u 2021. i 2022. godini, a posredstvom Služba za zapošljavanje, po Programu "Poduzetništva za mlade", samostalnu djelatnost u dobi do 30 godina registrovala je 51 osoba, po programu sufinansiranja zapošljavanja mladih bez iskustva, zaposlene su 84 osobe, a po programu sufinansiranja zapošljavanja mladih sa iskustvom, zaposleno je 70 osoba.

Služba za zapošljavanje će nastaviti sa kreiranjem i finansiranjem pojedinačnih podsticajnih mjera namjenjenih isključivo za mlade osobe, sa fokusom na Program obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije mladih nezaposlenih osoba kako bi im se omogućilo sticanje zanimanja za koja postoji potreba na tržištu rada, te Program obuke za preduzetništvo kako bi se mlade osobe osposobljavale za obavljanje i pokretanje samostalnih djelatnosti.

Prema podacima kojima raspolaže ovo ministarstvo i podacima dostavljenim od strane KJU „Porodično savjetovalište“ aktivnosti usmjerene prema mladima koje realizovane u 2022. godini su:

Program psihosocijalnog osnaživanja nezaposlenih mladih osoba koji za cilj ima pružanje psihosocijalne podrške i osnaživanje nezaposlenih mladih osoba u funkciji preveniranja posljedica nezaposlenosti i podizanje kompetencija nezaposlenih osoba za traženje posla. Program psihosocijalnog osnaživanja nezaposlenih mladih osoba realiziran je u saradnji sa Uredom za podršku studentima Univerziteta u Sarajevu. Ukupno je realizirano 20 susreta za 37 mladih među kojima su bili i mladi s invaliditetom, čime je realizovana i programska aktivnost “Podrška mladima s invaliditetom”. U okviru navedene aktivnosti realiziran je projekt “Socijalne vještine” putem kojeg su učesnici imali priliku razvijati vještine koje pomažu pojedincu u procesu donošenja odluka, rješavanja problema, kritičkog i kreativnog mišljenja, učinkovite komunikacije i uspostavljanja zdravih odnosa. Također, mladi su imali priliku da upoznaju sebe, svoje jake i slabe strane i da rade na poboljšanju istih, da ovladaju vještinama postavljanja ciljeva i zauzimanja za sebe, da se pripreme za javni nastup i obavljanje zadataka pod stresom.

Programska aktivnost „Moj izbor“ čiji je cilj bio jačanje kompetencija mladih za kvalitetan izbor partnera i izgradnju funkcionalnih partnerskih odnosa kao i prevencija porodične disfunkcionalnosti, a odnosi se na mlade u dobi od 18 do 30 godina. Realizacija navedene programske aktivnosti usmjerena je na unapređenje znanja, vještina i kompetencija mladih za razvoj funkcionalnog partnerskog odnosa. U okviru ove aktivnosti održani su sastanci sa predstavnicima općinskih matičnih ureda sa kojima je dogovorena saradnja na način da matičari informiraju parove koji prijavljuju vjenčanje o mogućnosti učešća u edukativnim radionicama o braku, što predstavlja jedan vid prvenicije brakorazvoda.

Program za mlade “Baš je dobro biti ja” je imao za cilj pružanje psihosocijalne podrške mladima, kako bi se lakše suočili sa izazovima tokom adolescencije i bolje prilagodili stalnim društvenim promjenama, a ciljna grupa bili su mladi od 16 do 18 godina. Prvi modul programske aktivnosti “Baš je dobro biti ja” realiziran je u saradnji sa JU “Srednja ugostiteljsko-turistička škola” i JU “Druga gimnazija”. Ukupno je realizirano 11 interaktivnih edukativnih radionica na kojima je učešće uzelo 63 mladih. Drugi modul ovog programa realizirat će se u 2023. godini i obuhvatit će teme koje se odnose na socijalizaciju mladih, njihov odnos prema okolini, usvajanje prihvatljivih oblika ponašanja, te socijalni razvoj mladih koji se odvija upravo putem interakcije s drugima. KJU “Porodično savjetovalište” će kroz niz programskih aktivnosti nastaviti da radi na osnaživanju i razvoju kompetencija mladih.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo je u okviru izmjena i dopuna Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom u Kantonu Sarajevo prepoznalo potrebu za drugačijim načinom regulisanja određenih prava iz oblasti zaštite porodice sa djecom, preciziranjem pojedinih zakonskih odredbi, te proširivanjem obima prava kao jednog od oblika podrške mladima. S tim u vezi, izmjenom člana 141. naprijed navedenog Zakona propisano je da pod uslovima za ostvarivanje prava na dječiji dodatak propisanim u Zakonu o materijalnoj podršci Federacije Bosne i Hercegovine (“Službene novine

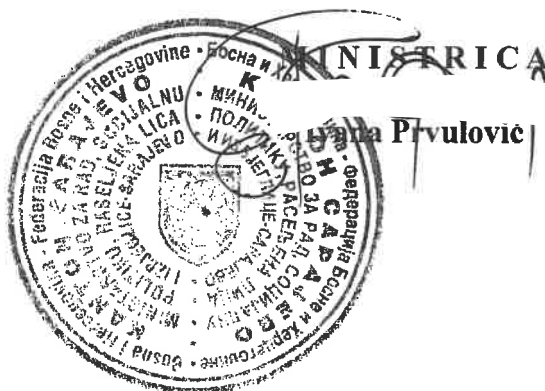
Federacije Bosne i Hercegovine, broj 52/22) djeca kojima nakon navršene 18. godine prestane pravo na dječiji dodatak, imaju pravo na dječiji dodatak za vrijeme redovnog studiranja ukoliko nastave redovno školovanje na nekoj od visokoškolskih ustanova na području Bosne i Hercegovine, a najkasnije do navršenih 27. godina.

Što se tiče plana aktivnosti i mjera u rješavanju problema mladih i poboljšanju njihovog statusa u Kantonu Sarajevo za 2023. godinu u cilju planiranog procesa izrade Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2024-2027. godine Ministarstvo za rad socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo će nastaviti raditi na unaprijeđenju i poboljšanju statusa mladih u skladu sa svojim nadležnostima.

S poštovanjem,

Pripremila: Senita Žilić, stručni saradnik
Kontrolisala: Smaragda Lučkin, šef Odjeljenja

Sekretar Ministarstva, Amira Gackić

Dostaviti:
1. Naslovu,
2. a/a.

10

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbе, odluke, rješenja i zaključke.

Član 27.

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 28.

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službatna, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29.

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljuju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30.

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

Član 31.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Skupštine Kantona, Vlade Kantona i organa uprave, Vlada Kantona može osnivati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, u skladu sa zakonom.

Aktom o obrazovanju službe iz prethodnog stava, utvrđuje se njen djelokrug, kao i status i odgovornost te službe i lica koje njom rukovodi.

Član 32.

Vlada Kantona vrši nadzor nad radom stručnih službi koje obrazuje.

Sekretar Vlade Kantona rukovodi radom Stručne službe koja obavlja poslove za potrebe Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Vlada Kantona je dužna donijeti Poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od svog konstituisanja.

Član 34.

Vlada Kantona Sarajevo dužna je uskladiti Poslovnik o radu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

Poslovnik Izvršnog odbora Grada Sarajeva i drugi propisi koji se odnose na njegovo unutrašnje organizovanje i funkcionisanje, koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/96), ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Kantona i ovim zakonom, primjenjivaće se kao propisi Vlade, dok se ne donese Poslovnik o radu Vlade Kantona.

Član 36.

Do imenovanja premijera i članova Vlade u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 4/01), poslove iz nadležnosti Vlade vršit će Vlada u dosadašnjem sastavu.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Član 38.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 38/13.

Na osnovu člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i člana 181. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno - pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama.

Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama obuhvata: Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/09), Zakon o izmjeni Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Zakon o izmjenama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/13) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05.22971-2/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvatić, s. r.

ZAKON

O SUDSKIM TAKSAMAMA

(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Plaćanje sudske takse)

- (1) Ovim zakonom utvrđuje se način plaćanja sudskih taksa (u daljnjem tekstu: takse) u postupku pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i Općinskim sudom u Sarajevu (u daljnjem tekstu: sud).
- (2) Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarifi sudskih taksi, koja je sastavni dio ovog zakona.

Član 2.

(Obveznik plaćanja takse)

- (1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u daljnjem tekstu: takсени obveznik).
- (2) Za podneske i zapisnike koji zamjenjuju podneske taksu je dužno da plati lice koje podnosi podneske i lice na čiji zahtjev

Član 208.

Premijer redovno prisustvuje sjednicama Skupštine.

Obaveza je Skupštine da Vladu Kantona pravovremeno obavijesti o vremenu i mjestu održavanja sjednica Skupštine i njenih radnih tijela, dok Vlada redovno obavještava Skupštinu o svojim predstavnicima koji će prisustvovati sjednici.

Vlada ima pravo i obavezu da, osim predstavnika Vlade, šalje i druge ovlaštene predstavnike na sjednice Skupštine i njenih radnih tijela, kako bi pomogli pri razmatranju određenih pitanja.

Ako Vlada ne uputi svog predstavnika na sjednicu Skupštine ili njenog radnog tijela, razmatrano pitanje će se skinuti sa dnevnog reda sjednice, a može se i postaviti pitanje odgovornosti Vlade, odnosno njenog resornog ministra.

Član 209.

Skupština može u okviru svog djelokruga tražiti od Vlade:

- da pripremi nacrt, odnosno prijedlog zakona, drugog propisa ili općeg akta;
- da izloži svoje stavove o pojedinim pitanjima koja su na dnevnom redu sjednice Skupštine;
- da da mišljenje o nacrtu, odnosno prijedlogu zakona, drugog propisa ili općeg akta koji nije predložila Vlada, kao i o drugom prijedlogu, dokumentu ili materijalu koji se razmatra na sjednici Skupštine; i
- da podnese izvještaj o određenom pitanju.

Član 210.

Vlada je dužna da najmanje jednom godišnje podnese Skupštini godišnji izvještaj o svom radu, kao i o radu kantonalnih organa uprave.

Skupština može, osim godišnjeg izvještaja, od Vlade zatražiti podnošenje periodičnih ili djelomičnih izvještaja o njenom radu, kao i izvještaja o radu pojedinih ministarstava ili kantonalnih organa uprave.

Izvještaje o radu Vlade Skupština pretresa na sjednici i o tome donosi zaključak.

Poslanička pitanja

Član 211.

Poslanici mogu postavljati poslanička pitanja predsjedniku Vlade, bilo kom njenom članu i svim organima koji su nosioci javno-pravnih ovlaštenja iz kantonalne nadležnosti.

Poslanička pitanja se odnose na specifične informacije, činjenice, situacije ili saznanja iz djelokruga Vlade.

Član 212.

Na svakoj redovnoj sjednici izdvojiće se sat vremena (Vladin sat) za poslanička pitanja, na početku sjednice, kojem obavezno prisustvuju premijer i članovi Vlade.

Jedan poslanik/zastupnik na jednoj redovnoj sjednici može postaviti najviše dva poslanička pitanja.

Odgovori na poslanička pitanja mogu se davati usmeno ili pismeno.

Član 213.

Poslanici u okviru tačke dnevnog reda „Poslanička pitanja i odgovori“ imaju pravo i dužnost da pokreću inicijative iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Pokrenute zastupničke inicijative o kojima se Skupština izjašnjava, a traži se očitovanje Vlade Kantona Sarajevo, izjašnjavanje o istim se odgađa za naredno skupštinskog zasjedanje, kako bi Vlada mogla da se očituje o pokrenutim inicijativama.

Ukoliko Vlada ne izvrši očitovanje po inicijativama, o inicijativama će se Skupština izjašnjavati bez stava Vlade, na narednoj sjednici.

